اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۲۳ مرداد ۱۴۰۰
• ۵ محرم ۱۴۴۳
• ۱۴ اوت ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۸۶۱ • پیاپی ۳۱۷۹ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

واکسن به هر شکل ممکن برای همه تامین شود

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیام تصویری تلویزیونی وضعیت و طغیان بیماری کرونا را مسئله اول و فوری کشور خواندند و بر تامین واکسن به هر شکل ممکن برای همه مردم تاکید کردند. ایشان ضرب‌الاجل یک‌هفته‌ای رئیس‌جمهوری برای جمع‌آوری پیشنهادها و تصمیم‌گیری درباره آنها را کاری خوب برشمردند و افزودند: در رأس زمان تعیین‌شده، جواب قضیه با دقت سنجیده و برای هر اقدام لازم با قاطعیت تصمیم‌گیری شود. همچنین دولت و بیمه‌ها کمک کنند تا بیماریابی و آزمایش‌های تشخیص به‌صورت رایگان و وسیع در اختیار همه مردم قرار بگیرد. باتوجه به کمبود یا نبود دارو در داروخانه‌ها و بیمارستان‌ها، گفته می‌شود همان داروها در بازار آزاد با نرخ چند برابری فروخته می‌شود که این نشان‌دهنده مشکل در شبکه توزیع است و این مشکل باید حل شود.

ایشان تصمیم‌گیری درباره تعطیلی را مسئله‌ای تخصصی و نیازمند بررسی در ستاد ملی کرونا خواندند و افزودند: مسئولان به هر نتیجه‌ای رسیدند، بدون ملاحظه و قاطع به آن عمل کنند.

سرمقاله

به‌بهانه ۲۶ مرداد، روز حمایت از تشکل‌ها ۲

گفت و گو

نیاز اقتصاد، رشد فراگیر و پایدار است ۱۲

باید تشکل‌ها را باور کنیم ۷

یادداشت‌های امروز

تشکل‌هایی که قدرت اجرایی ندارند ۱۱

قدکشیدن تجارت آزاد زیر لوای رفع موانع ۱۲

تورم، دستمزد کارگران را می‌بلعد ۱۴

پرونده

در آستانه روز تشکل‌ها و مشارکت‌های اجتماعی مطرح شد

تشکل‌ها و رویای استقلال

ردپای تشکل‌ها در بهره‌وری ۳
ادغام یا موازی کاری؛ مسئله این است ۴
بلندگوی بی‌صدای تولیدکنندگان صنایع معدنی ۵
تشکل‌های تخصصی مرجعی اساسی برای تصمیم‌گیری ۶
«تشکل تجاری» فقط یک نام نیست ۷
تشکل‌ها نیاز بازار را می‌فهمند ۸
گوش شنوایی برای تشکل‌های معدنی نیست ۱۱
جای خالی مشارکت صنفی در بازار کار ۱۴
نگاهی به اتحادیه‌های صنفی در جهان ۱۵

طرح: آیدا فریدی

انا لله و انا الیه راجعون

غم از دست دادن عزیزان و به سوگ نشستن صبری می‌خواهد عظیم، ضایعه درگذشت مرحوم مغفور، **ابوالشهید امیر سرتیپ محمدرضا رحیمی‌طاری** پیشکسوت و تلاشگر عرصه صنعت دفاعی کشور که خدمات ارزنده و جاودانه‌ای را در وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به یادگار گذاشتند را تسلیت عرض کرده، غفران و رحمت الهی برای آن عزیز از دست رفته و برای بازماندگان صبر جمیل و اجر جزیل مسألت داریم.

محمدرضا نعمت‌زاده

انا لله و انا الیه راجعون

ضایعه درگذشت مرحوم مغفور

دکتر سیدحسین احمدی‌سلیمانی

چهره ماندگار و بزرگ خانواده چادرملو و عضو هیات‌مدیره شرکت معدنی و صنعتی چادرملو که تمام عمر با عزت خویش را صرف رشد و اعتلای صنعت فولاد کشور نمودند؛ موجب تأسف و تألم گردید.

ضمن عرض تسلیت این واقعه دردناک خدمت خانواده محترم ایشان و جامعه بزرگ صنعت فولاد کشور، برای آن فقید سعید رحمت و واسعه الهی و برای بازماندگان صبر جمیل و اجرجزیل از درگاه باری‌تعالی خواستاریم.

تورج زارع، مدیرعامل و عضو هیات‌مدیره شرکت آلومینای ایران

انا لله و انا الیه راجعون

با کمال تأسف و تأثر مصیبت وارده و درگذشت چهره برجسته و ماندگار صنعت و معدن «**مهندس سیدحسین احمدی‌سلیمانی**»، عضو محترم هیات نمایندگان اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و خراسان‌رضوی و مدیرعامل اسبق مجتمع فولاد خراسان را به جامعه تولید و صنعت کشور و خانواده محترم آن عزیز فقید تسلیت عرض نموده، از درگاه ایزد منان برای ایشان رحمت واسعه و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می‌نمایم.

انجمن نوردکاران فولادی ایران

در گذشت مرحوم مغفور

مهندس سیدحسین احمدی‌سلیمانی

عضو هیات مدیره شرکت معدنی و صنعتی چادرملو

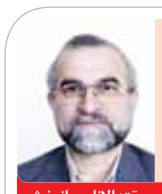
موجب تالم و تاثر شدید گردید. ضمن عرض تسلیت و تعزیت این ضایعه تاسف‌بار، خدمت خانواده ارجمند ایشان و جامعه فولادی کشور، از درگاه خداوند رحمان و رحیم برای آن فقید سعید، رحمت و علو درجات و برای بازماندگان و همکاران ایشان صبر جمیل و اجر جزیل مسئلت می‌نمائیم.

ناصر تقی‌زاده – محمد فاطمیان – علی‌اکبر محمدی – سیدولی‌الله فاطمی اردکانی
مدیرعامل، رئیس و اعضای هیات‌مدیره شرکت معدنی و صنعتی چادرملو

سازمان آگهی‌ها ۷۳۳ ۷۳۲ ۸۸

سر مقاله

به‌بهانه ۲۶ مرداد
روز حمایت از تشکل‌ها

مقتدالانام روانبخش
عضو هیات علمی دانشگاه

تشکل به‌معنای شکل دادن، تشکیل شدن، صورت پذیرفتن و... به‌کار می‌رود؛ عده‌ای یا جمعی که دارای هدف‌ها و مرام‌نامه خاص باشند و با هم تشریک‌مساعی و همکاری کنند، به همین دلیل این کلمه مفهومی باز و بسیط دارد و از درون آن نیز کلمات و مصادیق زیادی برداشت شده، مانند حزب، انجمن، جمعیت، هیات، جامعه، گروه، جناح، نهضت، جبهه، جنبش، سازمان، کانون، اتحاد، اتاق، مجمع، کمیته و...

تشکل اصولا در کلیه حوزه‌ها، نگرش‌ها و رویکردهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، بازرگانی، فرهنگی، دفاعی، امنیتی، نظامی، دینی و مذهبی، ورزشی و... باتوجه به اوضاع و احوال و شرایط و مقتضات جامعه به‌صورت آشکار و رسمی یا پنهان وجود داشته و دارد؛ بنابراین موضوع جدیدی نیست.

رمز ایجاد و گسترش تشکل‌ها را باید در خود انسان به‌عنوان موجودی اجتماعی که نیازمند برقراری ارتباطات، مناسبات و پیوندهای مختلف برای تشریک‌مساعی و همکاری است و به‌عنوان یک نیاز ثانویه قلمداد می‌شود، جست‌وجو کرد؛ نیاز به اجتماعی شدن، احترام، خودشکوفایی و خودبرتربینی، تمایل به رهبری و مدیریت جمعی و.. که در نهاد هر انسانی وجود داشته و دارد و مدام در حال فوران و گسترش است.

اجتماعی شدن فرآیندی است که به انسان شیوه‌های زندگی کردن در جامعه را می‌آموزد، به او شخصیت می‌دهد و توانایی‌هایش را در جهت ایفای وظایف فردی به‌عنوان عضوی از جامعه توسعه می‌بخشد.

فرد در خلال اجتماعی شدن، شناخت لازم برای ایفای نقش‌های اجتماعی را به‌دست می‌آورد. این روند بسیار گسترده و پیچیده که در طول زندگی فرد تداوم می‌یابد، شامل آموزش زبان، باورها و نگرش‌ها و ارزش‌های جامعه است و به فراگیری رفتارهای مناسب با هنجارهای پذیرفته‌شده جامعه منجر می‌شود.

برای اینکه روند اجتماعی شدن صورت گیرد، لازم است در جامعه تمایل و فرهنگ اجتماعی کار کردن وجود داشته باشد و همچنین افراد و نخبگانی وجود داشته باشند که این مسئولیت و رهبری را بر عهده بگیرند، اما برای اینکه تمامی این فرآیند انجام شود، دولت‌ها و نهادها نیز نقش اساسی دارند؛ به این معنی که ضمن ایجاد بسترهای مناسب کار جمعی، قوانین ومقررات لازم را برای ایجاد، رشد و توسعه آنها فراهم کنند و هراسی از این کار نداشته باشند. این مهم را لازمه یک حکومت مردم‌سالاری، مشارکتی، ارشادی، قانونمداری، حامی، هادی، ناظر و ارزیاب‌کننده بدانند که از الزامات یک جامعه مدنی است، به همین دلیل اگر تشکل‌ها به‌خوبی هدایت و مدیریت شوند، از اصل «سینرژی» در جامعه استفاده می‌کنند و باعث هم‌افزایی می‌شوند و برعکس اگر نتوانند در جامعه به‌خوبی رفتار کنند، نیازها و اولویت‌ها و شرایط محیطی را به‌خوبی رصد، پایش، ارزیابی نکنند، از اصل «اینتروپی» یا پیری و فرسودگی تبعیت می‌کنند و جامعه مربوط به خود را به‌شدت دچار چالش و گرفتاری خواهند کرد. به‌ناچار عامه مردم نیز با نگاهی منفی و بازدارنده به آنان می‌نگرند و از مسیر اهداف والای خود منحرف می‌شوند.

پس حضور مردم در تشکل‌ها و شرکت در امور اجتماعی، نوعی «سرمایه اجتماعی» است که همه کشورهای توسعه‌یافته به آن توجه قطعی و جدی داشته و توانسته‌اند روحیه جمعی و تعاون همگانی را در چارچوب‌ها و قالب‌های خاصی و تحت نام‌های مختلف و مصادیق تشکل سازماندهی کنند و از مزایای آن بهره‌مند شوند؛ امری که امروزه یکی از عناصر قدرت یا اقتدار ملی نیز محسوب می‌شود. «مشارکت‌های اجتماعی واقعی» در جامعه مزایایی از جمله نهادینه‌سازی مشارکت و افزایش و ارتقای سرمایه اجتماعی، حلقه واسط بودن بین مردم و مسئولان نظام، بهره‌برداری از انرژی‌های مردمی و هدایت منابع انسانی به اهداف و نیازهای جامعه، انسجام‌بخشی به گروه‌های مختلف انسانی، دستیابی به آرمان‌ها و اهداف اجتماعی، سهولت دسترسی به منابع و منافع اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی، اجتماعی شدن مردم، کاهش جرایم، ایجاد همبستگی در مبانی فکری و عقیدتی، تقویت صله‌رحم اجتماعی، پیگیر شدن رفع معضلات و مسائل موجود اجتماعی، جلوگیری از رخوت و سستی اجتماعی، موثر بودن افراد نسبت به مسائل، پیگیری مطالبات مردمی از مسئولان را در بر دارد و روشنگر این مطلب است که انسان‌ها در سرنوشت خود دخیل هستند و صرفا حاکمیت‌ها نیستند که برای مردم، تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی می‌کنند، بلکه جایگاه خود مردم نیز در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌ها بسیار مهم و ارزشمند است.

با عنایت به مراتب فوق پیشنهادات زیر برای تقویت تشکل‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد مطرح می‌شود:

۱- تقویت و توسعه فرهنگی در راستای باور و اعتماد مردم به نقش تشکل‌ها در حوزه‌های مختلف

۲- حمایت دولت‌ها از تشکل‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد در جهت تحقق توسعه پایدار

۳- تقویت مدیریت تشکل‌ها در چارچوب قوانین و مقررات

۴- احصا و واگذاری بسیاری از امور موجود در نظام اداری و بروکراسی کشور به تشکل‌ها و سازمان‌های مردمی برای کوچک و چابک کردن ساختار دولت و به‌بیانی گرفتن چربی‌های سازمانی موجود

۵- بررسی و تصویب قانون جامع حمایت از تشکل‌ها و سازمان‌های مردمی و...

در آستانه روز تشکل‌ها و مشارکت‌های اجتماعی مطرح شد

تشکل‌ها و رویای استقلال

تشکل‌های اقتصادی نبض تپنده و پویای بخش خصوصی به شمار می‌روند؛ پیکره‌ای واحد از اعضایی که اگرچه به‌سختی اما چرخ اقتصاد را پیش می‌برند.

تشکل‌ها در صورتی که نمایندگانی موثر و پیگیر برای بخش خصوصی باشند و بتوانند ضمن مدیریت تعارض منافع معمول میان اعضا، انتظارات منطقی و اصولی آنها را در قالب یک برنامه‌ریزی استراتژیک و بر پایه پژوهش و دیدگاه کارشناسی دنبال کنند، بدون شک سبب می‌شود فعالان اقتصاد امید بیشتری به بهبود شرایط کسب‌وکار خود داشته باشند.

اگرچه امروز تشکل‌های اقتصادی برمبنای قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار، جایگاه قانونی قدرتمندتری یافته و مشارکت بیشتری در تدوین قوانین، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها داشته و در تصمیم‌گیری‌ها، قدرت چانه‌زنی موثرتری از قبل دارند اما باید بپذیریم هنوز هم در اقتصاد دولتی ایران، بخش خصوصی نتوانسته به جایگاه حقیقی خود دست یابد و سهم واقعی‌اش توسعه و پیشرفت ایفا کند. این چنین است که تشکل‌ها هنوز رویای استقلال در سر دارند.

با این حال، همچنان تشکل‌های اقتصادی در خط مقدم تلاش و مجاهده، می‌کوشند از طریق ارتباط و تعامل با نهادهای تصمیم‌ساز و سیاست‌گذار حداقل گرهی از مشکلات اعضای خود باز کنند. نکته اینجاست که انجمن‌های کسب‌وکار در ایران در حال عبور از عصر گلایه‌ورزی‌های مداوم به دوره‌ای هستند که می‌توانند با ارائه نظرات کارشناسی، راهبردهایی برای توسعه و راه‌حل‌هایی برای برون‌رفت از بحران‌ها ارائه دهند.

روز ملی تشکل‌ها، روز یادآوری نقش و جایگاه تشکل‌ها در تحقق اهداف توسعه‌ای و سرمایه اجتماعی کشور است. صمت به همین مناسبت در پرونده این شماره به بررسی جایگاه تشکل‌ها در اقتصاد ایران و مشکلات فعالان این بخش پرداخته است. امید است سال جهش تولید نقش و اهمیت تشکل‌های اقتصادی به‌عنوان نمایندگان واقعی بخش خصوصی بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته و دولت به همراه دیگر نهادهای حاکمیتی، بیش از پیش از ظرفیت‌های ارزشمند تشکل‌ها بهره گیرند.

تقویت نقش بخش خصوصی با تشکل‌گرایی

امروز قابلیت نهادسازی و نهادگرایی به یک شاخص پیشرفت تبدیل‌شده است. توسعه تشکل‌ها در تمام زمینه‌ها، خاصه صنعت یک ضرورت و باید است. صنعتگران و کارآفرینان نیز در صورتی می‌توانند از حقوق صنعتی خود حمایت کنند که خرد و تجربه جمعی خود را در حل مشکلات به‌کار گیرند و سازمانی منسجم، مسئول، علاقه‌مند و دلسوز داشته باشند تا نهادها در کنار دولت، مجلس، قوه‌قضاییه، دانشگاه و مصرف‌کنندگان، یار و یاور صنعت و زمینه‌ساز و هدایتگر توسعه آن باشند. از سوی دیگر، بدون تردید در جهانی که به‌تدریج قدرت، دسترسی و حیطه عمل دولت‌ها کاستی می‌پذیرد، نقش تشکل‌ها افزایش می‌یابد. در واقع تشکل‌ها می‌توانند برای انتقال کشور به آینده مطلوب و تشویق آن به ادغام در اقتصاد جهانی به مثابه یک کاتالیزور فعال عمل کنند. در دنیایی که افراد علائق و نیازهای متفاوت خود را در بسیاری از موارد همسو و مشترک می‌یابند، ضرورت دخالت بخش‌های مختلف از جمله صنعتگران در پیگیری علائق و منافع مشترک آنها آشکار می‌شود. تشکل‌های داوطلب صنعتی قابلیت همسو کردن نیازها و علایق را دارند که به هدفی مشترک ختم می‌شود و به صورت خودجوش و داوطلبانه از سوی گروهی از صنعتگران حقیقی و حقوقی تشکیل‌شده و اهداف غیرانتفاعی و غیرسیاسی را به نحو مسالمت‌آمیز پیگیری می‌کنند. اهمیت تشکل‌های صنعتی در پاسخگویی به نیازهای عمومی و کارکرد متنوع آنها از رفاه تا توسعه است. تعاریف گوناگونی برای تشکل‌های غیردولتی از جمله در حوزه صنعت ارائه‌شده است. در رایج‌ترین تعریف، ویژگی‌های زیر برای تشکل‌های صنعتی پذیرفته‌شده است:

۱ – غیرسیاسی باشند.
۲ – غیرانتفاعی باشند.
۳ – غیردولتی باشند.
۴ – داوطلبانه باشند.
۵ – در مقابل اهداف درج‌شده در اساسنامه پاسخگو باشند.

آنها می‌توانند واسطه بین بخش خصوصی غیردولتی و دولت باشند و دولت را در اجرای برنامه‌های توسعه یاری دهند. توسعه پایدار با همراهی و دخالت تمامی ذی‌نفعان در حوزه خصوصی (بازار) حوزه عمومی (دولت) و جامعه حاصل می‌شود.

اهداف، وظایف و رسالت تشکل‌های اقتصادی

تشکل‌های اقتصادی صنعتی جامعه مدنی که مدافعان ریشه‌دار ساختارهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی جامعه هستند، در مسائل مربوط به سیاست‌گذاری، چه در سطح جهانی و چه در سطح ملی، رهیافتی پویا، مثبت و سرشار از تعامل با دولت را پذیرفته و در پی آن هستند تا از طریق ارائه خدمات تخصصی گسترده خود در زمینه‌هایی مانند کیفیت، بهره‌وری، انرژی، محیط‌زیست، تکنولوژی، آموزش و...، کارآیی و قدرت رقابت صنعتی کشور را افزایش دهند. آنها همچنین تلاش خواهند کرد به‌عنوان یک شهروند سازمانی، ابتکارات عمده‌ای در زمینه شهروندی سازمانی ارائه کنند و نقش اجتماعی یک شرکت یا سازمان تجاری را به‌عنوان یک شهروند موردبررسی قرار دهند. با چنین نگرشی است که تشکل‌ها دارای اهداف، وظایف و رسالت‌هایی خواهند بود که برخی از آنها به شرحی است که در زیر می‌آید:

- فراهم آوردن زمینه‌های لازم برای ارتقای سطح فرهنگی‌صنعتی و کمک به تدوین استراتژی‌ها و تعیین سیاست‌های صنعتی کشور
- حرکت در جهت جهانی کردن صنعت ایران و ادغام شدن در اقتصاد جهانی
- کمک به توسعه صنعتی ایران و افزایش نقش و سهم صنعت در تولید، اشتغال، درآمد ملی و رفاه مردم جامعه
- کوشش برای فراهم آوردن زمینه‌های لازم برای مشارکت در پیشبرد اهداف صنعت و همکاری و تعامل صمیمانه و نزدیک با دولت
- کمک به گسترش ارتباطات خارج از کشور برای انتقال ایران به تعالی در سطح جهانی
- ارتقای سطح همکاری‌های علمی و مفاهمه‌آمیز با سازمان‌های همتای بین‌المللی
- گسترش ارتباط با صنایع و رهبران اتحادیه‌های کارگری، دولت، سازمان‌های غیردولتی و بین‌المللی
- کمک به ارتقای درک جامعه از نقش صنعت در تقویت بنیه اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، علمی، فناوری و دفاعی کشور
- تلاش در راستای افزایش صادرات صنعتی و خدمات فنی‌مهندسی و بهره‌گیری از روابط بین‌المللی برای تقویت توان صنعتی، علمی و فناوری کشور
- تلاش در جهت تفویض اختیار و مسئولیت سازمان‌های دولتی درباره برنامه‌ریزی و امور اجرایی به تشکل‌های صنعتی، علمی، حرفه‌ای و صنعتی
- کمک به توسعه بخش خصوصی و تقویت نقش آن در اقتصاد ملی
- تلاش در راستای استفاده بهینه از منابع موجود با توجه به نیازهای نسل‌های آینده کشور
- تلاش برای دستیابی به بازارهای جدید
- کمک به توسعه مدیریت کارآفرینی و افزایش بهره‌وری
- کمک به ایجاد نهادهای مالی و شرکت فعال در بازارسرمایه
- کمک به بالا بردن کیفیت تحصیلات فنی و توسعه مهارت‌ها و آموزش‌ها
- مشارکت و همکاری با سازمان‌های مصرف‌کنندگان
- تلاش در راستای انتقال تجارب مربوط به بهترین روش‌ها، منابع و اطلاعات در میان شرکت‌های عضو
- برگزاری جلسات کارآموزی، ایجاد آگاهی و تشکیل کارگاه‌های آموزشی
- تلاش در راستای تسهیل سرمایه‌گذاری خارجی
- پذیرش برخی وظایف اجرایی دولت که منجر به کوچک شدن آن و کاهش هزینه‌های عمومی می‌شود.
- تلاش در جهت وابستگی بنگاه‌های اقتصادی به دولت و امکانات دولتی
- کمک به ایجاد روحیه متکی به اعتماد به نفس و کارآفرینی در مدیران بنگاه‌های اقتصادی
- آگاهی دادن به اعضا درباره آخرین پیشرفت‌های علمی و تکنولوژیکی
- ایجاد بانک‌های اطلاعاتی گوناگون
- تلاش در راستای ارتقای کیفیت کالاها و خدمات به‌منظور رقابت‌پذیرتر کردن تولیدات و توانا کردن بنگاه‌های اقتصادی درعرصه جهانی
- آشنا کردن اعضا با هدف‌های توسعه اقتصادی ملی و تشریح سیاست‌ها و استراتژی‌های توسعه برای آنها
- ارشاد و هدایت سرمایه‌گذاران در انتخاب رشته فعالیت‌ها برای سرمایه‌گذاری و جلوگیری از هدررفت منابع ملی
- ترویج فرهنگ ملی در زمینه‌های احترام به کار، قناعت و صرفه‌جویی، خدمت به مردم از راه افزایش عرضه کالاها و خدمات مطلوب و نیز ایجاد روحیه صداقت و صمیمیت در کار

اهمیت تشکل‌ها در فرآیند صنعتی شدن

- ارائه مشاوره تخصصی در زمینه تکنولوژی، انجام مطالعات بازار، تحقیقات صنعتی و برنامه‌های آموزش
- تلاش در راه بهبود کسب‌وکار و کوشش برای دستیابی صنایع به استانداردهای محیطی و جهانی در صنعت و تجارت
- حذف موانع گسترش فعالیت بخش خصوصی، حمایت از کسب‌وکار، حمایت از ایجاد و توسعه صنایع کوچک و متوسط
- رسیدگی به شکایت‌های مصرف‌کننده
- شرکت در گفت‌وگوهای سالانه وزارتخانه‌ها و کمیته‌های دولتی بر سرمسائل سیاست‌گذاری‌های صنعتی
- تلاش برای بازسازی بخش دولتی با هدف ارتقای محیط رقابت آزاد
- داشتن نماینده در جلسات مجلس، برگزاری گردش‌های مطالعاتی و سمینارها، دیدار صنعتگران با اعضای پارلمان
- کنترل و نظارت بر قاعده‌مند کردن خط‌مشی مالیاتی و عوارض گمرکی
- تدوین قوانین و لوایح درباره صنعت و بازرگانی، اصلاح قوانین مرتبط با صنعت، توسعه تعامل با جهان خارج و پذیرش نقش در تقسیم کارجهانی، نقش تشکل‌ها در تحقق استراتژی توسعه صنعتی کشور در قالب تبیین ارتباط‌ها با صنایع، احزاب و سیاستمداران، نظام سیاست‌گذاری، نهادها و سازمان‌های بین‌المللی و مصرف‌کنندگان.

بسترسازی برای توسعه فعالیت تشکل‌ها

در بسترسازی برای توسعه فعالیت تشکل‌ها، چند اقدام باید توأمان انجام شود:

- قوانین حاکم بر تاسیس و رسمی شدن تشکل‌ها و به‌ویژه تشکل‌های صنعتی که تشکل‌های غیرسیاسی و غیرانتفاعی نیز هستند از حالت چندگانگی، چندپارگی و گاه متضاد خارج شوند و به قانونی جامع، فراگیر و آسان تبدیل شوند.
- بخشی از اختیارات و تصمیم‌گیری‌های دولت به‌تدریج به تشکل‌ها واگذار شود.
- نقش تشکل در تصمیم‌سازی‌های کلان اقتصادی و اجتماعی به‌طور مشخص و روشن در قوانین منعکس شود.
- در همه کشورها و همچنین در ایران تشکل‌های کلان یا مادر فقط به اتاق‌های بازرگانی و صنایع محدود نمی‌شود و امروزه تشکل‌های دیگری تاسیس شده‌اند که شمول وظایف آنها فراگیر و هدف‌هایشان نیز کلی و غیرصنفی است. (کانون عالی هماهنگی کارفرمایان، کنفدراسیون صنعت ایران، انجمن مدیران صنایع و...)
- توانمندسازی تشکل‌های صنعتی
- بسترسازی قانونی و اجرایی برای بهره‌مندی کارشناسی و اعتبار تشکل‌های صنفی از نهادهای همتای بین‌المللی و نیز سازمان‌های بین‌المللی مرتبط و غیرسیاسی از سوی دولت که در مسیر توسعه کشور باشد.
- ترویج روحیه همکاری در نهادهای دولتی با تشکل‌های صنعتی به‌عنوان بخش داوطلب که دغدغه‌ای به‌جز توسعه کشور ندارند.
- بزرگ‌ترین مشکل تشکل‌های صنعتی، تامین محل مناسب فعالیت آنهاست. سازمان‌های واگذاری زمین موظف به واگذاری زمین با نرخ منطقه‌ای به تشکل‌های صنعتی شوند و شهرداری‌ها در کل کشور چون دفاتر جراید و دارالوکاله‌ها محل استقرار این تشکل‌ها را اداری بشناسند و از اخذ هرگونه وجهی از این تشکل‌ها خودداری کنند.

مشارکت فعال و موثر در تصمیم‌سازی

حضور نمایندگان تشکل‌ها در مراحل گوناگون برنامه‌ریزی و مشارکت در شوراها و کمیته‌های برنامه‌ریزی و نیز حضور در شوراهای تصمیم‌گیری مربوط به مسائل اقتصادی و اجتماعی مانند شورای اقتصاد، شورای‌عالی صادرات، محیط‌زیست، آموزش، اشتغال و... این فرصت را به‌وجود می‌آورد که سیاست‌گذاران در اتخاذ تصمیمات و سیاست‌های کلان اقتصادی و اجتماعی از نظرات و انتظارات مردم دست‌اندرکار از طریق این نهادهای مدنی که در حد فاصل توده‌های مردم و دولت به وجود می‌آیند، آگاهی حاصل کرده و سپس به سیاست‌گذاری و اتخاذ تصمیم منطبق با نیازها که در ضمن از جنبه اجرایی قوی نیز برخوردار است، مبادرت می‌ورزند.

نظرگاه

جایگاه اصناف و تشکل‌ها در توسعه پایدار

ایمان مهدی‌زاده- پژوهشگر توسعه پایدار:

شکل‌گیری گروه‌های مختلف مردم با اهداف مشترک، یکی از ارکان توسعه پایدار در حوزه اجتماعی به شمار می‌آید. گرچه تاریخچه بخشی از تشکل‌های مردمی در بخش‌های اقتصادی و اجتماعی ایران به بیش از نیم قرن می‌رسد اما وجود آنها در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌های شهری و اجتماعی چندان رنگ و بویی ندارد.

بیشتر آنها در قالب سندیکاهای صنفی در پی کسب حق و حقوق همگنان خود هستند و در برهه‌های حساس تاریخی چندان که باید به چشم نیامده‌اند. این در حالی است که سندیکاها و صنوف مختلف در کشورهای توسعه‌یافته موفق به تصاحب کرسی‌های پارلمانی شده و در سیاست‌گذاری و تصمیم‌سازی‌ها مشارکت فعالی دارند.

یکی از کارکردهای تشکل‌های غیردولتی، نظارت بر عملکرد نهادهای دولتی و چگونگی کیفیت کاری و توزیع هزینه‌ها است. جوامع توسعه‌یافته توزیع قدرت را از پایین‌ترین بخش اجتماعی شروع کرده و تا رده‌های بالای سیاسی ادامه می‌دهند و به این ترتیب همه ارکان دولتی برای مردم قابل نظارت بوده و سیستم اقتصادی دارای شفافیت لازم برای آسیب‌شناسی می‌شود. در جوامع توسعه‌یافته چنانچه مشکل حاد اقتصادی یا اجتماعی ظهور کند با شفافیت و گزارش‌های تشکل‌های مختلف برای اهل فن، قابل بررسی و کنکاش بوده و می‌توانند با خرد جمعی مشکل را برطرف کنند.

این در حالی است که در جوامع توسعه‌نیافته تشکل‌ها و اصناف هنوز کارکرد خود را پیدا نکرده و در پیچ و خم احیای حقوق همکاران‌شان از بخش‌های دیگر جامعه به‌ویژه دولت هستند. این در حالی است که در توسعه متوازن تشکل‌ها چرخ مالی جامعه و دولت را می‌چرخانند و قوانین پیش از اعلام و اجرا توسط آنها تایید می‌شود. به این ترتیب همه اقشار جامعه خود را موظف به رعایت قانون می‌دانند و دور زدن قانون نزد شهروندان کاری نکوهیده و ناپسند محسوب می‌شود و علاوه‌بر جلوگیری از چنین کاری، نزدیکان فرد آن را به مسئولان گزارش می‌کنند. درحالی‌که این اعمال در جوامع توسعه‌نیافته نوعی زرنگی به شمار می‌آید. برای نمونه، افزایش مالیات در روزهایی که بیماری کووید- ۱۹ کسب‌وکارهای بسیاری را به تعطیلی کشانده و کسبه زیادی را متضرر کرده یکی از دغدغه‌ها و مسائل مهم پیش روی اصناف فعال است که موجب دلسردی کارآفرینان زیادی شده است. کسانی که پروانه کسب‌شان را به اتحادیه‌ها تحویل داده و آن را ابطال کرده‌اند. رشد منفی در حوزه اشتغال با استناد به نمادگرهای بانک مرکزی نشان از تعطیلی واحدهای صنفی و خانه‌نشینی کسبه بسیاری در سطح کشور دارد. اتحادیه‌ها و اصناف نتوانستند در تصمیم‌گیری تعیین مالیات، تاثیر خاصی بگذارند و حتی در حوزه دفاع از حقوق همکاران‌شان نیز چندان موثر نبوده‌اند. یکی از مهم‌ترین ارکان توسعه پایدار روش تصمیم‌گیری براساس خرد جمعی به شمار می‌رود و ما هنوز تا رسیدن به این مرحله و قدرتمند شدن تشکل‌ها، راهی طولانی در پیش داریم.

گسترش صنعت
شنبه
۲۳ مرداد ۱۴۰۰
۵ محرم ۱۴۴۳
۱۴ اوت ۲۰۲۱
شماره ۱۸۶۱
پیاپی ۳۱۷۹
www.sanatnewspaper.com

ادغام یا موازی‌کاری مسئله این است

افزایش تولید پس از تکمیل فرآیند واکسیناسیون

جای‌خالی مشارکت صنفی در بازار کار

تحلیل روز

سازماندهی اتحادیه‌های کارگری لازمه دوران پساکرونا است

ردپای تشکل‌ها در بهره‌وری

عکس: آیدا فریدی

تا سال ۱۳۹۲ تعداد تشکل‌های کارگری و کارفرمایی در کشور حدود ۸۰۰۰ بود، این تعداد تا پایان سال ۱۳۹۹ به بیش از ۱۳ هزار و ۷۳۲ واحد رسیده و رشد ۷۳ درصدی داشته است؛ رشد ۷۳ درصدی تشکل‌های کارگری و کارفرمایی طی سال‌های یادشده نشان از عزم دولت تدبیر و امید در حفظ استقلال و توسعه تشکل‌ها دارد

امیرعباس آذرموند: بررسی آمار تشکل‌های کارگری و کارفرمایی در کشور حاکی از آن است که تعداد این تشکل‌ها از سال ۱۳۹۲ تا پایان سال ۱۳۹۹ رشد ۷۳ درصدی داشته و بیانگر عزم جدی دولت در حفظ استقلال و توسعه تشکل‌ها است.

بی‌تردید ایجاد و توسعه تشکل‌های کارگری و کارفرمایی به‌عنوان بازوان توانمند وزارت کار می‌تواند موجب افزایش بهره‌وری، ارتقای کیفیت تولید و بهبود عملکرد واحدهای تولیدی شود.

بـه گزارش صمت با توجه به آنکه تشـکل‌ها از نزدیک با مسـائل حرفه‌ای و اقتصادی کارگران و کارفرمایان روبه‌رو هستند می‌توانند به‌واسـطه مشارکت و تخصصی که دارند در تصمیم‌گیری‌های دولت مفید واقع شـوند. تشـکل‌های کارگری در تحقق مطالبات کارگران اعم از وضعیت معیشـت، حقوق و دستمزد، بیمه و قراردادهای کار و تشـکل‌های کارفرمایـی در پیگیـری و حل مشـکلات بنگاه‌های اقتصـادی و مطالبـات کارفرمایـان از دولـت نقش بسـزایی دارند. بـا توجه بـه اهمیت نقش این تشـکل‌ها بسـیاری بر سـازماندهی اتحادیه‌های کارگری در دوران پساکرونا تاکید دارند.

سیاست توسعه و استقلال تشکل‌ها

در حوزه تشکل‌های کارگری و کارفرمایی دو سیاست توسعه تشکل‌ها و حفظ حرمت و استقلال تشکل‌ها دنبال می‌شود.

تشـکل‌های کارگری در تحقق مطالبات کارگران اعم از وضعیت معیشـت، حقوق و دسـتمزد، بیمه و قراردادهای کار و تشـکل‌های کارفرمایی در پیگیری و حل مشکلات بنگاه‌های اقتصادی و مطالبات کارفرمایان از دولت نقش بسزایی دارند.

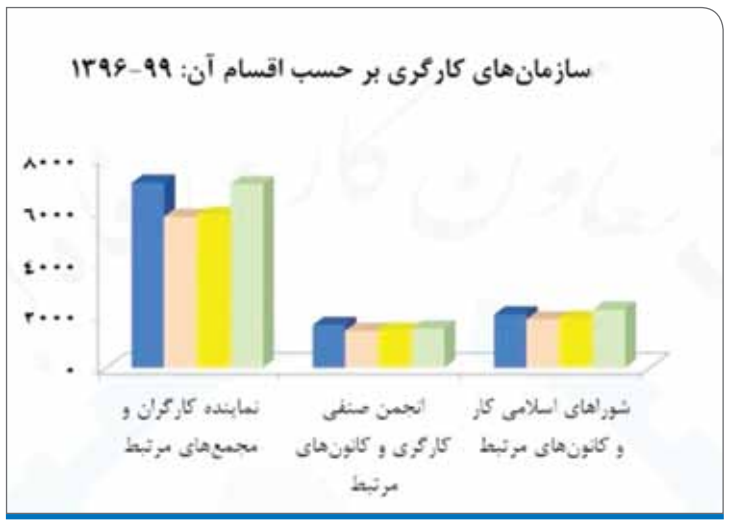
بسیاری بر این باورند که با توجه به شرایط تحریم و شیوع کرونا در کشور جز با همکاری موثر تشـکل‌های کارفرمایی و کارگری در کشـور نمی‌توانستیم منویات رهبر معظم انقلاب در راستای شعار سال را محقق کنیم و عملکرد موفقی در جهت حفظ نیروهای کار در مقابل ویروس منحوس کرونا داشته باشیم.

بر همین اسـاس حاتم شاکری، معاون روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی معتقد است درحالی‌که تا سـال ۱۳۹۲ تعداد تشـکل‌های کارگری و کارفرمایی در کشور حدود ۸۰۰۰ تشکل بود، این تعداد تشـکل تا پایان سـال ۱۳۹۹ به بیش از ۱۳ هزار و ۷۳۲ واحد رسـیده و رشد ۷۳ درصدی داشـته است؛ رشد ۷۳ درصدی تشـکل‌های کارگری و کارفرمایی طی سال‌های یادشده نشان از عزم دولت تدبیر و امید در حفظ استقلال و توسعه تشکل‌ها دارد.

فرزاد یوسـفی، مدیرکل سـازمان‌های کارگری و کارفرمایی وزارت کار نیـز درباره آخرین آمار تشـکل‌های کارگـری و کارفرمایی در کشـور گفته اسـت درحال‌حاضر بیش از ۲۷۰۸ تشـکل کارفرمایی ثبت‌شده در کشور داریم که نسبت به پایان سال ۱۳۹۱ رشد ۴۹ درصدی داشته است.

او می‌افزاید: در سال ۱۳۹۱ همچنین بیش از ۱۱ هزار تشکل کارگری در کشور به ثبت رسیده که نسـبت به پایان سـال ۱۳۹۱ رشـد ۸۰ درصدی داشته و در مجموع تشـکل‌های کارگری و کارفرمایی از رشد ۷۳ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۱ برخوردار بوده‌اند.

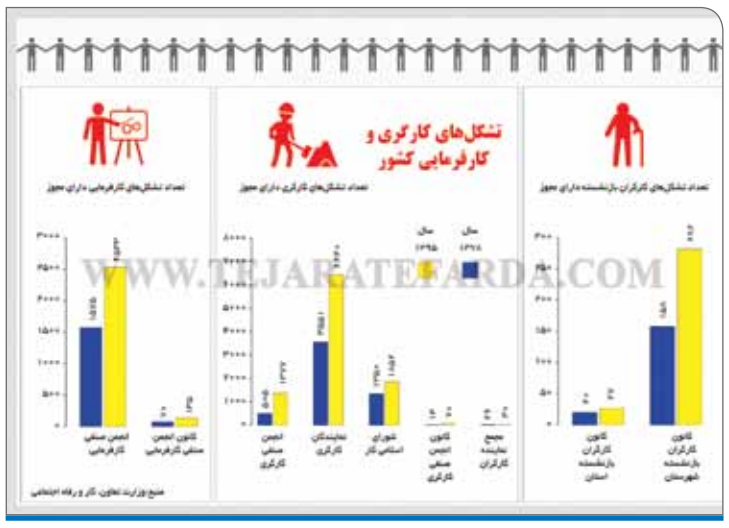
یوسـفی با بیان اینکه تشـکل‌ها به منظور بهبود وضع اقتصاد و معیشت کارگران و حفظ منافع آنها شـکل گرفته است، می‌گوید: حضور نمایندگان تشـکل‌های کارگری و کارفرمایی در مراجع تصمیم‌گیر اعم از شـورای عالی کار، سـازمان تامین اجتماعی، شورای عالی حفاظت فنی، شورای عالی اشـتغال و مراجع تشـخیص و حل اختـلاف می‌تواند در دفاع از حقـوق و مطالبات جامعه کارگری و کارفرمایی مثمرثمر باشد.

وی می‌گویـد: در وزارت کار بـه دنبال توسـعه تشـکل‌های کارگری و زیر پوشـش قرار دادن آنها هسـتیم و معتقدیم این امر با همکاری کارفرمایـان، کارگران و دولت و از طریق گفت‌وگوی اجتماعی و سه‌جانبه‌گرایی محقق می‌شود.

این آمار در حالی بیان می‌شـود که تشکل‌ها به منظور بهبود وضع اقتصاد و معیشت کارگران و حفظ منافع آنها شکل گرفته است.

مدافعان این اقدام نیز تاکید دارند حضور نمایندگان تشکل‌های کارگری و کارفرمایی در مراجع تصمیم‌گیر اعم از شـورای عالی کار، سـازمان تامین اجتماعی، شورای عالی حفاظت فنی، شورای عالی اشـتغال و مراجع تشـخیص و حل اختـلاف می‌تواند در دفاع از حقـوق و مطالبات جامعه

کارگری و کارفرمایی مثمرثمر باشد.

برخی از مسـئولان نیز معتقدند براساس سیاسـت‌های کلان وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به‌عنوان وزارت متولی و ناظر، به دنبال توسـعه تشـکل‌های کارگری و زیر پوشش قرار دادن آنها بـوده و معتقد اسـت این امر بـا همکاری کارفرمایـان، کارگران و دولـت و از طریق گفت‌وگوی اجتماعی و سه‌جانبه‌گرایی محقق می‌شود.

در ایـن فرآینـد کارفرمایان واحدهـای تولیدی و صنعتـی برای ایجاد تشـکل‌های کارگری با نیروهای کار خود همکاری کنند و از تجارب، ظرفیت‌ها، پیشـنهادات و خلاقیت‌های کارگران در بهبود کیفیت کار و افزایش بهره‌وری استفاده بهینه‌ای داشته باشند.

نگاهی به شرایط تشکل‌ها در جهان

تعریف گروه‌های مختلف برای نیروی کار کشـورهای در حال توسعه سبب شد تا شکاف میان بخش‌های رسمی و غیررسمی بیشتر شود. اغلب کارگران کشورهای هند، کنیا و پرو بدون برخورداری از حمایت‌های اجتماعی و مزایای شـغلی در کارهای غیررسمی اشتغال دارند. به دلیل اینکه آنها خوداشتغالی پیشه کرده‌اند به‌ندرت از مزایای سازمان‌های کارگری مثل خدمات بهداشتی، پرداخـت اعتبار، خدمات حقوقی و بیمه‌ای بهره می‌برند. البته اسـتثناهایی نیـز وجود دارد، انجمن «زنان خوداشـتغالی هند» که بزرگ‌ترین سـازمان غیررسـمی در این کشور اسـت و از زنانی که با خوداشتغالی گذران زندگی می‌کنند، حمایت می‌کند.

با ظهور شـرکت‌های بـزرگ در عرصه اقتصاد، تعداد کارگران کشـورهای ثروتمنـد که معتقد بودند از حمایت‌های اجتماعی محروم هسـتند، افزایش یافـت. در ایـن بین مثلا اتحادیه‌هـای صنفی آلمانی تـلاش می‌کنند تا در دسـترس بودن سایت‌های بررسـی وضعیت کارگران را گسترش دهند زیرا امنیت شـغلی کارگران شـرکت‌های عظیـم به درجه‌بندی آنلاین وابسـته اسـت. در ایالات متحده، برخی شـرکت‌های کوچک وارد بازار می‌شـوند تا با بیمه به‌صرفه یا مرخصی اسـتعلاجی، کارگران را تامین کنند. بزرگ‌ترین اتحادیـه صنعتی اروپا که در آلمـان قرار دارد با ارائـه برنامه‌هایی از نیروی کار خوداشـتغال حمایت می‌کند. اتحادیه مسـتقل کارگـران بریتانیا نیز به طور فزاینده‌ای در تلاش است تا با اعضای کنفدراسیون‌های کارگری ارتباط برقرار کند.

با این حال، این تشکل‌های کارگری یکپارچه نیستند و به صورت جداگانه مطالبـات خـود را پیگیری می‌کننـد و وضعیت اتحادیه‌هـای هند و ایالات متحده غیرمتمرکز اسـت؛ در چنین شرایطی، کارفرمایان به‌راحتی می‌توانند اقدمـات نوپـا را خنثی کنند. پس از اینکه تشـکل کارگری در «بسـمر» با شکسـت مواجه شد، اعضای اجرایی اتحادیه تصمیم گرفتند تا اقدامات خود را سازماندهی کنند.

تجربه‌هـای موفق از اقدمات سـازماندهی شـده در اروپا نشـان می‌دهد شـرکت‌ها قدرت‌شـان را برای مهـار اتحادیه‌ها از دسـت داده‌اند و برخی از تشکل‌های کارگری نیز در سازماندهی اقدامات خود با شکست مواجه شده‌اند کـه با توجه به میانگین به‌نسـبت بالای اعضای آن، آنها برای دسـتیابی به اهداف خود از سـبک و الگوهای قدیمی اسـتفاده می‌کنند؛ حال آنکه به‌روز شـدن روش‌ها و اسـتفاده از شـبکه‌های اجتماعی، پیام‌رسـان‌ها و توجه به بسترهای آنلاین باید در دستور کار آنها قرار گیرد.

در دهه ۹۰ میلادی، اتحادیه‌های کارگری نیوزلند قدرت خود را از دسـت دادند؛ این روند تا چندی پیش ادامه داشت اما درحال‌حاضر، قدرت چانه‌زنی برخی از اتحادیه‌ها برای تعیین حداقل دستمزد و تبیین شرایط کار استاندارد اندکی افزایش یافته است.

خوشـبختانه امروزه سـهامداران بیشتری بر این باور هسـتند که مذاکره درباره ثبات شـغلی، رفاه اجتماعی و برنامه‌های آموزشی نیروی کار می‌تواند برای بهره‌وری‌های بلندمدت، سودمند و مفید باشد. اگرچه سهامداران چنین دیدگاهـی دارند اما برخی از دولت‌ها با بهانه‌های مختلف از کارگران حمایت نمی‌کنند به‌عنوان مثال، «نارندرا داموداس مودی» نخسـت‌وزیر راستگرای هند، اپیدمی کرونا را بهانه‌ای برای اصلاحات قانون کار این کشـور قرار داد. اصلاحـات انجام شـده به ضرر کارگـران بود که مولفه‌هایی مثل دسـتمزد و امنیـت شـغلی را تحـت تاثیر قرار داد. اما نخسـت‌وزیر بـا تاکید منفعت کوتاه‌مـدت مادی کارفرمایان و حمایت از آنها در شـبکه‌های مالی، سـبب بروز بی‌اعتمادی اقتصادی، بی‌اعتمادی طبقاتی، ناآرامی‌های صنعتی و کاهش بهره‌وری شد. کارخانه مونتاژ گوشی آیفون «ویسترون» در «بنگلور» هند نیز شرایط نامساعدی برای اتحادیه کارگری به وجود آورده است در شرایطی که ۷ هزار کارگر قراردادی با ۲ هزار کارگر پیمانکاری در کنار یکدیگر اشـتغال دارند. درنهایت کاهش قدرت چانه‌زنی سـبب تاخیر در پرداخت دسـتمزد، افزایش ساعات کاری بدون اطلاع قبلی و شبکاری زنان شده است.

بنابرایـن حفظ قدرت تشـکل‌های کارگری ضروری اسـت تـا با افزایش قدرت خود بتوانند، مطالبات‌شـان را پیگیری کنند. همچنین سـازماندهی اتحادیه‌های کارگری برای دوران پسـاکرونا ضروری اسـت، این موضوع باید در دستور کار سازمان‌های بین‌المللی قرار گیرد.

افزایش قدرت چانه‌زنی

پیش از پاندمی کرونا، روند عضوگیری اتحادیه‌های کارگری سیری نزولی داشـت و امروز سرنوشـت تشـکل‌های تحت تاثیر کرونا قرار دارد. قدرت چانه‌زنی کارگران که به تبع محدودیت‌ها ایجاد می‌شـود، آثار و پیامدهای منفی برای کارگران به ارمغان می‌آورد.

پرانـاب باردان، اقتصاددان و اسـتاد دانشـگاه برکلی در کالیفرنیا اسـت که تحقیقات گسـترده‌ای در زمینه توسـعه اقتصادی، روابط کار و شرایط و معیشـت اقتصـادی کارگران دارد. او در گزارشـی وضعیت تشـکل‌های کارگری را بررسـی کرده است. ترجمه این گزارش مفصل که در Project Syndicate منتشر شده را در ادامه می‌خوانید:

شکست اتحادیه کارگران آمازون در شعب «بسمر» و «آلاباما» را می‌توان نقطه پایانی افول اتحادیه‌های کارگری دانست که با به کار گرفتن روش‌های سـنتی، حقوق کارگران دفاع و مطالباتشان را پیگیری می‌کردند. پرسشی که در ارتباط با کاهش قدرت تشکل‌های کارگری مطرح می‌شود این است که آیا همه‌گیری کرونا شـرایط اتحادیه‌ها را نسـبت به گذشـته سخت‌تر کرده است؟

ریزش تعـداد اعضای اتحادیه‌های کارگری کشـورهای عضو «سـازمان همکاری و توسـعه اقتصادی» از سـال ۱۹۸۵ آغاز شد. در آن برهه، برخی از انجمن‌های صنفی کارفرمایی برای تضعیف تشـکل‌های کارگری بودجه قابـل قبولی درنظر گرفتند؛ برخورداری از دو بازوی قدرتمند یعنی حمایت برخـی از رسـانه‌ها و برخورداری از اتاق فکر به آنهـا کمک کرد در این راه پیروز شوند.

همچنیـن قانون «حـق کار» (قانونـی بازدارنده و مانـع مذاکرات میان اتحادیه‌های کارگری و کارفرمایان اسـت) تشـکل‌ها را بـرای تامین منابع مـادی با بحران روبـه‌رو کرد و قدرت‌شـان را کاهش داد. ایـن رویدادها، تعداد کارگران پیمانی هند را افزایش داد و از امنیت شـغلی کاست. اگرچه پیمانی‌هـا در کنـار کارگران قراردائم کار می‌کردند امـا مزایای مزدی آنها محروم بودند.

براسـاس تحقیقات جهانی سـه عامل رقابت جهانی، اتوماسیون و تمرکز بـر بازار همگی قـدرت چانه‌زنی کارگران را ضعیف کردند؛ تقسـیم کردن کارگران در گروه‌های مختلف مثل بخش‌های حمل‌ونقل، خدماتی، نگهبانی و خرده‌فروش‌ها سـبب شـد تا قدرت جمعی نیـروی کار نیز کاهش یابد. به‌عنوان مثال، کارگران خدماتی در ایالات متحده و کانادا توسط «کارمندان خدمات اتحادیه بین‌المللی» و در اروپا به وسیله «اتحادیه کارگران خدمات اروپا» سازماندهی شـده‌اند. اما شرایط شغلی و معیشتی کارگران خدماتی شاغل در بخش‌های درمانی به هیچ وجه مناسب نبود که موضوعی غیرقابل کتمان برای فعالان کارگری اسـت. آنها در دوران پیش از اپیدمی کرونا با این چالش روبه‌رو بودند که درحال‌حاضر با بحران بیشتری روبه‌رو هستند.

سخن پایانی

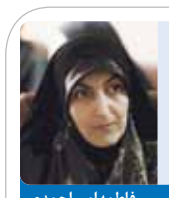
کارشناسـان با اشـاره به اهمیت و نقش تاثیرگذار تشـکل‌های کارگری معتقدند شرکت‌ها و بنگاه‌هایی که از ایجاد تشکل کارگری استقبال کرده‌اند با مشـکلات و اختلافات کمتری میان کارگر و کارفرما روبه‌رو هسـتند؛ به زعـم آنها در مجموعه‌هـا و بنگاه‌هایی که همراهـی و تعامل نزدیک میان کارگر و کارفرما برقرار اسـت و بیان مشـکلات و مطالبات در سایه همدلی صورت می‌گیرد، اختلافات کارگری و کارفرمایی دیده نمی‌شود و نیروهای کار در محیطی به دور از تنش و درگیری و با حس آرامش و امنیت به کار و تولید می‌پردازند.

بنابراین باید توسـعه تشـکل‌های کارفرمایی و کارگری در دسـتور کار قرارگیـرد. مسـئولان وزارت کار هـم معتقدنـد درحال‌حاضـر مهم‌ترین اسـتراتژی اداره کل سازمان‌ها و تشـکل‌های کارگری و کارفرمایی وزارت کار عضویت هر کارگر و کارفرما در یک تشـکل است. بر همین اساس طی سـال‌های گذشـته اقدامات خوبی در زمینه توسعه کمی و کیفی تشکل‌ها صورت گرفته اسـت تا جایی که با وجود شرایط سخت کرونایی در کشور، تاسیس بیش از هزار تشکل را در دستور کار قرار گرفت.

یادداشت

رقابت‌های مخرب تشکلی

فاطمه امیراحمدی
روزنامه‌نگار

درست مانند واژه‌ها که کنار هم می‌نشینند تا یک کتاب شوند برای تغذیه روح آدمی، قطعات هم روی بستری به‌نام پلتفرم، خودرو می‌شوند برای کمک به‌راحتی و رفاه ما انساها.

زنجیره تامین خودرو فهرستی به بلندای بیش از ۳ هزار قطعه اصلی است که اگر هر کدام از آنها نباشد، محصولی به‌نام خودرو تولید نمی‌شود. در این راستا، سورس‌ها تعیین و نظم ورود و خروج برقرار می‌شود. می‌توان این‌گونه تصور کرد که در یک خط مستقیم از یک‌سو قطعات مختلف وارد و از سوی دیگر، انواع خودروهای رنگارنگ خارج می‌شوند. این یک روند معمولی در تولید یک خودرو است. اما در همین خط تولید به‌ظاهر ساده گاهی مسائل زیاد، و روی‌هم انباشته و تبدیل به گره‌هایی می‌شوند و حرکت آن را کند و کندتر می‌کنند. گاهی این گره‌ها طنابی برای به دار آویخته شدن یک واحد تولیدی یا صنعتی می‌شود. تشتت آرا و اختلاف‌نظرها در ابتدا امری طبیعی است اما وقتی ادامه پیدا می‌کند، ثمره‌ای به‌جز رخوت و بی‌تحرکی نخواهد داشت.

انجمن‌ها تشکیل می‌شوند تا در نظمی نوین تولید را همراهی کنند، نیازها به‌موقع تامین شود و در برخورد با مشکلات رایزنی شده و راهکارهای قطعی ارائه و تدوین شود.

با وضعیتی که صنعت و به‌ویژه صنعت خودرو کشور دارد؛ یعنی نبرد همزمان با تحریم‌ها و ویروس کرونا، ادامه‌دار بودن تولید قطعات در زنجیره تامین خودروساز، مسئله‌ای حیاتی به‌شمار می‌رود. در این میان اما شکاف بین فعالان این حوزه و جزیره‌ای عمل کردن آنها، فاصله فعالان این صنعت را به‌عنوان بخش خصوصی بیشتر کرده و برای احقاق‌حق بازدهی نخواهد داشت.

در صنعت قطعه، ۳ انجمن در مرکز و انجمن‌های بسیاری در استان‌ها فعالیت دارند که مشکلات این حوزه را پیگیری می‌کنند. نکته مثبت این امر، مطالبه‌گری از کانال‌های مختلف، به‌طور مکرر و متعدد است اما زمانی که به‌جای یک واحد منسجم، هر نهادی جداگانه تصمیم‌گیری کرده و دستاوردها و کمک‌های دیگری را نادیده بگیرد نتیجه آن ایجاد حفره‌ای بزرگ خواهد بود که به‌طورقطع، ضلع سومی با استفاده از این فاصله، خواسته‌های خود را محقق می‌کند. اثرات این عملکرد، رسانه را نیز درگیر کرده به‌طوری که نوشتن درباره هر کدام از آنها، گلایه دیگری را به‌دنبال دارد. رقابت چیست و محل آن کجاست؟ برخی از فعالان این حوزه دلیل این رقابت غیررقابتی را خودروساز عنوان می‌کنند که به این ترتیب می‌تواند منافع کوتاه‌مدت خود را تامین کند. اگر قطعه‌ساز حامی خود نباشد نباید انتظار پیشرفت و ارتقا داشته باشد، حتی اگر سخت تلاش کند و پیگیر مطالباتش باشد. چندپارگی، آسیب‌های کوتاه‌مدت و بلندمدتی به فعالیت‌های جمعی وارد می‌کند که به سود دیگری خواهد بود (البته بازهم در کوتاه‌مدت).

اظهارنظرهای مبهم و چندپهلو حقایق را مخدوش و این واقعیت تلخ را برملا می‌کند که تنها سودهای آنی دنبال می‌شود و چشم‌انداز آینده اگرچه مدنظر است اما سخت از نتیجه دور شده. در این فضا، سرنوشت بومی‌سازی و ارتقای صنایع چه می‌شود؟ نانوشته پیداست و به قول یکی از قانون‌گذاران، پرسشی است که پس از یک دهه هنوز هم از سوی اهالی رسانه تکرار و تکرار می‌شود.

در یکی از نشست‌های خبری با حضور نمایندگان و برخی از اعضای هیات‌مدیره دو انجمن کشوری، یکی از مدیران عامل خودروساز از هر دو انجمن، ادغام و یکپارچه را درخواست کرد اما همچنان در شرایط جنگ اقتصادی انجمن‌ها برنامه‌های جداگانه خود را دارند و کارها را جزیره‌ای پیش می‌برد. گاهی رقابت برای برگزاری یک نشست و دعوت از خودروسازان سبب می‌شود خودروساز هم در بلاتکلیفی بماند.

انجمنی با واحدهای بزرگ صنعتی و انجمنی با واحدهایی به‌نسبت کوچک‌تر، هیچ‌یک به دیگری اعتماد نکرده و همچنان در حفظ نظر و خواست خود سختکوش هستند. اینجاست که گلایه‌ها از موازی‌کاری و سورس‌گذاری بیشتر شده و شاهد اقدامات تکراری و موازی خواهیم بود. گاهی هم سخنان ضدونقیض، واقعیت را پنهان کرده و اثرگذاری فعالیت‌ها را کاهش می‌دهند. در نهایت اینکه، اصلاح رویکردهای تشکلی سخت است اما خرد جمعی آن را شدنی می‌کند، البته اگر خواسته شود.

ادغام یا موازی‌کاری؛ مسئله این است

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

تولیدکنندگان برای آنکه بتوانند درباره مشکلات و خواسته‌های خود به‌طور رسمی صحبت کنند، ناگزیر نیاز به جمعی برای پیگیری این خواسته‌ها و مشکلات دارند. به‌گزارش صمت در هر صنفی، عده‌ای در قالب رهبر مبادرت به راه‌اندازی جمعی با عنوان انجمن، اتحادیه، کانون و... می‌کنند تا پل ارتباطی هم‌صنفان خود با مسئولان و مدیران دولتی باشند. گاهی تعدد این تشکل‌ها به‌جای اثربخشی مثبت، به ضدخود تبدیل می‌شود. حال پرسش این است که ادغام این تشکل‌ها چقدر در ارائه مشکلات و راهکارها موثر است؟ تعدد انجمن‌ها چقدر در صنعت خودرو کارساز خواهد بود؟ در این‌باره برخی کارشناسان به بیان نظرات خود پرداخته‌اند که می‌خوانید.

عکس: صمت

بین قطعه‌سازان نیز رقابت‌های مخرب باعث‌شده به‌جایی اینکه رقابت در راستای افزایش کیفیت و رضایت مشتریان در کنار کاهش قیمت‌ها باشد، در جهت در جا زدن باشد

لزوم توجه به تشکل‌ها و توسعه صنعتی

امیرحسن کاکایی- عضو هیات‌علمی دانشگاه علم و صنعت: خودروسازی نیازمند کار جمعی یک جامعه صنعتی است. در قرن حاضر خودروسازان در جهان، با ادغام‌ها و ابرادغام‌ها، به سمت بزرگ شدن و تبدیل‌شدن به ابرغول‌های صنعتی با تولید بیش از ۵ میلیون خودرو در سال و بیش از ۱۰۰ هزار نفر نیرو در ده‌ها کشور پیش می‌روند. این شرکت‌ها تنها نیستند و رهبران ارکستری از شرکت‌های متعددی بزرگ و متوسط و حتی کوچک در سراسر جهان هستند. یک خودرو به تعبیری از حدود ۶ هزار قطعه ساخته می‌شود. این قطعات نیازمند انواع ورق‌های فلزی، مواد پلیمری و رنگ هستند که معمولا در کارخانجات غول‌پیکر ساخته می‌شوند. از سویی هم برخی قطعات مانند سنسورها و بردهای الکترونیک در شرکت‌های به‌شدت دانش‌پایه توسعه می‌یابند که بعضا دارای ابعاد کوچکی هستند. به‌طور خاص نوآوری همچنان از شرکت‌های کوچک خلاق شروع می‌شود و به‌تدریج این شرکت‌ها در صورت موفقیت بزرگ می‌شوند؛ بنابراین می‌توان ادعا کرد که این صنعت مبتنی بر تعامل چندجانبه بین انواع شرکت‌ها از بزرگ و کوچک پیش می‌رود. از آن مهم‌تر می‌توان به نقش مشتریان اشاره کرد. این شرکت‌های غول‌پیکر به‌شدت مشتری‌محور بوده و دائما به‌دنبال نه‌تنها راضی کردن آنها هستند، بلکه وظیفه خود را مشعوف کردن آنها می‌دانند. در چنین شرایطی لازم است ارتباطات در این سطح وسیع همیشه جاری، برقرار و موثر باشد. در دنیای صنعتی پیشرفته این روابط خیلی ساختاریافته و جریان اطلاعات به‌خوبی برقرار است و نمی‌گذارند این مجموعه عظیم به یک دایناسور تبدیل شود که مسیر زیادی از دم تا مغزشان داشتند. سرعت جابه‌جایی اطلاعات و تحلیل به‌موقع و واکنش سریع مشخصه این غول‌های صنعتی درباره تحولات در خواسته مشتریان و بازار و تغییرات در صحنه رقابت هستند.

در ایران، صنعت خودرو به‌لحاظ ساختاری بسیار از این قافله عقب است. صنعت خودرو ما به‌دلایل تاریخی اهمیت واقعی برای مشتری قائل نیست. از آن مهم‌تر حتی برای شبکه تامین ارزش ذاتی قائل نیست. حتی خود خودروسازن به‌عنوان لکوموتیو کل صنعت و دیگر صنایع دارای یک پیوستگی اطلاعاتی و واکنش‌پذیری مناسب نسبت به وقایع نیستند. هم‌اکنون بیش از ۳۰ خودروسازی کوچک و متوسط (در مقیاس جهانی) در کشور وجود دارند که هیچ انسجامی در روابط ندارند. نتیجه آن می‌شود عدم‌توسعه‌یافتگی و تغییرات دائمی سیاست‌گذاری‌هایی که نتیجه امروز آن یک بازار و صنعت نابسامان است که با وجود تمام تلاش‌ها، همه از آن ناراضی هستند.

در این صنعت و بازار متاسفانه با وجود فعالیت بیش از ۶۰۰ شرکت قطعه‌ساز کوچک و متوسط (از منظر جهانی) همچنان صدابه‌صدا نمی‌رسد. البته حدود ۱۰ گروه صنعتی هم‌اکنون وجود دارند که با قلدری حرف خود را به کرسی می‌نشانند و مسیر مناسبی برای رساندن صدای خود ندارند. اما واقعیت این است که روابط بسیار مبهم و فضا مه‌آلود است. نتیجه این است که همه یکدیگر را متهم می‌کنند و تقصیر وضعیت موجود را به گردن هم می‌اندازند.

نکته جالب‌تر اینکه ما سازمانی برای حمایت از مصرف‌کننده داریم. اما عملا جز حرف‌های قلدرمآبانه بی‌اثر، تاکنون اقدام موثری برای حرکت این صنعت به سمت مشتری‌محور شدن در سطح قابل‌قبول ارائه نکرده است. البته دوستان من در این سازمان و دیگر سازمان‌های مرتبط، گلایه نکنند که زحمات آنها دیده نشده است. منظور من این نیست که اصلا کاری انجام‌نشده، بلکه کارهای انجام‌شده در حد مطلوب و سرعت تحولات جهان و خواسته مردم ایران نبوده است. کارهای متعددی انجام‌شده اما یکی از کارهایی که می‌خواهم در این نوشتار به آن اشاره کنم، نقش تشکل‌هاست. به‌عنوان یک مثال ساده می‌خواهم به نبود تشکل‌های مشتری‌محور مردمی اشاره کنم. هم‌اکنون ما یک نهاد مستقل مردمی که رضایت مردم را بررسی و خودروها را بر مبنای نظر آنها رتبه‌بندی کند، نداریم. خوب نتیجه می‌شود اینکه با این همه نهاد دولتی و خصوصی که مدعی رصد کیفیت و رضایت هستند، همچنان نه مردم راضی هستند و نه خودروسازان مبتنی برای نظر مردم مسیر خود را تغییر می‌دهند. اصولا خودروسازان ما اهمیت کمی به نظر مشتریان در طراحی‌های خود می‌دهند. آنها در طراحی‌های خود، با استفاده از کپی‌برداری از محصولات موفق خارجی در بازار داخل یا بعضا خارج، سعی می‌کنند حرکت‌هایی رو به‌جلو داشته باشند. البته همان حرکت‌ها هم بعضا متوقف می‌شود و ما شاهد تولید خودروهایی تا ۲۵ سال هستیم.

حتی وقتی هم یک خودرو از مدار تولید خارج می‌شود، کسی نظر مشتریان مربوط را نمی‌پرسد.

درباره قطعه‌سازان وضع بدتر است. درحال‌حاضر یک رابطه به‌شدت نامطمئن و مخدوش دوطرفه و بی‌اعتمادی شدید بین خودروسازان و قطعه‌سازان وجود دارد. حتی درون قطعه‌سازان نیز رقابت‌های مخرب باعث شده به‌جایی اینکه رقابت در راستای افزایش کیفیت و رضایت مشتریان در کنار کاهش قیمت‌ها باشد، در جهت در جا زدن باشد. هر تغییری در فناوری و طراحی، فقط با جنگ و دعوا امکان‌پذیر است، نه تعامل سازنده. معلوم نیست در این جنگ و دعوا مقصر کیست؟ آیا خودروساز مقصر است که پول قطعه‌ساز را به‌موقع نمی‌دهد و پروژه‌های توسعه را به‌طور پیوسته و با سرعت مناسب تعریف نمی‌کند که قطعه‌سازان در جا می‌زنند؟ یا قطعه‌سازان مقصر هستند که تا کمی بزرگ می‌شوند، شروع می‌کنند به دبه کردن؟ چرا آنها که بزرگ می‌شوند، دائما می‌خواهند جلوی کوچک‌ترها را بگیرند؟ آیا در دنیایی که فقط غول‌های صنعتی باقی می‌مانند، کوچک‌ترها جایگاهی دارند؟ این وسط صدای مردم کجا شنیده می‌شود؟

فکر می‌کنم لازم است در این مقطع تاریخی به جایگاه و نقش تشکل‌ها اعم از تشکل‌های خودروسازان، قطعه‌سازان، خدمات‌دهندگان و مردم توجه ویژه کنیم و در ساختار قدرت، آنها را بازتعریف کنیم تا صدای انبوهی از کوچک‌ترها در میان هیاهوی بزرگ‌ترها و قدرتمندان شنیده شود و بتوانیم روابط سالمی را بین مشتری و تمام بازیگران صنعت و بازار ایجاد کنیم تا همه در آن نفع ببرند و رضایت‌مندی حداکثری به‌دست آید.

امیرحسن کاکایی: لازم است جایگاه و نقش تشکل‌ها در ساختار قدرت بازتعریف شود

محمود طالب: درباره تشکل‌های صنفی مهم تعداد آنها نیست و اصل موضوع این است که چقدر نظرات آنها دیده می‌شود

جعفر نصیری: انجمن‌ها با حضور افراد متخصص شکل‌گرفته‌اند؛ در نتیجه مشاوران خوبی برای مسئولان دولتی به‌شمار می‌روند

تعدد تشکل‌ها و شکل‌گیری انجمن‌های تخصصی

محمود طالب، کارشناس صنعت خودرو: در گذشته فعالان صنعت خودرو به‌ویژه قطعه‌سازان بسیار متفرق عمل می‌کردند و هر واحد صنعتی به‌شکل انفرادی خواسته‌های خود را دنبال می‌کرد. با وجود انجمن صنفی، برخی آن را قبول نداشته و بعضی هم فقط حق عضویت می‌پرداختند. کم‌کم فعالیت دسته‌جمعی و پیگیری یک موضوع از سوی یک تشکل خاص بیشتر درک شد و افراد بیشتری به این سو حرکت کردند، زیرا تجربه به آنها نشان داد حرکت انفرادی موثر نیست.

درحال‌حاضر قطعات‌سازانی که در یک انجمن دور یکدیگر گرد آمده‌اند، بسامان شده و عملکرد بهتری دارند. تعدد تشکل‌ها اگر در حد ۳ تا ۴ انجمن باشد، ثمربخش بوده، زیرا به‌طور تخصصی موضوع‌ها را دنبال می‌کنند و اگر بیش از این باشد شاید اختلاف‌آرا بالا گیرد.

در تشکل‌های صنفی مهم تعداد نیست، اصل موضوع این است که چقدر نظرات آنها دیده می‌شود و به آن ترتیب‌اثر داده خواهد شد. با تشکیل چند انجمن در قطعه‌سازی بین آنها رقابت هم ایجاد و این امر منجربه بهبود فعالیت‌ها خواهد شد.

پیش‌تر که انجمن شکل نگرفته بود، گردآوری زنجیره تامین برای تولید قطعات کار دشواری بود. حتی اگر هم انجمنی وجود داشت گردهم جمع نبودند و به‌شکل پراکنده فعالیت داشتند. با تشکیل مثلا ۳ انجمن قطعه‌سازی در پایتخت گام مثبتی برای پیگیری مطالبات برداشته‌شده، زیرا قطعه‌سازان بزرگ در یک انجمن و واحدهای تولیدی متوسط و کوچک در انجمنی دیگر مسائل خود را دنبال می‌کنند. در کنار این دو انجمن نیز انجمن قطعه‌سازان استان تهران که ممکن است اعضای مشترک با این دو انجمن صنفی و صنعتی داشته باشند مسائل صنعت قطعه را از مجرایی دیگر پیگیر است. همچنین قطعه‌سازان در استان‌ها هم با تشکیل انجمن و اتحادیه به‌طور خاص‌تر مسائل قطعه‌سازی را دنبال می‌کنند.

یکپارچگی در تشکیل انجمن‌ها

جعفر نصیری، فعال صنعت خودرو: نخستین موضوع در حوزه تشکل‌ها این است که فلسفه شکل‌گیری انجمن‌ها چیست؛ اینکه با تشکیل انجمن، اتحادیه و... قرار است چه فعالیتی انجام شود؟ دولت‌ها، جایگاه‌های این انجمن‌ها را کجا تعریف کرده‌اند. قدرت اجرایی این تشکلات صنفی چقدر است؟ اگر در پشت این انجمن‌ها حمایت نظام حاکم پررنگ باشد، ایجاد چندین انجمن نمی‌تواند آسیب‌زا باشد. تعدد انجمن‌ها در یک صنف در صورت داشتن حمایت‌های حاکمیتی مناسب است، چراکه صنعتگران می‌توانند ابزارهای گوناگونی برای درخواست‌ها، اظهارنظرها، تحقق اهداف، احقاق حقوق خود در اختیار داشته باشند اما اگر فضایی حاکم باشد که تشکل‌ها بهای لازم داده نشود، تعدد انجمن‌ها نه‌تنها مفید نبوده که شکل‌گیری آنها کار بیهوده‌ای است.

در کلان موضوع به اعتقاد من فعال صنعت، یکپارچه بودن فعالیت‌ها زیر چتر یک انجمن اثربخشی بیشتری خواهد داشت، زیرا در چنین فضایی قدرت چانه‌زنی، تعداد اعضا و... ابزار بیشتری برای پیگیری مسائل در اختیار انجمن قرار می‌دهد، چراکه یک تشکل از انسجام بیشتری برخوردار است. در حال‌حاضر با توجه به شرایط فعلی اعم از جنگ اقتصادی و تحریم، اپیدمی ویروس کرونا، وضعیت بازار و... معتقدم انسجام و یکپارچگی صنعتگران از جمله قطعه‌سازان زیر چتر حمایتی یک انجمن بهتر است، زیرا آنها را زودتر به اهداف می‌رساند.

یکی از مسائلی که سبب شد در صنعت قطعه شاهد تعدد انجمن‌ها باشیم برخی عملکردها در شرکت‌های خودروسازی بود. این تفرقه افتاد و انجمن‌هایی در راستای هم شکل گرفتند. چرایی این موضوع هم روشن است؛ وقتی یک انجمن با تعداد اعضای بیشتر شکل گیرد، قدرت اجرایی بیشتری خواهد داشت در عین حالی که قطعه‌سازان در جاهای مختلف از خودروسازان دفاع کرده است، زیرا این دو صنعت منافع مشترک با یکدیگر دارند اما این مسئله هم که خودروساز از تعدد انجمن‌ها استقبال می‌کند یک واقعیت است. خودروساز اگر تیراژ تولید و بازار فروش نداشته باشد فعالیت قطعه‌ساز بزرگ و قوی راه به‌جایی نمی‌برد، زیرا بازار او، شرکت‌های خودروسازی است. در نتیجه این مسائل ایجاب می‌کند قطعه‌ساز در حوزه تعرفه واردات، نرخ محصولات و... از خودروساز حمایت کند. به‌تبع این حمایت منافع قطعه‌سازی هم حفظ می‌شود. گاهی هم همین شرکت‌های فعال در حوزه خودروسازی نمی‌خواهند انجمنی توانمند و پرقدرت در زنجیره تامین شکل گیرد؛ اگر قراردادها یک‌طرفه است، اگر مطالبات به‌موقع پرداخت نمی‌شود، اگر قیمت‌ها برای زنجیره تامین اصلاح نمی‌شود و... نشان از خلأ این یکپارچگی در پیگیری مطالبات قطعه‌سازان در تعدد انجمن‌ها نهفته است. اگر از این تعداد انجمن قطعه‌سازی که در کشور شکل‌گرفته چند انجمن با قدرت بالای چانه‌زنی شکل‌گرفته بود، به‌طورقطع آمار چالش‌هایی که شاهد هستیم کمتر می‌شد؛ بنابراین خودسازان نمی‌توانستند یکه‌تازی کنند. پراکندگی انجمن‌ها و تعدد آنها سبب تشتت آرا شده و اختلاف‌نظرات داخل صنفی را افزایش داده است. این مسئله آفتی برای تحقق برنامه‌ها و اهداف از پیش تعیین‌شده این انجمن‌هاست. خودروساز در چنین شرایطی وارد مذاکره با هر یک از انجمن‌ها شده و می‌تواند برای تحقق خواسته‌های قطعه‌سازان برای خود زمان بخرد، وعده‌وعید بدهد و انجام خواسته‌ها را عقب بیندازد.

گفتنی است برخی از انجمن‌های هم بیشتر حالت تشریفاتی داشته و اقدامات خاصی انجام نمی‌دهند. مهم‌ترین موضوع این است که تشکل‌ها باید جایگاه خود را در کشور پیدا کنند و دولت برای جایگاه آنها ارزش قائل باشد. فراموش نکنیم تشکل‌ها ابزارهای مناسبی هستند که می‌توانند با واقعیت دنیای تولید و قوانین کشوری نقشه راه به مدیران ارائه دهند همان کاری که در کشورهای دیگر شاهد هستیم. انجمن‌ها با حضور افراد متخصص شکل‌گرفته‌اند؛ در نتیجه مشاوران خوبی برای مسئولان و مدیران دولتی در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌ها خواهند بود.

سخن پایانی

بنابر این گزارش، شکل‌گیری انجمن‌ها براساس نیاز بوده و اثرگذار هستند. برخی معتقدند در عصر حاضر در کشورهای صنعتی ابرادغام‌ها انجام می‌شود تا فعالیت‌ها توسعه پیدا کند. تعدد این تشکل‌ها برای یک صنعت منجربه پراکندگی تصمیمات و پیگیری امور می‌شود که در چنین فضایی زمان مناسب از دست می‌رود.

بعضی هم معتقدند تعدد انجمن‌ها آنها را تخصصی کرده و برنامه‌ها و اهداف در بستر بهتری پیگیری و انجام می‌شود. اما بیشتر کارشناسان معتقد به یکپارچگی و قدرت بیشتر چانه‌زنی هستند تا سوءاستفاده‌ها در این حوزه کمتر شود.

تشکل‌های تخصصی مرجعی اساسی برای تصمیم‌گیری

گوش شنوایی برای تشکل‌های معدنی نیست

نیاز اقتصاد رشد فراگیر و پایدار است

تشکل‌ها بازوی مشورتی دولت‌ها هستند

بلندگوی بی‌صدای تولیدکنندگان صنایع معدنی

عکس: صمت

مرضیه احقاقی: تشکل‌های تخصصی، انجمن‌ها و سندیکاها به‌عنوان مجمع متخصص‌ترین افراد هر بخش و هر حوزه صنعتی می‌توانند نقش موثر و مفیدی در سیاست‌گذاری‌ها بر عهده داشته باشند.
این تشکل‌ها با بهره‌گیری از تخصص و تجربه بالای اعضای خود می‌توانند بازوی مشورتی مناسبی برای مسئولان و دولتمردان به‌شمار آیند. با این وجود در واقعیت، با تمام تاکیداتی که بر جایگاه تشکل‌ها می‌شود سیاست‌گذاران در تصمیم‌گیری و وضع بخشنامه، هیچ اهمیتی برای این نهادها قائل نیستند.

اعضا، پشتوانه یک انجمن هستند

محمد کشانی، عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با صمت در تبیین جایگاه انجمن‌های صنفی گفت: هر صنفی برای بیان نظرات خود به بلندگویی نیاز دارد؛ بر همین اساس نیز انجمن‌ها و تشکل‌ها شکل می‌گیرند. در این انجمن‌ها ابتدا آرا تجمیع می‌شوند تا اعضا بتوانند سخن خود را به مراجع قانونی برسانند. در واقع، اصناف انجمن‌هایی را تشکیل می‌دهند تا با کمک آنها عملکرد کیفی خود را بهبود بخشند. در ادامه فعالیت‌های دیگری همچون اطلاع‌رسانی در زمینه موضوعات مختلف، واکنش نشان دادن نسبت به شرایط و رساندن پیام اعضای یک صنف به مراجع قانونی در سایه فعالیت این انجمن‌ها اجرایی می‌شود.
کشانی در ادامه افزود: دولت می‌تواند از انجمن‌ها به‌عنوان بازوی اصلی خود در فعالیت‌ها استفاده کند. در گذشته سیاست‌گذاران به‌طور خودمختار عمل می‌کردند و تشکل‌ها را در جریان امور و نظرات خود قرار نمی‌دادند، اما اکنون این روند تغییر کرده است. خوشبختانه متولیان دولتی به‌تازگی در تصمیم‌گیری‌های خود بیش از پیش از نظرات انجمن‌ها استفاده می‌کنند. دستورات معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری مبنی بر استفاده از نظرات تشکل‌ها در تصمیم‌گیری در این موضوع اثرگذار بوده است.
در همین حال، تجربه نشان داده هرجا مسئولان، سیاست‌گذاران و متولیان امر در تصمیم‌گیری‌های خود از نظرات انجمن‌ها و تشکل‌ها کمک گرفته‌اند، نتایج موفقیت‌آمیزی حاصل شده و به عکس در هر موقعیتی که نظرات تشکل‌ها و انجمن‌ها نادیده گرفته شده، چالش‌هایی پدید آمده است. وی افزود: مشابه این بحث تاکنون در فعالیت انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران نیز تجربه شده است؛ یعنی هرجا مسئولان از نظرات انجمن فولاد در تصمیم‌گیری‌های خود استفاده کرده‌اند، درنهایت نتایج موفقیت‌آمیزی حاصل شده، اما وقتی بدون مشورت انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، بخشنامه‌ای مرتبط با فولاد صادر شده از یک‌سو در اجرا با شکست روبه‌رو شده و از سوی دیگر، ضرباتی را به صنایع وارد کرده است. عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد در ادامه گفت: برخی انجمن‌ها عملکرد قوی‌تری را از خود به نمایش گذاشته‌اند که ازجمله این انجمن‌ها می‌توان به انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران اشاره کرد. این انجمن حدود ۲۶۲ عضو دارد که شرکت‌های بزرگی مانند فولاد مبارکه اصفهان، فولاد خوزستان، فولاد هرمزگان جنوب و... در آن عضو هستند. بدون تردید هر کدام از این شرکت‌های تاثیر بسزایی بر صنعت فولاد کشور دارند.
حال تجمیع نظرات آنها این اثرگذاری را چندین برابر کرده است. در واقع این گستردگی به انجمن قدرت بخشیده است. انجمن تولیدکنندگان فولاد در سایه این قدرت جمعی می‌تواند رسالت خود را اجرایی کند؛ به‌عبارتی می‌توان گفت اعضا پشتوانه یک انجمن هستند و رسیدن به درخواست‌های صنفی را تسهیل می‌کنند.

الزامات حذف دخالت دولت در تصمیم گیری

کامران وکیل، دبیر اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: مسئله عمده که بخش معدن با آن روبه‌رو بوده و در این چند سال هم تشدید شده، دخالت دولت در اقتصاد است؛ این درحالی است که انتظار داشتیم دولت بخشی از وظایف خود را به تشکل‌های بخش خصوصی واگذار کند. در ۴ سال اخیر بیش از ۱۷۰ بخشنامه در حوزه معدن صادر شده است. این به آن معنی است که هفته‌ای یک بخشنامه و دستورالعمل جدید در بخش معدن تصویب شده که اغلب هم با بخشنامه‌های قبلی در تضاد بوده است.
بیشتر بخشنامه‌ها نیز سطحی، بدون مطالعه و مشورت با تشکل‌ها و بخش خصوصی صادر شده‌اند. وی تاکید کرد: این موارد باعث می‌شود فعالان واقعی بخش معدن با مشکلاتی ازجمله عوارض صادراتی، حقوق دولتی و... روبه‌رو شوند.
وکیل با اشاره به تاثیر سیاست‌های دولت بر رشد دلالان گفت: چند سال پیش، صادرکننده مواد معدنی را صادر و از طرفی قطعات لودر وارد می‌کرد که موضوعی عادی بود.
هیچ فعال بخش معدنی برای خرید این اقلام به بازار مراجعه نمی‌کرد؛ به این دلیل که می‌دانست از چه کسی کالای باکیفیت مورد نیاز خود را تهیه کند، اما در حال حاضر صادرکننده باید ارز را در سامانه نیما بگذارد و در ادامه از واردکننده قطعه موردنیاز خود را خریداری کند؛ بنابراین ارز خود را زیر قیمت بازار می‌دهد و کالای موردنیاز را هم گران‌تر می‌خرد. با این شرایط ما تنها راه را برای دلال، واردکننده و اختلاس‌گر هموار کرده‌ایم.
دبیر اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی با اشاره به سردرگمی خریداران خارجی محصولات معدنی ایران گفت: باتوجه به مشکلات و تصمیمات مختلفی که در حوزه معدن در کشور گرفته می‌شود، فعالان خارجی ترجیح می‌دهند کالای موردنیاز خود را از دیگر کشورها تامین کنند و ریسک قوانین مختلف را نپذیرند؛ بنابراین اگر در عرصه خارجی یک مشکل یعنی تحریم را داریم، در عرصه داخلی ۱۰۰ گرفتاری داریم.
وکیل در پایان به‌عنوان نماینده بخش خصوصی و فعال تشکل بخش معدن اظهار کرد: راه‌حل رفع چالش‌های یادشده خروج دولت از تصمیم‌گیری‌های بخش خصوصی و باز کردن دست فعالان این بخش است. در همین حال انتظار می‌رود با بهره‌گیری هرچه بیشتر از نظرات فعالان بخش خصوصی و تشکل‌های متعلق به فعالان صنعتی در مسیر بهبود شرایط گام برداشت.

سخن پایانی...

دولت به‌عنوان نهاد نظارتی در طول این سال‌ها، مسئولیت خود را فراموش و با ورود به مسائل غیرتخصصی چالش‌های جدی را برای فعالان صنعتی ایجاد کرده است.
مسئولان و نهادهای دولتی حاضر به واگذاری مسئولیت‌های خود به بخش خصوصی و تشکل‌ها نبوده و نظرات و پیشنهادات سندیکاها به‌عنوان بازوی مشورتی دولت را نمی‌بینند.
رفتارهای خودسرانه و مستقل دولت سبب بروز مشکلات فراوانی برای کشور شده است. بدون تردید تا در مواضع یادشده تغییری داده نشود نمی‌توان به بهبود شرایط امید داشت.

نوبت اول

«آگهی فراخوان»

شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

با اطمینان بسازید

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت ارائه پیشنهاد
۱	مناقصه	۴۳۴۶۴	دستگاه حضور و غیاب تشخیص چهره	۱۴۰۰/۰۵/۲۶
۲	مناقصه	۹۹۰۱۰۹۶	خرید ۹ عدد دستگاه تنفسی با متعلقات و کپسول	۱۴۰۰/۰۵/۳۱

ضمناً لیست استعلام‌های مربوط به خریدهای متوسط (بدون برگزاری مناقصه) در سایت شرکت به آدرس ذیل درج می‌گردد.

سایر موارد:
۱- **زمان دریافت اسناد:** از تاریخ نشر آگهی نوبت اول تا پایان ساعت اداری مهلت دریافت اسناد (مندرج در جدول)
۲-جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به آدرس www.esfahansteel.ir مراجعه فرمایید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۵/۲۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۵/۲۵ روابط عمومی ذوب آهن اصفهان

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای

شماره: ۵۲۴۳۶۲۲۱

شرکت فولاد خوزستان «سهامی عام»

مناقصه‌گزار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: عملیات اجاره ۱۰ دستگاه ماشین‌آلات سنگین
نوع مناقصه: عمومی یک‌مرحله‌ای
مدت زمان: ۳ سال
مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۲۸ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر)
داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وب‌سایت pim.ksc.ir ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم خود را پیوست نمایند.
دریافت اسناد مناقصه (پس از تائید کمیته ارزیابی تامین‌کنندگان) از تاریخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۲ به مدت دو روز در قبال واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) به صورت آنلاین از طریق آدرس pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور/ منوی مناقصات/ عملیات/ خرید اسناد تخصصی)
دریافت الکترونیک فایل اسناد تخصصی مناقصه از طریق آدرس pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور/ منوی مناقصات/ عملیات/ اسناد تخصصی)
تاریخ تحویل پیشنهادات: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۱۵
تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت/ فنی: روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۱۶
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۱۴،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین: ۱) ضمانتنامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان
نشانی شرکت: اهواز- کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان، **مدیریت:** خرید خدمات و قراردادها
تلفن: ۶۴۳۵-۳۲۱۳-۰۶۱ **ایمیل:** KO.NARIMANI@KSC.IR

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۵/۲۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۵/۲۳ روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

نوبت دوم

فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران در نظر دارد مناقصه زیر را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع مناقصه	نوع مناقصه	شماره مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	تهیه و توزیع شیر و کیک پرسنل شرکت آلومینای ایران	یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۰۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۳۰

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: از مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۲۳ لغایت مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۳ می‌باشد.
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۱۵ می‌باشد.
زمان‌بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۱:۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۱۶ می‌باشد.
اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف:
استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- مجتمع تولید آلومینا.
به شماره تلفن: ۳۲۶۰۵۳۴۵ - ۰۵۸ و فکس ۳۲۲۷۲۴۸۷-۰۵۸
پست الکترونیک: Info@iranAlumina.ir
آدرس اینترنتی: WWW.IranAlumina.ir
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت
در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴ - ۰۲۱
دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۵/۲۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۵/۲۳ روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

نوبت دوم
شناسه ۱۱۷۴۵۶۰

فراخوان مناقصه عمومی شماره K-۰۰-۲۳۹

خرید ترانسمیتر دما و فشار

شرکت گاز استان فارس

از کلیه تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان واجد شرایط که دارای استانداردهای مورد تایید مربوط می‌باشند، به منظور شرکت در این مناقصه دعوت به عمل می‌آید.
مناقصه‌گزار: شرکت گاز استان فارس
شماره تلفن واحد مناقصات: ۰۷۱۳۸۱۱۴۰۴۵ - ۰۷۱۳۸۱۱۴۰۳۵
شماره نمابر: ۰۷۱۳۸۲۴۴۸۳۳
شماره دفتر امور کالا(تاییدیه نمابر): ۳۸۱۱۴۰۱۴-۰۷۱
موضوع مناقصه: خرید ترانسمیتر دما و فشار
نحوه شرکت در مناقصه، مهلت و محل ارسال مدارک:
* شماره فراخوان مناقصه در سامانه ستاد، ۲۰۰۰۰۹۲۵۸۶۰۰۰۰۹۰ می‌باشد. متقاضیان برای شرکت در مناقصه می‌بایست:
الف: نامه اعلام آمادگی خود را به این شرکت نمابر نمایند.
ب: برای دریافت اسناد مناقصه، از طریق نشانی اینترنتی https://setadiran.ir (کد فراخوان ۲۰۰۰۰۹۲۵۸۶۰۰۰۰۹۰) به مدت ۷ روز از تاریخ درج آگهی نوبت اول اقدام نموده و اسناد لازم به منظور ارزیابی کیفی، ارزیابی شکلی، پیشنهاد فنی و پیشنهاد مالی را طی مدت ۱۴ روز از آخرین مهلت دریافت اسناد، حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۹ در سامانه مذکور بارگذاری نموده و در همین بازه نسبت به ارسال ضمانت‌نامه شرکت در فرآیند ارجاع کار و سایر مدارک لازم به نشانی شیراز، بلوار استقلال، تقاطع باغ حوض، ساختمان مرکزی شرکت گاز استان فارس، دبیرخانه حراست، کدپستی: ۷۱۷۵۹-۵۷۱۱۱ اقدام نمایند. مناقصه‌گران می‌بایست تا پایان فرآیند مناقصه، به‌منظور آگاهی از هر گونه تغییر در اسناد مناقصه، زمان گشایش پاکت‌ها و... سامانه فوق را زیر نظر بگیرند.
* ذکر شماره تلفن، شماره نمابر و آدرس یک پست الکترونیک فعال در نامه اعلام آمادگی ضروری است.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۵/۱۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۵/۲۳ روابط عمومی شرکت گاز استان فارس

خبر

گل‌گهر در جایگاه چهارمین شرکت بازار سرمایه

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر ایران برای نخستین‌بار در جایگاه چهارمین شرکت بازار سرمایه ایران قرار گرفت. به گزارش روابط‌عمومی شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر، ایمان عتیقی با اعلام این خبر گفت: این شرکت معدنی و صنعتی با نماد «کگل»، با کسب جایگاه چهارمین شرکت بزرگ فعال در بازار سرمایه کشور از ابتدای سال جاری تاکنون، موفق به کسب بازدهی ۵۳ درصدی از طریق رشد ارزش بازاری سهام خود شده است.

عتیقی افزود: ارزش بازار نماد «کگل» در بازه زمانی مورد بررسی، از ۱۴۹۳۰۰۰ میلیارد ریال به ۲۲۸۹۰۰۰ میلیارد ریال افزایش یافته است. این رشد در مقایسه با بسیاری نمادهای معدنی و همچنین میزان رشد شاخص کل بورس اوراق بهادار بالاتر بوده است.

وی ادامه داد: عمده دلایل کسب بازدهی مورد اشاره فروش مناسب شرکت در ۴ ماه نخست سال جاری (که نسبت به دوره مشابه سال قبل ۲۱۰ درصد رشد کرده است)؛ سودآوری مناسب شرکت در ۳ ماه نخست سال جاری (که نسبت به دوره مشابه سال قبل ۳۹۷ درصد رشد کرده است)؛ طرح‌های توسعه و چشم‌انداز سودآوری بسیار مناسب این شرکت در سال ۱۴۰۰ بوده است. عتیقی تاکید کرد: با توجه به طرح‌های توسعه و سودآور مصوب ۱۰ سال آینده شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در کنار عوامل یاد شده نماد «کگل» در بازار سرمایه مورد توجه فعالان بازار سرمایه قرار گرفت و سرمایه‌گذاران به منظور کسب حداکثر بازدهی و تحمل ریسک اندک، سهام شرکت گل‌گهر را به‌عنوان یک نماد بنیادی قوی با رشد پایدار سودآوری در سال‌های آینده با بهره‌برداری از طرح‌های توسعه برای سرمایه‌گذاری انتخاب کنند.

تشکل‌های تخصصی مرجعی اساسی برای تصمیم‌گیری

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

تشکل‌ها و انجمن‌های بخش خصوصی در اقتصادهای برتر دنیا از اهمیت و جایگاه ویژه‌ای برخوردار هستند چراکه تنوع و گستردگی آنها، زمینه توسعه اصلاحات اقتصادی را فراهم می‌کند. تشکل‌ها از منظر قانونی در ایران نیز مورد توجه قرار گرفته‌اند تا جایی که در قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار مراجع دولتی مکلف شده‌اند در تصمیم‌گیری‌های خود از نظرات انجمن‌ها و تشکل‌های بخش خصوصی استفاده کنند. با وجود این، متاسفانه این قانون در عمل اجرا نمی‌شود و بدین ترتیب شاهد چالش‌های گسترده‌ای هستیم.

عکس: صمت

لزوم نظرخواهی از تشکل‌ها

امیرحسین کاوه، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت خاطرنشان کرد: براساس ماده ۲ و ۳ قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار، مراجع دولتی مکلف هستند در تصمیم‌گیری‌های خود از نظرات انجمن‌ها و تشکل‌های بخش خصوصی استفاده کنند. چنانچه تشکل‌های تخصصی بخش خصوصی در کنار تصمیم‌گیران بخش دولتی قرار گیرند، به‌عنوان بازوی تخصصی آن عمل خواهند کرد؛ درنتیجه تصمیمات بهتری اتخاذ خواهد شد. وی افزود: در چنین شرایطی این تصمیمات در اجرا با چالش‌ها و موانع کمتری روبه‌رو خواهد شد چراکه نمایندگان تشکل‌ها می‌توانند اعضای آن انجمن که صاحبان کسب‌وکارها هستند را توجیه کنند. درواقع آنها را متقاعد کنند که تصمیم گرفته‌شده منفعت همه را به دنبال دارد. اما چنانچه نظر فعالان صنفی مورد توجه قرار نگیرد از یک سو مصوبات نهایی شده کارآیی لازم را نخواهند داشت و از سوی دیگر، این احتمال می‌رود که متولیان امر در اجرای آنها با چالش‌هایی همچون عدم قبول از سوی فعالان اقتصاد روبه‌رو شوند. کاوه گفت: طی سال‌های گذشته نقش و جایگاه انجمن‌ها آن‌طور که باید مورد توجه قرار نداشت اما اکنون چند سالی می‌شود که توجه به نظرات تشکل‌ها مدنظر قرار گرفته است؛ یعنی سیاست‌گذاران در وزارت صنعت، معدن و تجارت به طور مرتب اعضای این تشکل‌ها را می‌خوانند و نظرات آنها را جویا می‌شوند. این فعال صنعت فولاد خاطرنشان کرد: توجه به این نکته ضروری است که در موارد متعددی بین تشکل‌های بالادستی و پایین‌دستی تضاد منافع وجود دارد. در چنین شرایطی متولیان وزارتخانه وظیفه دارند به‌عنوان بی‌طرف نظرات طرف‌ها را جویا شوند و بهترین تصمیمی که نفع طرفین را به دنبال دارد اتخاذ کنند. در همین حال از متولیان وزارت صنعت، معدن و تجارت انتظار می‌رود چالش‌ها و نظراتی را که انجمن‌های گوناگون بخش خصوصی اعلام می‌کنند، دسته‌بندی و رده‌بندی کنند. برای آنکه تعرض منافعی حاصل نشود، آرای همه ذی‌نفعان را مورد توجه قرار دهند و درنهایت تصمیمی را اتخاذ کنند که برد-برد باشد.

امیرحسین کاوه

شهریار گراوندی

قوانین زودگذر و اشتباه

شهریار گراوندی، عضو هیات‌مدیره انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی جایگاه تشکل‌ها و انجمن‌های بخش خصوصی در سیاست‌گذاری‌های کلان حاکم بر عملکرد صنایع تاکید کرد: تشکل‌های صنفی به‌ویژه اگر تخصصی باشند می‌توانند به ابزار مناسبی در تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری بدل شوند. وی افزود: در طول این سال‌ها دولت از نظرات بخش خصوصی آن‌طور که باید بهره نگرفته است. در همین حال شعار حمایت از بخش خصوصی داده می‌شود اما در عمل و در تصمیم‌گیری، فعالان بخش خصوصی را نادیده گرفته و بی‌توجه به آنها تصمیم‌گیری می‌شود. عضو هیات‌مدیره انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان خاطرنشان کرد: در اغلب موارد تصمیم‌گیران نسبت به شرایط کاری واحدهای تولیدی آشنایی ندارند؛ بدین ترتیب بخشنامه‌هایی صادر می‌شود که با واقعیت حاکم بر عملکرد صنایع تولیدی منافات دارد. بنابراین برای رفع این چالش انتظار می‌رود قبل از تصمیم‌گیری‌ها از نظرات فعالان صنعتی و تشکل‌های بخش خصوصی بهره گرفته شود. گراوندی با اشاره به قطعی برق صنایع سیمان کشور طی ۲ ماه گذشته، گفت: در این فرآیند از نظرات تشکل‌های وابسته به صنعت سیمان بهره گرفته نشد. کوره‌های سیمان امکان خاموشی و روشنی دوباره را در بازه‌های زمانی کوتاه‌مدت ندارند چراکه این فرآیند در صنعت سیمان به بازه زمانی ۳۶ ساعته نیاز دارد. با وجود این، وزارت نیرو بدون توجه به شرایط تخصصی حاکم بر عملکرد فعالان صنعت سیمان اقدام به برقراری مقررات اشتباه برای این صنعت می‌کرد. درواقع کارشناسان و تصمیم‌گیران در وزارت نیرو درکی از شرایط کار در این صنعت ندارند و تصمیمات اشتباه آنها زمینه التهاب هرچه بیشتر در بازار خرید و فروش این محصول ساختمانی را پدید آورد. وی خاطرنشان کرد: چنانچه وزارت نیرو و وزارت صنعت، معدن و تجارت پیش از تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری، از نظرات انجمن سیمان بهره می‌گرفتند؛ محدودیت برق را به بخش‌هایی منتقل می‌کردند که امکان تداوم تولید را با این شرایط دارند. اما متاسفانه در مواردی شاهد هستیم که برخی جلسات مرتبط با صنایع بدون حضور حتی یک فعال صنعتی و نماینده صنایع برگزار می‌شود. به همین دلیل تصمیمات اخذ شده نتیجه منفی دارد و پس از مدت کوتاهی کنار گذاشته می‌شود. در چنین شرایطی می‌توان برای بهبود شرایط در تصمیم‌گیری‌ها، برای تشکل‌های بخش خصوصی نیز حق رأی‌دهی قائل شد تا این دست چالش‌ها برطرف شود.

سخن پایانی

بی‌توجهی به نظرات تشکل‌های بخش خصوصی زمینه ایجاد چالش‌های جدی را برای فعالان صنعتی پدید می‌آورد. تصمیمات اتخاذشده در این شرایط قابلیت اجرایی ندارند و لطماتی را به تولید وارد می‌کنند؛ بر همین اساس نیز اغلب به‌سرعت کنار گذاشته می‌شوند. تمام موارد یادشده حکایت از توجه به اهمیت و اثرگذاری نظرخواهی از بخش خصوصی دارد و انتظار می‌رود این مهم بیش از پیش در اولویت باشد.

مناقصه تامین تجهیزات، عملیات ساختمانی، نصب و راه‌اندازی پست برق ۶۳/۲۰ کیلوولت پروژه نورد سرد شرکت تاراز

با سلام:

بدینوسیله ذیلاً جزئیات شرکت در **مناقصه تامین تجهیزات، عملیات ساختمانی، نصب و راه‌اندازی پست برق ۶۳/۲۰ کیلوولت پروژه نورد سرد شرکت تاراز** (فولاد زرین شهرکرد) به‌صورت EPC به حضور اعلام می‌گردد. لطفا ضمن بررسی نسبت به ارسال آدرس ایمیل رزومه کاری و بهترین پیشنهاد قیمت خود، اقدام نمائید.

موضوع مناقصه:

موضوع مناقصه: تامین تجهیزات، عملیات ساختمانی، نصب و راه‌اندازی پست برق ۶۳/۲۰ کیلوولت پروژه نورد سرد شرکت فولاد تاراز(فولاد زرین شهرکرد).

اسناد مناقصه:

مدارک مناقصه جهت‌بررسی شرایط قرارداد و اجرای کار شامل:

الف: دو فایل مشخصات فنی اولیه مربوط به پروژه.

ب: پیش‌نویس قرارداد(الزاما می‌بایست پس از امضا و تائید، به همراه اسناد مناقصه ارسال گردد).

سایر شرایط مناقصه:

- متقاضی ضمن بررسی مدارک فنی ارائه شده قیمت پیشنهادی خود به ازاء هر ردیف و نیز قیمت کل را به همراه پیش‌نویس قرارداد ارائه شده در اسناد مناقصه، را در پاکت (ج) به صورت مهر و موم شده ارسال می‌دارد. کلیه مدارک فنی ارسالی از سوی کارفرما به انضمام مدارک فنی ارائه شده توسط پیمانکار، از طرف پیمانکار مهر و امضاء شده و طی پاکت (ب) جهت کارفرما ارسال می‌گردد.
- تحویل پاکات تا تاریخ **۱۴۰۰/۰۶/۰۳** الزامی و بدیهی است به پیشنهادهایی که پس از این تاریخ واصل گردد ترتیب اثر داده نخواهد شد.
- آدرس تحویل اسناد: آدرس شرکت فولاد تاراز به آدرس شهرکرد – شهرک صنعتی شهرکرد – فاز ۳ خواهد بود.
- شرکت کنندگان در مناقصه موظف خواهند بود نسبت به تهیه و تحویل یک فقره ضمانت‌نامه بانکی یا چک بانکی تضمین شده به مبلغ ۳،۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال در وجه شرکت فولاد تاراز چهارمحال با اعتبار سه ماهه (پاکت الف) به همراه پاسخ مناقصه اقدام نمایند.
- پاکات سه گانه فولاد تاراز، مربوط به پاسخ‌دهی، از طریق پست ارسال می‌گردد.

کارشناس آقای بنی طالبی **۳۸۳۱۰۰** داخلی **۱۳۰۶**

– جلد ۱: در صفحه ۵۸ آیتم ۱.۱ و ۱.۱.۱ و ۱.۱.۲ و صفحه ۶۶ آیتم ۱.۱ و ۱.۱.۱ و ۱.۱.۲ جریان کوبیکل ۲۰ کیلوولت ۱۶۰۰ آمپر می‌باشد.

جلد ۲: در تمام نقشه‌ها جریان کوبیکل ۲۰ کیلوولت ۱۶۰۰ آمپر است.

شرکت فولاد تاراز چهارمحال

برای مشاهده اسناد مناقصه به سایت شرکت به آدرس www.tarazmetal.com مراجعه فرمایید

آگهی مزایده عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

موضوع مزایده: فروش ضایعات تولیدی

مواد مورد مزایده به شرح جدول ذیل:

ردیف	شماره مزایده	شرح کالا	واحد	مقدار	مبلغ ضمانت (ریال)
۱	۰۰۰۴۰۷	لجن اکسیدی	کیلوگرم	۱۴۰،۰۰۰،۰۰۰	۵٪ کل مبلغ پیشنهادی
۲	۰۰۰۴۰۸	نرمه گندله	کیلوگرم	۲۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۵٪ کل مبلغ پیشنهادی

نحوه شرکت در مزایده:

کلیه اشخاص حقوقی دارای مجوز صادرات برای شرکت در مزایده می‌توانند جهت بازدید و دریافت اسناد هر یک از ردیف‌های مزایده مبلغ ۵۰۰/۰۰۰ ریال به حساب ۰۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ بنام شرکت فولاد هرمزگان جنوب، نزد بانک ملی شعبه گمرک بندرعباس واریز نموده و با ارائه فیش واریزی (برای هر یک از ردیف‌های مزایده، یک فیش واریزی مجزا ارائه گردد) و درخواست کتبی در ساعت اداری (بجز روزهای پنجشنبه و ایام تعطیل) پس از هماهنگی به شرکت فولاد هرمزگان مراجعه نمایند و یا با ارسال فیش واریزی از طریق فکس به شماره **۰۷۶-۳۳۵۳۰۰۵۵** و یا آدرس ایمیل **Nikhalat.m@hosco.ir** اسناد را از طریق الکترونیکی دریافت نمایند.

ارائه معرفی‌نامه، داشتن مهر شرکت (اشخاص حقوقی) و رسید واریزی هزینه خرید اسناد جهت دریافت حضوری اسناد الزامی است.

محل دریافت اسناد:

بندرعباس، کیلومتر ۱۳ جاده اسکله شهید رجایی، شرکت فولاد هرمزگان جنوب، واحد خرید مواد مصرفی و فروش کالای مازاد.

جدول زمانی انجام مزایده:

تاریخ شروع فروش اسناد	تاریخ پایان فروش اسناد	آخرین مهلت ارائه پاکت‌های مزایده	تاریخ گشایش پاکت‌ها
۱۴۰۰/۰۵/۲۳	۱۴۰۰/۰۵/۲۶	۱۴۰۰/۰۶/۰۱ تا ساعت ۱۲:۰۰	۱۴۰۰/۰۶/۰۲

متقاضیان برای آگاهی بیشتر می‌توانند در ساعات اداری با شماره تلفن **۰۷۶-۴۴۸۴۸۸۱۳** تماس حاصل فرمایند و یا به سایت فولاد هرمزگان **www.hosco.ir** مراجعه نمایند.

جهت حضور افراد در فولاد هرمزگان و بازدید از موضوع مورد مزایده، هماهنگی با شماره فوق (۴۸ ساعت قبل از حضور) الزامیست.

هزینه درج آگهی با برنده مزایده می‌باشد.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

آگهی فراخوان شناسایی سرمایه گذار

دانشگاه علوم پزشکی لرستان در راستای اجرای دستورالعمل اجرایی ماده ۲۷ قانون الحاق برخی از مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی درخصوص مشارکت بخش غیردولتی در طرح‌های نیمه‌تمام و تازه تاسیس در نظر دارد ساخت و تجهیز پروژه‌های بهداشتی درمانی روش‌های مشارکت عمومی- خصوصی را از طریق رقابت عمومی و با رعایت قوانین، مقررات و آیین‌نامه‌های اجرایی مربوطه، آئین‌نامه مالی دانشگاه‌های علوم پزشکی و با شرایط ذیل به سرمایه‌گذاران واجد شرایط واگذار می‌نماید.

ردیف	عنوان پروژه	مساحت زمین	برآورد هزینه میلیون ریال	آدرس
۱	مرکز بهداشتی درمانی رباط نمکی	۱۳۰۸	۵۴۷۵۸	خرم‌آباد
۲	مرکز بهداشتی درمانی روستایی شهید مبشر	۴۷۲	۱۵۴۱۳	الشتر
۳	مرکز بهداشتی درمانی شهری روستایی مومن‌آباد	۱۳۰۰	۴۱۹۸۵	ازنا
۴	مرکز بهداشتی درمانی شهری شهید رجائی	۷۸۴	۱۷۱۸۰	دورود
۵	پایگاه اورژانس جاده‌ای کفراج	۱۱۸	۸۶۸۶	دلفان

اشخاص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط حداکثر تا تاریخ **۱۴۰۰/۰۵/۲۴** می‌توانند اسناد ارزیابی توان اجرای کار را از سایت مناقصات دانشگاه علوم پزشکی لرستان به آدرس **www.lums.ac.ir** به همراه مدارک ذیل در پاکات (الف، ب، ج) لاک و مهر شده به نشانی *لرستان – خرم‌آباد – خیابان معلم ستاد دانشگاه علوم پزشکی استان لرستان واحد حراست* تحویل نمایند.

مدارک قابل ارائه سرمایه گذار: تصویر اساسنامه، آخرین روزنامه رسمی (برابر افراد حقوقی)، ارائه مستندات مربوط به سرمایه‌گذاری‌های انجام شده طی ۱۰ سال گذشته، ارائه مستندات مربوط به دارا بودن توان مالی، ارائه مستندات مربوط به دارا بودن توان فنی و تجربه مشابه مرتبط با موضوع آگهی، ارائه نحوه مشارکت و سرمایه‌گذاری در طرح‌های مشابه، ارائه هرگونه مستندی که بیانگر توانایی سرمایه‌گذاری برای حضور در طرح‌ها فوق‌الذکر باشد، تکمیل فرم اطلاعات سرمایه‌گذار (در سایت دانشگاه)

قابل ذکر می‌باشد ارائه مستندات مربوطه هیچگونه حقی را برای ارائه‌دهنده ایجاد نخواهد کرد و دانشگاه علوم پزشکی لرستان پس از بررسی مستندات و طی تشریفات قانونی، نسبت به انتخاب سرمایه‌گذاران واجد صلاحیت و مناسب برای سرمایه‌گذار در طرح‌های توسعه‌ای اقدام خواهد نمود.

جهت هرگونه ابهام با شماره **۰۹۱۶۷۴۶۲۲۵۹** مهندس مصطفایی تماس حاصل فرمایید.

روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی استان لرستان

اصلاحیه فراخوان

نوبت دوم
شناسه ۱۱۷۵۷۷۶

شرکت ملی گاز ایران
شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد
(SGPC)

پیرو درج دو نوبت فراخوان مناقصه با عنوان:

مناقصه شماره ۴۰۰۰۳۷۶ (خدمات سرویس‌های تعمیراتی شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد)

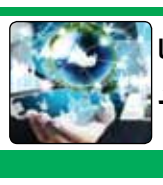
در تاریخ‌های ۱۴۰۰/۰۵/۱۶ و ۱۴۰۰/۰۵/۱۹

بدین‌وسیله به اطلاع می‌رساند با توجه به اشتباه صورت گرفته، «برآورد مناقصه»، بند ۵ برآورد مناقصه به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

۵ – برآورد مناقصه: مبلغ ۱۳۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (یکصد و سی میلیارد ریال) در مدت پیمان.

روابط عمومی شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد

گسترش تجارت
شنبه
۲۳ مرداد ۱۴۰۰
۵ محرم ۱۴۴۲
۱۴ اوت ۲۰۲۱
شماره ۱۸۶۱
پیاپی ۳۱۷۹
www.Tejaratdaily.com

تشکل‌ها
نیاز بازار را می‌فهمند

تشکل‌های صادراتی
از فرصت
استفاده کنند

نقش انکارناپذیر
تشکل‌ها
در توسعه اقتصاد

نقش تشکل‌ها در تصمیم‌گیری‌های تجاری چیست؟

«تشکل تجاری» فقط یک نام نیست

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

سال‌هاست از تشکل‌ها به‌عنوان یکی از پایه‌های شکل‌گیری اقتصاد و تجارت در دنیا یاد می‌شود. هر روز نیز تعداد این تشکل‌ها در قالب انجمن، اتحادیه، اتاق و گروه‌های مختلف افزایش می‌یابد. در کشور ما نیز توجه به شکل‌گیری این تشکل‌ها، سال‌های زیادی است به‌عنوان یک اصل موثر بر توسعه تجارت مطرح می‌شود و دست‌اندرکاران به بهانه‌های مختلف درباره آن اظهارنظر می‌کنند. اما فعالان بخش تجارت و کارشناسان اقتصاد بر این باورند که بسیاری از تشکل‌های موجود در حوزه تجارت اگرچه فعال هستند اما در حد یک نام باقی مانده‌اند و از اختیارات اجرایی محرومند. این گروه معتقدند تشکل‌های کشور ما همچنان در مقایسه با کشورهای پیشرو در حوزه تجارت بسیار اندک هستند و از قابلیت‌های آنها به شکل مطلوب استفاده نمی‌شود.

اما به‌راستی وجود تشکل‌های تجاری تا چه حد می‌تواند در توسعه تجاری و بهبود اقتصاد کشور مفید باشد؟ و اگر حضور مثبت تشکل‌ها در تصمیم‌گیری‌های تجاری پذیرفته شده است، چه موانعی برای رسیدن تشکل‌ها به جایگاه قانونی و موثر آنها وجود دارد؟

در این شماره صمت به مناسبت فرارسیدن روز تشکل‌ها و مشارکت‌های اجتماعی، نظر فعالان و کارشناسان حوزه تجارت کشور را درباره نقش تشکل‌ها در سیاست‌گذاری‌های حوزه تجارت جویا شده که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

> حضور تشکل‌ها و نمایندگان آنها در عرصه‌های برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی حوزه تجارت یک امر ضروری است زیرا در این بخش که بازیگران اصلی آن فعالان اقتصاد بخش خصوصی هستند، بهترین مشاور همین بانک تجربه و اطلاعات تشکل‌های تخصصی است

از حرف تا عمل

در نگاه کلی تشکل‌ها به‌عنوان نهادهای مدنی، نقش مهمی در توسعه تجارت کشورها و همچنین توسعه کسب‌وکارها دارند.

با این استدلال، در حوزه اقتصاد و تجارت نیز یکی از مهم‌ترین شروط تحقق توسعه پایدار، بهره‌مندی از ظرفیت‌های تشکل‌های اقتصادی است زیرا با ورود تشکل‌های بخش خصوصی به اجرای سیاست‌های تجاری و تولیدی و استفاده از ایده‌ها و ظرفیت‌های موجود در آنها، از شکست سیاست‌های اقتصادی و تجاری جلوگیری می‌شود.

فعالان حوزه تجارت بر این باورند که تشکل‌های بخش خصوصی بیش از دولت قدرت پیش‌بینی مسائل کلان اقتصادی را دارند و ضروری است همان‌طور که قانون‌گذار جایگاه تشکل‌ها را تعریف کرده و آنها را به رسمیت شناخته است، نقش آنها را در نظرات و اجرای تصمیمات نیز مورد توجه قرار دهد.

فعالان این حوزه معتقدند در هر حال بخش خصوصی به واسطه ارتباط مستقیم با جامعه تولیدی و همچنین کارشناسان، می‌تواند شفاف‌ترین اطلاعات را به دولت ارائه کند، به شرط اینکه این اطلاعات در مواقع بحرانی مورد توجه قرار گیرد؛ اما متاسفانه یکی از ضعف‌های اساسی در کشور این است که معمولا دست‌اندرکاران دولتی بعد از تصمیم‌گیری‌ها و بروز مشکلات به دنبال اصلاح در این زمینه و کمک‌رسانی تشکل‌ها برمی‌آیند.

تشکل‌ها بانک تجربه و دانش هستند

ابوالفتح صانعی، رئیس اتحادیه بازرگانان تجهیزات پزشکی در گفت‌وگو با صمت درباره نقش تشکل‌ها در توسعه تجاری عنوان کرد: نقش تشکل‌ها در حوزه تجارت امروز دنیا غیرقابل انکار است و می‌تواند موجب هم‌افزایی و ارتقای فعالیت‌های این حوزه شود. بسیاری از کشورها با استفاده از قابلیت‌های همین تشکل‌ها توانسته‌اند به اهداف تجاری و اقتصادی خود دست پیدا کنند. در کشور ما نیز اگر اقتصاد غیرکلان و غیرملی را نتیجه کار فعالان اقتصاد و بازرگانان بخش خصوصی بدانیم، می‌توان گفت خلاصه تجربه این فعالان در تشکل‌ها متبلور می‌شود. درواقع وجود این تشکل‌ها می‌تواند موجب افزایش آگاهی و بینش اعضا و باعث پویایی فعالیت تجاری و کار فعالان اقتصاد باشد.

وی در این باره با اشاره به ارتباط بین تشکل‌های صنفی و مصرف‌کنندگان نیز تاکید کرد: تشکل‌هایی از این دست با توجه به رسالت‌های تعریف‌شده آنها می‌توانند نقطه تعادلی بین حقوق فعالان اقتصاد و حقوق مصرف‌کنندگان باشند و به مشکلات بسیاری که در این حوزه وجود دارد پایان دهند. همچنین پیگیری مطالبات قانونی در عرصه‌های مختلف، می‌تواند از کانال این تشکل‌ها انجام شود؛ مسئولان و دست‌اندرکاران حوزه‌های تصمیم‌گیری و اجرایی نیز می‌توانند در صورت تمایل در بخش‌های گوناگون از وجه کارشناسی تشکل‌ها و همفکری و مشاوره اعضای آنها در انجام امور استفاده کنند.

صانعی در ادامه در زمینه ظرفیت تشکل‌ها در سیاست‌گذاری‌های حوزه تجارت یادآور شد: حضور تشکل‌ها و نمایندگان آنها در عرصه‌های برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی حوزه تجارت یک امر ضروری است زیرا در این بخش که بازیگران اصلی آن فعالان اقتصاد بخش خصوصی هستند، بهترین مشاور همین بانک تجربه و اطلاعات تشکل‌های تخصصی است و بهترین کارشناسان و ایده‌پردازان نیز اعضای این تشکل‌ها هستند.

رئیس اتحادیه بازرگانان تجهیزات پزشکی در عین حال درباره این مشارکت‌ها خاطرنشان کرد: البته آنچه گفته شد درباره ظرفیت‌ها و قابلیت‌های تشکل‌های تخصصی در حوزه تجارت روی کاغذ است. اما در عمل آنچه مشاهده می‌شود این است که درحال‌حاضر از ظرفیت تشکل‌های بخش خصوصی در کشور به شکل بهینه استفاده نمی‌شود. معمولا مشاوره و تعامل با این نیروی عظیم دانش و تجربه «بعد از وقوع واقعه» و بروز مشکلات ناشی از تصمیم‌گیری‌های غلط صورت می‌گیرد که همفکری در این مرحله نیز نسبی است.

وی در این باره افزود: استفاده از دانش و تجربه فعالان اقتصاد در تشکل‌های تخصصی این بخش بعد از تصمیم‌گیری‌ها و بروز مشکلات اتفاق می‌افتد. در این شرایط طبیعی است وقتی یک برنامه، بدون توجه به مبانی آن اجرا شود هزینه‌ساز و مشکل‌زا خواهد بود و می‌بینیم که این برنامه‌ریزی‌های اشتباه موجب ایجاد هزینه برای تاجران، دولت و مردم شده است.

رئیس اتحادیه بازرگانان تجهیزات پزشکی همچنین بیان کرد: اگر اراده تصمیم‌گیران اقتصاد در تجارت بر این باشد که سیاست‌گذاری‌های مناسبی برای این بخش انجام دهند، باید در این حوزه از ظرفیت تشکل‌ها استفاده کنند. در این صورت بخش مهمی از مشکلات پیش نخواهد آمد و قسمتی از هزینه‌های اضافی که در روند کاری بروز می‌کند نیز کاسته خواهد شد.

صانعی در پایان گفت: امروز باوجود تاکید و هشدار فعالان بخش خصوصی درباره برخی مسیرهای پرعارضه و هزینه‌ساز، دست‌اندرکاران دولتی و سیاست‌گذاران حوزه تجارت در همان مسیر حرکت کرده‌اند و پس از مدتی به نتیجه گفته‌شده رسیده‌اند. تشکل‌ها، دولت و مردم در یک جبهه هستند و باید در کنار یکدیگر برای تحقق اهداف اقتصادی گام بردارند اما اگر بخواهیم در این زمینه به شکل جزیره‌ای، سلیقه‌ای و جدا از هم پیش برویم، باید هزینه‌ها و آسیب‌های آن را نیز بپذیریم.

از بی‌توجهی دولت تا مشکلات داخلی

مسیح کشاورز، دبیر انجمن واردکنندگان برنج درباره نقش تشکل‌ها در تجارت کشور و سیاست‌گذاری‌های مربوط به آن در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: تشکل‌های موجود در کشور بسته به خاستگاه خود دارای رویکردهای مختلفی هستند. این اختیارات دامنه گسترده‌ای از صدور پروانه کسب و بازرسی در برخی تشکل‌ها تا تنها ثبت یک نام در مورد برخی دیگر از تشکل‌ها دارد. اما آنچه می‌توان درباره اثربخشی وجود تشکل‌ها گفت، موضوع قدرت، اختیار اجرایی و اتصال به دولت در تشکل‌های مختلف است که می‌تواند به آنها سر و شکلی سازمان‌یافته‌تر بدهد.

کشاورز افزود: اگر با این رویکرد به تشکل‌های حوزه‌های مختلف نگاه کنیم، متوجه می‌شویم اتاق بازرگانی ایران به‌عنوان یک تشکل هیچ‌گاه اختیارات و قدرت اجرایی مورد نیاز را نداشته و نتوانسته حضور پررنگی در این بخش داشته باشد. اتاق بازرگانی ایران و تشکل‌های زیرمجموعه آن تا امروز جایگاهی در دولت نداشته‌اند و تنها در دوره‌هایی که دولت با رئیس اتاق ایران روابط خوبی داشته، فقط نقش مشورتی در حوزه تصمیم‌گیری‌ها داشته‌اند.

دبیر انجمن واردکنندگان برنج تاکید کرد: به این ترتیب نمی‌توان در شرایطی که اتاق بازرگانی ایران، خود دارای قدرت اجرایی نیست انتظار داشت که تشکل‌های زیرمجموعه آن اختیارات اجرایی و نقشی پررنگ‌تر از آنچه امروز درباره آنها می‌بینیم داشته باشند.

وی همچنین تصریح کرد: اعضای تشکل‌های زیرمجموعه اتاق بازرگانی، از تشکل تنها به‌عنوان یک تریبون استفاده می‌کنند تا حرف‌های خود را بزنند. دلیل استقبال اعضا از این تشکل‌ها این است که اگر هر یک بخواهند به صورت مجزا انتقادات و نقدهای خود را مطرح کنند، ممکن است با نهادهای بالادستی با مشکل روبه‌رو شوند اما این کار توسط دبیر انجمن که وابستگی خاصی به جایی ندارد به‌راحتی انجام می‌شود.

کشاورز با اشاره به اشراف کامل تشکل‌های حوزه تجارت بر نیازها و امور این بخش، خاطرنشان کرد: خلأ در این زمینه این است که تا اتاق بازرگانی ایران نتواند اختیارات قانونی اجرایی خود را به دست آورد، نمی‌تواند در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌های مربوط به تجارت به شکل مطلوب ایفای نقش کند. اگرچه به‌تازگی در ستاد تنظیم بازار یک کرسی به اتاق ایران اختصاص داده شده اما همچنان تشکل تخصصی خاصی در آن حضور ندارد و هنوز اعلام نظرهای تخصصی مورد نیاز در آن محقق نشده است.

دبیر انجمن واردکنندگان برنج در ادامه مشکلات داخلی تشکل‌های حوزه تجارت را نیز از عوامل تاثیرگذار بر کم‌اثر شدن آنها دانست و گفت: ما همچنان مشکلات دیدگاهی زیادی در سطح تشکل‌ها داریم که از شکل‌گیری این مجموعه‌ها جلوگیری می‌کند. بنابراین اگر می‌بینیم تعداد تشکل‌های فعال در کشور در مقایسه با تشکل‌های کشورهای همسایه و کشورهای اروپایی و امریکا ناچیز است، بخش عمده‌ای از آن در نتیجه ناآگاهی درباره نقش تشکل‌ها و شکل نگرفتن فرهنگ تشکل‌ها در ایران است.

وی در این باره بیان کرد: افراد حاضر در حوزه تجارت هنوز عمدتا دارای طرز تفکر سنتی هستند و اعتقادی به مسائلی مانند تشکیل اتحادیه و انجمن‌های تخصصی ندارند و فکر می‌کنند در این گرد هم آمدن‌ها ممکن است منافع آنها به خطر بیفتد و به همین دلیل وارد تشکل‌ها نمی‌شوند. این افراد هیچ پیش‌زمینه‌ای درباره اینکه یک تشکل تا چه حد می‌تواند با پژوهش‌های علمی، آینده یک صنف را بسازد، ندارند. به همین دلیل نیز بسیاری از فعالان حوزه تجارت هنوز وارد تشکل‌های مربوطه نشده‌اند و در بسیاری بخش‌ها اصلا هنوز تشکل خاصی تشکیل نشده است درحالی‌که هدف از تشکیل تشکل‌ها این نیست و فقط قرار است مشکلات و مسائل اعضا طرح شود و مورد پیگیری قرار گیرد. در مواردی نیز که پیشنهادهایی برای بهبود حوزه مورد نظر وجود دارد، می‌توان این پیشنهادها را از طریق تشکل‌ها مطرح کرد.

دبیر انجمن واردکنندگان برنج در ادامه تصریح کرد: ما باید به این تفکر برسیم که تشکل‌ها می‌توانند موجب ساماندهی بیشتر در حوزه‌های فعالیت خود شوند و تا زمانی که به این همفکری نرسیم، تشکل‌های لازم در بخش‌های مختلف حوزه تجارت شکل نخواهد گرفت.

وی با اشاره به مشکلات زیرساختی موجود در حوزه تشکل‌ها ابراز کرد: مشکل جدی ما در درجه اول زیرساخت است که بعد به تشکل می‌رسیم. زمانی که تشکل در کشور جایگاهی ندارد نمی‌توان انتظار داشت از تشکیل آن استقبال شود. افرادی هم که عضو می‌شوند و حق عضویت می‌دهند انتظار خدمات دارند و چون انتظار آنها برآورده نمی‌شود پس از مدتی از تشکل‌ها خارج می‌شوند. در کشورهای موفق دنیا در تعیین وزیر بازرگانی از نظرات تشکل‌ها و اتحادیه‌ها استفاده می‌شود اما در ایران در کدام دوره نمایندگان اتاق بازرگانی و تشکل‌های زیرمجموعه آن در انتخاب وزرای حوزه خود به رئیس‌جمهوری نظر داده‌اند؟!

کشاورز در پایان گفت: تشکل‌ها برای کشور به‌عنوان زیرساخت مدنی و اقتصادی محسوب می‌شوند که می‌توانند بسیاری از مشکلات را برطرف کنند و به نظر می‌رسد کسانی از به وجود آمدن این ساختارها واهمه دارند که آن را برای میز و پست خود تهدید می‌دانند زیرا اگر تشکل‌ها به شکل درست ایجاد شوند ناتوانی‌ها در حوزه‌های مختلف را مورد نقد قرار می‌دهند و افراد بدون صلاحیت نمی‌توانند دارای پست و مقام شوند و برای همین این افراد تا امروز مانع تشکیل تشکل‌ها و اجرای اختیارات قانونی آنها بوده‌اند.

> در شرایطی که اتاق بازرگانی ایران، خود دارای قدرت اجرایی نیست نمی‌توان انتظار داشت تشکل‌های زیرمجموعه آن اختیارات اجرایی و نقشی پررنگ‌تر از آنچه امروز درباره آنها می‌بینیم داشته باشند

سخن پایانی

موضع‌گیری‌های اشتباه در حوزه اقتصاد و تجارت در بخش‌های مختلف در سال‌های گذشته بسیاری از فرصت‌های طلایی را از تجارت کشور گرفته است. فرصت‌هایی که اگر از دست نمی‌رفت شاید جایگاه ایران را به‌عنوان یک کشور با بنیان‌های اقتصاد تجاری بسیار بالاتر می‌برد.

امروز نیز وقتی صحبت از تشکل‌ها و نقش آنها در تجارت کشور به میان می‌آید، تعریف و تمجید از حضور آنها بسیار دیده و شنیده می‌شود اما به نظر می‌رسد هنوز در عمل راه‌های نرفته زیادی وجود دارد که باید به آنها پرداخته شود.

بسیاری از دست‌اندرکاران دولتی همچنان بخش خصوصی را به‌عنوان رقبای اقتصادی دولت تلقی می‌کنند و بخش عظیمی از ظرفیت ایده و دیدگاه را از عرصه‌های تصمیم‌گیری‌های تجاری دور نگه می‌دارند. در صورتی که تجربه نشان داده تشکل‌ها به دلیل تاثیر مستقیم سیاست‌گذاری‌های تجاری به کسب‌وکار آنها، با برآوردهای سنجیده‌تری ایده‌ها و نظرات خود را مطرح می‌کنند. به همین دلیل ضرورت دارد تا زمان از دست نرفته و استفاده از ظرفیت‌های موجود در تشکل‌ها نیز به‌عنوان فرصت‌های سوخته مطرح نشده، دست‌اندرکاران دولتی در این زمینه به اصلاح دستورالعمل‌ها و مشارکت دادن تشکل‌های تجاری در سیاست‌گذاری‌ها بپردازند.

یادداشت

باید تشکل‌ها را باور کنیم

محمود بنانژاد
عضو هیات‌رئیسه اتاق بازرگانی ایران

تشکل‌ها امروز به‌عنوان یکی از ارکان اداره امور کشورها در حوزه‌های مختلف تبدیل شده است.

بسیاری از کشورها با استفاده از ظرفیت‌های موجود در این بخش توانسته‌اند حرکت‌های مثبتی در بخش‌های مختلف از جمله اقتصاد داشته باشند. با این حال، در کشور ما با وجود تمام صحبت‌هایی که در حمایت از بخش خصوصی و ساختارهایی مثل تشکل‌ها می‌شود به نظر می‌رسد همچنان باور لازم به نیاز به حضور بخش خصوصی در امور کلان آن‌طور که باید و شاید وجود ندارد.

بنابراین برای اینکه بتوانیم در مسیر تحقق اهداف تشکل‌ها گام برداریم باید در ابتدا بخش خصوصی را باور داشته باشیم و به آن بها دهیم.

اگر به این باور برسیم که دولت صرفا با تکیه بر منابع دولتی نمی‌تواند همه امور را کنترل کند و بخش خصوصی می‌تواند در این کار، ایفای نقش کند، می‌توانیم مانند سایر کشورهای موفق در این زمینه به شکل‌گیری یک بخش خصوصی قدرتمند امید داشته باشیم.

متاسفانه همچنان در کشور بهای لازم را به بخش خصوصی نداده‌ایم؛ اگر این اتفاق می‌افتاد بسیاری از امور با سر و شکل مطلوب‌تری انجام می‌شد. اما اگر چنین باوری وجود داشته باشد، ورود بخش خصوصی به ساختارهای اجرایی کشور چطور باید اتفاق بیفتد؟

مسلما در این صورت هر یک از افراد و بنگاه‌ها به‌تنهایی نمی‌توانند در هر رویداد نقش‌آفرینی کنند و باید این کار را در قالب یک ساختار منسجم انجام دهند و این قالب منسجم می‌تواند شکل‌گیری یک تشکل باشد.

سندیکاها و تشکل‌ها در کشورهای مختلف با توجه به اینکه به صورت توأم منافع بخش خود و منافع کل جامعه را درنظر می‌گیرند نقش بسیار مهمی در سیاست‌گذاری‌ها و انجام امور اجرایی در این کشورها دارند.

البته نمی‌توان منکر این موضوع شد که این امکان وجود دارد در بخش خصوصی نیز افرادی وجود داشته باشند که در انجام امور و برنامه‌ریزی‌ها تنها منافع خود را درنظر بگیرند اما این یک اصل عمومی نیست، ضمن اینکه در بخش دولتی نیز امکان بروز چنین رویکردی وجود دارد و نمی‌توان با چنین دیدگاهی بخش خصوصی را از نقش‌آفرینی در حوزه‌های کلان کشور محروم کرد.

اما همان‌طور که گفته شد در کشور ما برای بخش خصوصی و تشکل‌ها چنین جایگاهی وجود ندارد و با وجود همه شعارها ارزش چندانی به این بخش در اداره امور اقتصادی کشور داده نمی‌شود و تصمیم‌ها معمولا پشت درهای بسته برای این بخش گرفته می‌شود.

تا زمانی که دیدگاه در سیاست‌گذاری‌های کلان کشور به این شکل است که بخش دولتی دارای جایگاه بالاتر و عالی است و در مقابل بخش خصوصی بخش فرودست در سیاست‌گذاری‌هاست نمی‌توان انتظار داشت حضور تشکل‌ها در چارچوب‌های مدیریتی اقتصاد به شکل مطلوب اتفاق بیفتد.

دور شدن تشکل‌ها و بخش خصوصی از این عرصه می‌تواند در بلندمدت مشکلات فراوانی را برای کشور فراهم کند زیرا در بروز بحران‌هایی مانند جنگ، همه‌گیری بیماری‌ها و بلایای طبیعی همین تشکل‌ها هستند که می‌توانند با توجه به ظرفیت‌های خود کمک قابل‌توجهی به اداره امور کشور و عبور از بحران‌ها کنند.

بنابراین جا دارد تصمیم‌گیران حوزه‌های مختلف از جمله اقتصاد، در برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌های کلان کشور جایگاه بخش خصوصی و تشکل‌ها را آن‌طور که در قوانین آمده به شکل مناسب حفظ کنند.

انتظار نمایندگان تشکل‌ها برای داشتن استقلال و اختیار

تشکل‌ها نیاز بازار را می‌فهمند

پیمان صفردوست: تشکل‌های صنفی در کشور ما سابقه‌ای نسبتا طولانی دارند و سال‌هاست که در این بخش مشغول فعالیت هستند. این تشکل‌ها که غالبا در هیات اتحادیه‌ها به فعالیت می‌پردازند، همچنان از نادیده گرفته شدن توسط دولت گلایه دارند و معتقدند نقش آنها در نظام بازار و تجارت کشور نباید تنها محدود به ابلاغ دستورالعمل‌ها و کارهای روزمره باشد. اما آیا واقعا می‌توان نقش تاثیرگذاری از تشکل‌های صنفی در بازار انتظار داشت؟ و آیا می‌توان این فعالان اقتصادی را راهگشای مشکلات موجود در بازار دانست.

در این شماره روزنامه صمت دیدگاه نمایندگان برخی از تشکل‌های صنفی را در آستانه روز تشکل‌ها و مشارکت‌های اجتماعی درباره نقش تشکل‌ها و انتظارات آنها از دولت برای تاثیرگذاری بیشتر در جامعه با هم مرور می‌کنیم. با ما همراه باشید:

تشکل صنفی یک قدرت بالقوه است

قاسم‌علی حسنی، دبیر اتحادیه بنکداران مواد غذایی در گفت‌و گو با صمت درباره نقش تشکل‌های صنفی در بازار داخلی کشور عنوان کرد: تشکل‌های صنفی در بازار بیشتر در قالب اتحادیه‌ها به فعالیت می‌پردازند و هر اتحادیه نیز در حوزه فعالیت خود دارای مسئولیت‌هایی است اما اختیارات این تشکل‌ها محدود است، زیرا در ساختار دولتی موجود این تشکل‌ها همواره تحت فشار قرار دارند.

حسنی در این باره با تاکید بر لزوم وجود یک نگاه توام با همکاری به تشکل‌های فعال در حوزه اصناف افزود: بعد این سال‌ها که از فعالیت تشکل‌های صنفی در کشور می‌گذرد، همچنان نگاه دستگاه‌های دولتی و تصمیم‌گیران این بخش به تشکل‌ها از بالا به پایین است. تا زمانی که این رویکرد تغییر نکند و تشکل‌ها اختیارات و قدرت مستقل و قانونی خود را به‌دست نیاورند و در حوزه‌هایی مثل واردات، صادرات، قیمت‌گذاری و نظارت همچنان تحت تاثیر نظام اقتصادی دستوری باشند، موجودیت تشکل‌ها صرفا روی کاغذ است و نمی‌توان انتظار تاثیرگذاری چندانی از آنها در سطح بازار و جامعه داشت.

وی با اشاره به ظرفیت‌های بالقوه تشکل‌ها در ساماندهی بازار خاطرنشان کرد: این ساختارها در بسیاری از موارد می‌توانند تاثیرگذاری فراوانی در حوزه بازار داشته باشند و با تکیه بر نظام عرضه و تقاضا آن را مدیریت کنند، این در حالی است که دولت در طول بیش از ۴ دهه گذشته نتوانسته از قابلیت‌های این جامعه بزرگ به‌نحو مطلوب استفاده کند.

دبیر اتحادیه بنکداران مواد غذایی تاکید کرد: دولت در این سال‌ها نه‌تنها تشکل‌ها را همگام و همراه خود ندانسته، بلکه آنها را به چشم یک رقیب دیده و همواره کوشیده تا در رقابت با تشکل‌ها، عنان کار را از دست ندهد و بازار را تحت مدیریت خود نگه دارد؛ که البته از شواهد عینی مشخص است این رویکرد دولتی به بازار به‌هیچ وجه موفق نبوده است.

وی در ادامه تصریح کرد: وجود تفکر یادشده در بازار و رقابت با بخش خصوصی درقالب واردات بی‌رویه، توزیع غیرمنطقی و قیمت‌گذاری‌های اشتباه خود را نشان داده و مانع از دستیابی بازار به آرامش شده است.

حسنی در پایان گفت: در هر حال تشکل‌های بخش خصوصی در بازار همواره سعی می‌کنند از تمام امکانات خود برای بازگرداندن آرامش به بازار استفاده کنند. امیدواریم دولت سیزدهم نیز با تدبیر بیشتر بتواند از ظرفیت‌های موجود در این بخش به‌شکل مطلوب استفاده کند. چنین رویکردی ضمن اینکه موجب می‌شود بار بزرگ مشکلات بازار از دوش دولت برداشته شود، ثبات و آرامش بیشتری نیز بر این بخش حاکم و معیشت مردم کمتر با چالش‌هایی که در ماه‌های اخیر شاهد آن بوده‌ایم، مواجه شود.

نمونه‌های موفق هم داشته‌ایم

البته گلایه‌ها از ناهماهنگی‌های دولت با تشکل‌ها و مشکلات و تبعات آن، تنها به بازار کالاهای اساسی و ضروری محدود نمی‌شود و نمایندگان تشکل‌های صنفی دیگر نیز به این موضوع اشاره دارند.

مهدی محبی، رئیس اتحادیه صنف دستگاه‌های مخابراتی، ارتباطی و لوازم جانبی تهران درباره نقش تشکل‌ها در توسعه اقتصادی و رفع مشکلات بازار در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: تشکل‌ها در دوره فعالیت خود همواره در تلاش برای همراهی با سیاست‌گذاری‌های دولت و تصمیم‌گیران اقتصادی بوده‌اند و همچنان می‌توانند به‌عنوان یک کمک‌کننده در این عرصه حضور داشته باشند، اما شرط چنین همراهی‌هایی این است که بتوانیم در این زمینه هماهنگ عمل کنیم. البته در بسیاری از موارد این هماهنگی ازسوی تصمیم‌گیران نهادهای بالادستی مشاهده نمی‌شود.

محبی در عین حال از نمونه‌های موفق هماهنگی تشکل‌ها و نهادهای بالادستی در دولت را در موضوع ساماندهی واردات گوشی تلفن همراه دانست و تاکید کرد: در گذشته نه‌چندان دور حدود ۹۵ درصد گوشی‌های تلفن همراه موجود در کشور، از طریق قاچاق وارد می‌شدند اما امروز ۱۰۰ درصد این اقلام از مسیر قانونی به کشور می‌رسند و این امر با کمک اتحادیه‌ها، انجمن‌ها و تشکل‌های ذی‌ربط محقق شد.

وی از تشکل‌های صنفی به‌عنوان پل بین بازار و دولت یاد و تاکید کرد: تشکل‌های صنفی به‌دلیل ارتباط مستمر خود با بازارهای مصرف برآوردهای مطلوب و نزدیک به واقعیتی از بازارها دارند که این موضوع می‌تواند به‌عنوان یک برگ برنده در سیاست‌گذاری‌های دولتی مورد استفاده قرار گیرد. کارشناسان این تشکل‌ها می‌توانند با شناسایی نیازها و آسیب‌ها، اطلاعات دقیقی را در اختیار تصمیم‌گیران این حوزه‌ها بگذارند و در ساماندهی بازارها ایفای نقش کنند.

محبی در پایان خاطرنشان کرد: در حال حاضر همکاری‌ها و نظرخواهی از تشکل‌ها در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی بسیار کمرنگ است و نظرات نمایندگان اصنافی که حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند، در تصمیم‌گیری‌های کلان این بخش لحاظ نمی‌شود.

به‌نظر می‌رسد دولت در این زمینه به‌جای اینکه از همکاری‌های تشکل‌های صنفی استفاده کند، این مجموعه‌ها را به چشم رقیب دیده و حتی سعی در کمرنگ‌تر کردن نقش آنها داشته است.

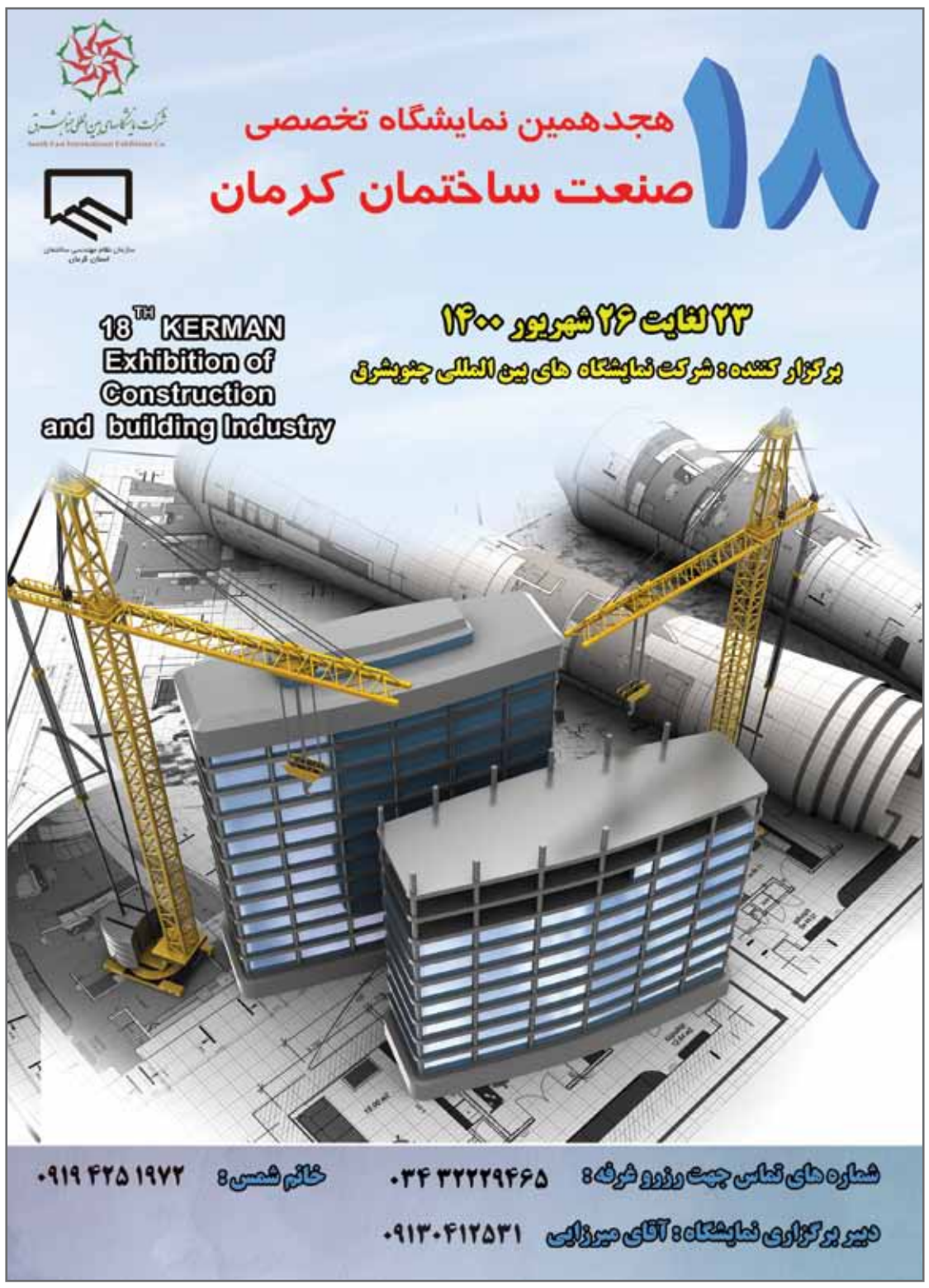
این رقابت و ناهماهنگی دودی است که در نهایت به چشم نهادهای دولتی، اصناف و مردم خواهد رفت.

سخن پایانی...

کسی به این موضوع شک ندارد که دولت‌ها و دست‌اندرکاران مایلند بازارهای داخلی بدون مشکل به‌کار خود ادامه دهند و خبری هم از تورم، گرانی و کمبود کالا نباشد. بی‌تردید مسئولان بازار در دولت نیز تلاش دارند به همین نتایج برسند اما آنچه شاید از آن غافل بوده‌اند، این است که بازار دیگر آن بازار قدیمی نیست و به‌همین دلیل نمی‌توان با اتکا به ابزارهای سنتی و دستوری آن را هدایت کرد.

اگر دست‌اندرکاران به این نکته برسند که بازار امروز بازار عرضه و تقاضا است و نیازسنجی‌های به‌موقع و درست است که می‌تواند تامین‌کننده آرامش بازار باشد، دیگر نمی‌کوشند خود به‌تنهایی سکان بازار را به‌دست بگیرند و همه فعالان و تشکل‌ها را با نگاه سودجو و فرصت‌طلب از سیاست‌گذاری در این عرصه دور کنند.

اگر می‌خواهیم بازار موفق و آرامی داشته باشیم، باید به تشکل صنفی که ابزار به‌روز دنیا برای این کار است، بها دهیم، آنها را بر کرسی‌های تصمیم‌گیری بنشانیم و کار را به همان روش منطقی نیازسنجی و عرضه و تقاضا پیش ببریم.

نمایش نخستین تصاویر از مراحل ساخت پاویون ایران در اکسپو دوبی

تشکل‌های صادراتی از فرصت استفاده کنند

گروه نمایشگاه
editor@smtnews.ir

حدود ۶۰ روز دیگر تا آغاز فعالیت بزرگ‌ترین رویداد نمایشگاهی جهان باقی مانده و کشور ما در تلاش است حضوری درخشان در این رویداد داشته باشد. اکسپو ۲۰۲۰ دوبی به‌عنوان بزرگ‌ترین گردهمایی تاریخ خاورمیانه از ۹ مهر سال جاری در کشور امارات برگزار خواهد شد.

به گزارش صمت، بنا بر گفته حسن زمانی، مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران یکی از طرح‌هایی که به‌عنوان افتخار جمهوری اسلامی ایران در حوزه پروژه‌های ملی کشور ثبت خواهد شد، پروژه پاویون ایران در اکسپو ۲۰۲۰ دوبی است. به گفته وی، این پاویون در بین ۱۹۸ کشور جهان از حیث معماری، زیبایی و برخی ریزه‌کاری‌های خاص ایرانی، جزو ۸ پاویون برتر شناخته شده است. گفتنی است ساخت این پاویون با وجود تخصیص منابع اندک مالی (به‌عبارتی پایین‌ترین اعتبار برای ساخت پاویون در میان تمام کشورهای شرکت‌کننده در این اکسپو) و مشکلات و چالش‌های موجود در زمینه انتقال پول از کشور و دیگر موانع، با برنامه‌ریزی دقیق به پیشرفت ۹۰ درصدی رسیده و در روزهای آینده مراحل ساخت آن به‌طور کامل به پایان خواهد رسید.

در صنعت نمایشگاهی جهان ۳.۲ میلیون شغل به‌طور مستقیم ایجادمی‌شود و در صورت عبور از بحران کرونا، می‌توان پیش‌بینی کرد این عدد در سال‌های آینده افزایش یابد

▣ درخشش تشکل‌های صادراتی ایران

در همین زمینه، رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و امارات گفت: نمایشگاه اکسپو دوبی فرصتی برای اقتصاد ایران در نیمه دوم سال است که در آن می‌توان نه‌تنها توسعه صادرات بیشتر را رقم زد، بلکه صنعت گردشگری را بعد از دو سال رکود سخت به‌عنوان موتور پیشران به کار انداخت. فرشید فرزانگان اظهار کرد: پیش‌بینی‌ها حاکی از برنامه‌ریزی دوبی برای حضور ده‌ها میلیون گردشگر در نمایشگاه اکسپو است و این فرصت می‌تواند برای ایران به‌عنوان کشوری که در حوزه صادرات مواد غذایی و کشاورزی توانمندی‌های زیادی دارد، فرصتی بی‌نظیر باشد.

وی تاکید کرد: صنعت گردشگری باید از هم‌اکنون نه‌فقط برای اعزام گردشگران ایرانی که برای جذب میلیون‌ها گردشگر خارجی، بسته‌های متنوع تعریف و مقدمات کار را فراهم کند. فرزانگان ابراز امیدواری کرد دولت جدید با درک اهمیت نمایشگاه اکسپو و برنامه‌ریزی درست برای استفاده از فرصت‌ها بتواند با همراهی و میدان دادن به بخش خصوصی، شعار توسعه روابط اقتصادی با کشورهای منطقه را در عمل و در ماه‌های نخست به منصه ظهور برساند.

رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و امارات همچنین از برنامه‌ریزی برای حضور پررنگ تشکل‌های صادراتی در اکسپوی دوبی ۲۰۲۰ خبر داد و گفت: اتاق ایران و امارات به‌عنوان متولی مذاکرات رو در رو «B2B» تاکنون با بیش از ۲۵۰ تشکل بخش خصوصی مکاتبه کرده تا در تحقق بخش دوم شعار اکسپو دوبی یعنی ساخت آینده و توسعه صادرات، وظیفه خود را به بهترین شکل عملیاتی کند.

▣ استقبال تشکل‌ها از اکسپو ۲۰۲۰ دوبی

فرزانگان با اشاره به استقبال تشکل‌ها از این رویداد، افزود: تشکل‌های صادراتی، اتاق‌های بازرگانی مشترک و اتاق‌های بازرگانی استانی حضور پررنگی در اکسپو خواهند داشت و برای تحقق این هدف اتاق‌های بازرگانی استانی بهترین شرکت‌های تولیدی و صادراتی و هیات‌های تجاری خود را معرفی خواهند کرد. ضمن اینکه تشکل‌های صادراتی مانند انجمن صادرکنندگان تجهیزات پزشکی و انجمن خرما و پسته و تشکل‌های دانش‌بنیان، فرصت خوبی برای معرفی و بازاریابی محصولات خود خواهند داشت.

رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و امارات افزود: هدف بخش خصوصی از حضور اکسپو ارتقای صادرات کشور و استفاده از فرصت اکسپو برای رشد جایگاه صادراتی با نگاهی به آینده است. رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و امارات متحده عربی همچنین در این نشست گفت: گردش مالی صنعت نمایشگاهی در جهان سالانه با ۱۳۷ میلیارد دلار هزینه و ۳۲۵ میلیارد دلار درآمد، قابل قیاس با جایگاه پنجاه و ششمین قدرت اقتصادی جهان است. وی خاطرنشان کرد: بیش از ۳۲ هزار نمایشگاه بین‌المللی برگزار می‌شود و برآوردها نشان می‌دهد بیش از ۴.۵ میلیون شرکت در طول سال در این نمایشگاه‌ها شرکت می‌کنند و فقط از این طریق، ۳.۲ میلیون شغل به‌طور مستقیم ایجادشده و در صورت عبور از بحران کرونا، می‌توان پیش‌بینی کرد این ارقام در سال‌های آینده افزایش یابد.

فرزانگان با تاکید بر اینکه اکسپو دوبی، فراتر از یک نمایشگاه، فرهنگ ملی کشورها ارائه می‌کند، گفت: نخستین اکسپو در سال ۱۸۵۱ در لندن برگزار شد و این‌بار دوبی اکسپو ۲۰۲۰ را برگزار خواهد کرد که معمولا در اکسپوها به‌دنبال ارائه راه‌حل برای یک معضل جهانی است.

وی افزود: به‌عنوان‌مثال، نمایشگاه اکسپو ژاپن با شعار خرد- طبیعت، نمایشگاه شانگهای با شعار شهر بهتر زندگی بهتر، نمایشگاه میلان با شعار تغذیه زمین، انرژی برای حیات و در اکسپو دوبی با موضوع پیوند افکار، ساخت آینده هر یک به‌دنبال یافتن راه‌حل برای چالش روز جهان هستند.

▣ المپیک فرهنگ ملل

رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و امارات با بیان اینکه اکسپو را المپیک فرهنگ ملل نیز نام‌گذاری می‌کنند، گفت: با توجه به نام‌گذاری این نمایشگاه، ایران می‌تواند با یک برنامه‌ریزی دقیق و در ۶ ماه برگزاری اکسپو از یک‌سو با ارائه فرهنگ غنی خود در حوزه پیوند افکار، ایران و ایرانیان را بهتر به جهان معرفی کند و از سوی دیگر، با فعال شدن بخش تجاری فضای پاویون، نسبت به توسعه صادرات و گسترش مبادلات تجاری گام‌های بلندتری بردارد.

فرزانگان با بیان اینکه پیش‌بینی‌ها حاکی از بازدید ۲۵ تا ۴۰ میلیون بازدیدکننده از اکسپو است، گفت: این رویداد از مهر ۱۴۰۰ تا فروردین ۱۴۰۱ برگزار می‌شود. دوبی برای برگزاری این رویداد ۴۲ میلیارد دلار هزینه کرده و با وجود کرونا، تلاش شده شرایط برای حضور ایمن بازدیدکنندگان فراهم شود. به‌عنوان‌مثال، تاکنون متعهد بر زدن واکسن به متولیان و کارمندان پاویون‌های کشورهای گوناگون شده و حتی در حال برنامه‌ریزی برای تزریق واکسن بازدیدکنندگان هم هستند.

وی درباره نحوه حضور ایران در اکسپو نیز اظهار کرد: برای حضور ایران در اکسپو حدود ۸ تا ۹ میلیون دلار بودجه در نظر گرفته‌شده که تاکنون برای ساخت پاویون ایران ۱۰ درصد آن تخصیص‌یافته است. وی ادامه داد: تلاش‌شده در این بخش، نشانه‌هایی از فرهنگ و تاریخ ایران به نمایش گذاشته شود و شرکت‌های ایرانی با امکان تبلیغ محصولات و زیرساخت‌های خود، برای همکاری با شرکت‌های بین‌المللی جهان آمادگی لازم را پیدا کنند. بخش ایران در مردادماه به‌طور رسمی تحویل داده خواهد شد و با حضور مقامات وزارت صنعت، معدن و تجارت فعالان بخش خصوصی و اتاق‌های بازرگانی، بخش ما به‌طور قطع یکی از مهم‌ترین و بهترین بخش‌ها در میان تمام کشورهای شرکت‌کننده در اکسپو خواهد بود.

فرشید فرزانگان

تشکل‌های صادراتی، اتاق‌های بازرگانی مشترک و اتاق‌های بازرگانی استانی حضور پررنگی در اکسپو دوبی خواهند داشت

رئیس اتاق ایران و امارات با اشاره به اینکه نمایشگاه اکسپو در سایتی به وسعت ۴۳۸ هکتار و دوبرابر نمایشگاه اکسپو میلان طراحی شده، افزود: نمایشگاه براساس ۳ زیر موضوع فرصت، تحرک و پایداری به ۳ بخش تقسیم‌شده که پاویون ایران در یک محیط مستقل و در بخش تحرک قرار دارد.

گفتنی است نمایشگاه اکسپو هر ۵ سال یک‌بار با حضور حداکثری کشورها برگزار می‌شود و بخش‌هایی که در این رویداد با رویکردهای اقتصادی و فرهنگی مشارکت دارند، در پی فرآیند ایجاد ارتباطات تجارت، فروش، خرید، عرضه و ورود به بازارهای جهانی هستند. اکسپو دوبی قرار بود در سال ۲۰۲۰ برگزار شود که با همه‌گیری ویروس کرونا، اجرای آن به سال جاری موکول شد.

یادداشت

چگونه شرکت‌های تک‌شاخ داشته باشیم؟

همایون دارابی
کارشناس بازار سرمایه

برخی از کارشناسان و فعالان اکوسیستم استارت‌آپی معتقدند موضوع عرضه سهام تیم‌های فناورانه در بازار سرمایه، فقط در حد حرف بوده و هنوز هیچ اقدام عملی در این زمینه انجام‌نشده است. در این میان، پرسش‌هایی نیز درباره شرایط قانونی ورود استارت‌آپ‌ها به بازار سرمایه مطرح شده؛ اینکه آنها به چه صورت و در کدام بازار می‌توانند حضور داشته باشند. واقعیت این است که فاصله‌ای بین بازارهای اولیه و ثانویه ما وجود دارد که معمولا در کشورهایی دارای بازارهای سرمایه‌محور، این فاصله کم است. در جهان دو دسته اقتصاد داریم، اقتصاد بانک‌محور و اقتصاد بازار سرمایه‌محور، به‌عنوان نمونه، می‌توان از ژاپن و آلمان به‌عنوان کشورهای بانک‌محور و از انگلیس و امریکا به‌عنوان اقتصاد بازار سرمایه‌محور نام برد. در این دو مدل بازار، وضعیت استارت‌آپ‌ها خیلی متفاوت است.

نکته قابل‌توجه این است که تعداد استارت‌آپ‌هایی که در آلمان یا ژاپن وجود دارد، بسیار کمتر از امریکا و انگلیس است، زیرا استارت‌آپ‌ها نمی‌توانند براساس تسهیلات بانکی فعالیت کنند و اهرم حرکت این شرکت‌ها برای پیشرفت بیشتر، توجه به حضور این شرکت‌ها در بازار سرمایه است. به‌عنوان‌مثال در کشور امریکا شرکتی به‌صورت سهامی عام تأسیس می‌شود و در لیست خرید سهام‌های صورتی قرار می‌گیرد و به‌مرور صعودی می‌شود و سرمایه‌گذاران به‌اصطلاح جسور در آن سرمایه‌گذاری می‌کنند و در نهایت به شرکت‌های به‌اصطلاح «اسب شاخ‌دار» تبدیل می‌شوند و بعد به رشد بیشتری می‌رسند. اما در کشور ما چون تأسیس شرکت‌های سهامی عام بسیار دشوار و از سویی نیز بازار سهام‌های اولیه ما محدود است، فرآیندی که بتوان یک استارت‌آپ را از بازار سرمایه عرضه کرد، بسیار سخت است. به همین علت جوانانی که قصد ایجاد شرکت‌های استارت‌آپی را دارند، مجبورند از تسهیلات بانکی استفاده کنند و از آنجایی که ضریب شکست استارت‌آپ‌ها بسیار بالاست و از هر ۱۰ استارت‌آپی که ایجاد می‌شود، ۹ استارت‌آپ با شکست روبه‌رو می‌شود. جوانان ما بعد از مدتی که استارت‌آپ‌شان شکست می‌خورد، تبدیل به بدهکاران بانکی شده و از مدار کسب‌وکار خارج یا راهی اقتصادهای بازارمحور دیگر مانند امریکا، کانادا یا کشورهای اروپایی و حاشیه خلیج‌فارس می‌شوند. ناگفته نماند که کشورهای حاشیه خلیج‌فارس سرمایه‌گذاری کلانی برای به‌دست آوردن استارت‌آپ‌های ایرانی کرده‌اند.

به همین علت نیاز داریم اصلاحاتی را به عمل آوریم تا محیط به‌گونه‌ای شود که شرکت‌ها در مرحله نخست از طریق سهامی عام شروع کنند و سپس در هر مرحله از بازار مورد معامله قرار گیرند و در نهایت زمانی که تبدیل به شرکت‌های بزرگ شدند در بازار ثانویه یا همان بورس اوراق بهادار درج شوند. این امر بسیار مهمی است که ما بتوانیم محیطی ایجاد کنیم تا شرکت‌ها رشد کنند و چون فاصله بین بازار اولیه و ثانویه زیاد است با چالشی روبه‌رو هستیم که شرکت‌های خوب استارت‌آپی ما، سهامی عام نیستند و سهام‌شان در بازارهای سرمایه نیست.

حضور ایران در نمایشگاه غذای استانبول قطعی شد

سرپرست دفتر توسعه صادرات وزارت جهادکشاورزی اعلام کرد: پاویون کشاورزی ایران در نمایشگاه کشاورزی و غذای استانبول ترکیه از ۱۰ تا ۱۳ شهریور سال جاری برگزار می‌شود.

به گزارش گستر‌ش‌نیوز، مسعود بصیری با بیان این مطلب افزود: در دوره قبل این نمایشگاه که یکی از برجسته‌ترین گردهمایی‌های صنعت کشاورزی و غذای جهانی به‌شمار می‌رود، بیش از ۵۲ هزار بازدیدکننده از ۱۱۷ کشور به‌ویژه استرالیا، شیلی، فرانسه، آلمان، هندوستان، کویت، عمان، امارات، قطر و سنگاپور حضور داشتند. وی خاطرنشان کرد: این نمایشگاه با محورهای صنایع کشاورزی، صنایع وابسته و ماشین‌آلات و ادوات مربوطه، صنایع تبدیلی و تکمیلی، صنایع بسته‌بندی و فناوری فرآیند بسته‌بندی، صنایع آشامیدنی (نوشیدنی‌ها)، عرقیات گیاهی و فناوری‌های آشامیدنی، شیلات و آبزیان، فرآورده‌های روغنی، صنایع دام و طیور، محصولات ارگانیک، نهاده‌های کشاورزی (کود، سم، افزودنی‌ها و...)، صنایع قند و نیشکر، صنایع آردی و نشاسته‌ای، شکلات و شیرینی، انواع خشکبار، زعفران، خرما، عسل و...، محصولات لبنی، میوه‌های خشک، سبزیجات، انواع افزودنی‌های مواد غذایی، انواع فرآورده‌های غذایی، انواع کنسروها، صنایع پروتئینی (انواع غذاهای آماده و نیمه‌آماده و...) برگزار می‌شود.

رونمایی از شاهکار مرسدس در مونیخ

مرسدس امسال تمرکز ویژه‌ای روی گسترش سبد محصولات الکتریکی خود داشته و چندین محصول جدید را به بازار معرفی خواهد کرد. به گزارش ایسنا، در نمایشگاه مونیخ ۲۰۲۱ که سپتامبر امسال برگزار خواهد شد، مرسدس اقدام به معرفی سدان الکتریکی و جدید EQE خواهد کرد. این خودرو پایین‌تر از مرسدس EQS معرفی‌شده در اوایل امسال قرار می‌گیرد. البته EQE فقط یکی از ۴ محصول تمام‌الکتریکی است که در غرفه مرسدس خودنمایی خواهد کرد. علاوه بر EQE جدید، نخستین سدان لوکس و تمام الکتریکی AMG و کانسپت مرسدس-مایباخ نیز معرفی خواهند شد. مرسدس اشاره‌ای به جزئیات این خودروها نداشته اما انتظار می‌رود شاهد معرفی AMG EQS و مایباخ EQS شاسی‌بلند کانسپت باشیم. ژرمن‌ها همچنین EQB معرفی‌شده در ماه آوریل را با خود به مونیخ خواهند آورد تا این خودرو نخستین‌بار در پیش چشم بازدیدکنندگان اروپایی خودنمایی کند.

انتظار نمی‌رود EQE جدید از نظر طراحی و استایل کلی تفاوت‌های چشمگیری با برادر بزرگ‌ترش یعنی EQS داشته باشد. در تیزرهای منتشرشده از این خودرو، شباهت‌های زیادی به‌ویژه در بخش کابین دیده می‌شود. در یکی از این تصاویر می‌توانیم ۳ نمایشگر داشبورد را ببینیم که درست مانند EQS چینش شده‌اند. در کل کابین این دو خودرو کاملا شبیه یکدیگر هستند. در تیزر دیگر چیز خاصی از بدنه قابل‌مشاهده نیست اما چراغ‌های عقب کاملا در پهنای خودرو کشیده شده‌اند که باز هم شباهت‌هایی با EQS دارند.

البته در تصاویر جاسوسی EQE برخی تفاوت‌ها دیده شده، هرچند دو خودرو پلتفرم مشترکی خواهند داشت. خیزهای تیز گلگیرها باعث‌شده EQE استایل اسپورت‌تری داشته باشد، هرچند این موضوع قطعیت ندارد و باید منتظر رونمایی رسمی از آن ماند.

دیدار سایت‌داران با مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران

طی جلسه‌ای اعضای هیات مدیره انجمن برگزارکنندگان نمایشگاه‌های ایران با حسن زمانی، مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران دیدار کردند. در این جلسه، یارمحمدیان، رئیس انجمن برگزارکنندگان نمایشگاه‌های ایران با بیان برخی از مشکلات و مسائل پیش‌روی صنعت نمایشگاهی کشور در ایام شیوع کرونا گفت: این انجمن با توجه به شرایط پیش‌رو به‌دنبال ایجاد وفاق، همدلی و تعامل در استان‌ها با هماهنگی سایت نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان مرکز نمایشگاهی کشور است. در این راستا، شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران نیز با اختصاص محلی برای دفتر این انجمن در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران یاریگر آنها برای هماهنگی بهتر در این مسیر بوده است. وی همچنین از زمانی به جهت رویکرد مناسب در راستای یکپارچه‌سازی صنعت نمایشگاهی کشور و اهمیت به مسائل پیش‌روی استان‌ها برای برگزاری نمایشگاه‌ها در سایت‌های استانی کشور تشکر و قدردانی کرد.

در این جلسه، مرتضی هاشمی یکی از مدیران ارشد و باسابقه صنعت نمایشگاهی کشور در بخش‌های ستادی و اجرایی، به‌عنوان دبیر جدید انجمن برگزارکنندگان نمایشگاه‌های ایران معرفی و از زحمات خانم کیهانی، دبیر پیشین این انجمن قدردانی شد. زمانی در این جلسه گفت: باید از ظرفیت سایت‌های نمایشگاهی کشور برای کمک به تسریع امر واکسیناسیون علیه ویروس کرونا استفاده‌شده و همکاری‌های بیشتری از سوی تمامی سایت‌های نمایشگاهی کشور با جامعه بهداشت و سلامت کشور برای خدمت‌رسانی به‌عمل آید.

وی همچنین با ابراز رضایت از هماهنگی میان شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران، سازمان توسعه تجارت ایران، تشکل‌های بخش خصوصی و برگزارکنندگان نمایشگاهی در تهران و دیگر استان‌ها، از آمادگی کامل برای برگزاری با قدرت نمایشگاه‌ها بعد از بهبود شرایط و برطرف شدن پیک کرونا خبر داد و افزود: در این شرایط، نمایشگاه‌ها می‌توانند به بازویی توانمند در پیشبرد اهداف اقتصادی و صادراتی کشور بدل شوند.

«ایران زیبا» در دل توکیو

نمایشگاه ایران زیبا با حضور مقامات ارشد ورزشی ایران و وزیر فرهنگ، ورزش و علوم ژاپن به‌طور رسمی در توکیو گشایش یافت و برای ۳ روز برگزار شد. در این نمایشگاه، آثاری از فرهنگ و هنر و صنایع‌دستی ایران در محل سفارت برای علاقه‌مندان به نمایش گذاشته شد. قرار بود این نمایشگاه در دانشگاه موساشینو در توکیو برپا شود که به‌دلیل کرونا و رعایت پروتکل‌های بهداشتی در محل سفارت ایران برگزار شد. همچنین در این آیین از جام ارجان نماد کاروان ایران رونمایی شد.

مسعود سلطانی‌فر، وزیر ورزش و جوانان در آیین گشایش نمایشگاه ایران زیبا اظهار کرد: ایران جزو کشورهای برتر جهان از نظر تمدن، اقلیم و آثار فرهنگی است و نمایشگاه ایران زیبا هم با هدف معرفی بیشتر ایران برگزار شد تا زمینه‌ساز افزایش توسعه روابط و همکاری بین دو کشور شود.

وزیر ورزش ادامه داد: با توجه به سطح روابط بین ایران و ژاپن و همکاری ورزشی به‌دنبال ارتقا و تحکیم روابط هستیم. وزیر فرهنگ و علوم و ورزش و جوانان ژاپن به‌عنوان آخرین سخنران در آیین نمایشگاه ایران زیبا، اظهار کرد: سال گذشته با همتای ایرانی‌ام تفاهمنامه‌ای برای همکاری‌های ورزشی امضا کردم و خوشحالم در این نمایشگاه مجددا وزیر ورزش ایران را می‌بینم. برای بسیاری از مردم کشورم، ایران سرزمینی رویایی و غنی است و این نمایشگاه فرصت خوبی برای شناخت مردم ژاپن از ایران است.

هاگیودا ادامه داد: بازی‌های المپیک یک جشنواره فرهنگی است و ژاپن می‌خواهد از این فرصت فرهنگی همزمان با برگزاری المپیک استفاده کند. در پایان وزیر ورزش و رئیس کمیته ملی المپیک ایران، جام ارجان، نماد کاروان ورزشی ایران را به وزیر فرهنگ علوم ورزش و آموزش ژاپن اهدا کرد.

نقش انکارناپذیر تشکل‌ها در توسعه اقتصاد

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

در عصری که ارتباطات فردی جای خود را به ارتباطات گروهی سپرده و جوامع براساس عقل و فکر جمعی اداره می‌شوند، می‌توان به نقش تشکل‌ها در پیشبرد اهداف اعضا پی‌برد و جایگاه آنها را به‌درستی تعریف و تبیین کرد. در مدتی کمتر از یک قرن به این سو، تشکل‌های اقتصادی به‌عنوان پدیده‌ای که می‌توانند کوشش‌ها و تلاش‌های صاحبان یک حرفه را نظم دهند و توانایی‌های آنها را سامان بخشند و در نهایت نیروی جامعه را برای مقصود و هدفی مشخص به حرکت درآورند، همواره مطرح بوده است.

به گزارش صمت در ایران نیز این موضوع نه از دید بنگاه‌های اقتصادی مغفول مانده و نه دولت به آن بی‌توجه بوده است. تصویب قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار به‌ویژه مواد ۲ و ۳ که تاکید بر تکلیف دولت به نظرخواهی از تشکل‌های اقتصادی بوده تجلی همین تفکر است. دولت و مراجع تصمیم‌گیر، ماهیت تشکل‌ها را به‌عنوان تصمیم‌ساز و تنظیم‌گر روابط دولت و بخش خصوصی به رسمیت شناخته و از ظرفیت‌های آنها استفاده می‌کنند البته اگرچه در اجرا با کاستی‌هایی همراه بوده است اما با پیگیری تشکل‌های اقتصادی و در رأس آنها اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران این مهم همواره مورد تاکید و توجه قرار گرفته است.

عکس: صمت

نمی‌توان تشکل‌های صنعتی را به بهانه موازی‌کاری با یکدیگر ادغام کرد؛ این کار باعث کم‌شدن تنوع در بین تشکل‌ها می‌شود. برای رفع مشکلات بخش صنعت می‌توان راهبردهای توسعه‌ای و حاکمیتی را مدنظر قرار داد. برای تحقق این مهم در بخش حاکمیتی باید بخش خصوصی تصدی‌گری اقتصاد را برعهده بگیرد.

ادغام تشکل‌ها ممکن نیست

نقش تشکل‌ها در توسعه اقتصادی صنعتی انکارناپذیر است و برای توسعه این نقش کارشناسان نظرات متفاوتی دارند. حسین ساسانی از جمله کارشناسان اقتصاد و صنعتی است که معتقد است نمی‌توان تشکل‌های صنعتی را به بهانه موازی‌کاری با یکدیگر ادغام کرد، افزود: این کار باعث کم‌شدن تنوع در بین تشکل‌ها می‌شود.

وی در ادامه با بیان اینکه برای رفع مشکلات بخش صنعت می‌توان راهبردهای توسعه‌ای و حاکمیتی را مدنظر قرار داد، افزود: در بخش حاکمیتی باید بخش خصوصی تصدی‌گری اقتصاد را برعهده بگیرد.

ساسانی با بیان اینکه نقش تشکل‌ها در توسعه صنعتی نیز باید مدنظر قرار بگیرد، افزود: در بخش توسعه‌ای برخی موانع و چالش‌ها پیش روی صنعت کشور قرار دارد که بخشی از آنها را می‌توان به صورت کوتاه‌مدت برطرف کرد اما برخی دیگر نیازمند راهکار بلندمدت است.

رویکرد دوستانه نسبت به بخش خصوصی

علی دینی یکی از اعضای کنفدراسیون صنعت ایران نیز یکی از راهکارهای بهبود وضعیت اقتصادی کشور را اتخاذ رویکرد دوستانه نسبت به بازار و بخش خصوصی می‌داند. وی با اشاره به مسائل مبتلای تولید و راهکارهای آن، یکی از مشکلات اقتصاد ایران را مسائل مرتبط با سازمان‌های غیردولتی دانست.

دینی با بیان اینکه باید زمینه بازتوزیع قدرت به طور برابر در بین بخش خصوصی و دولتی فراهم شود، افزود: باید به دنبال ایجاد ثبات در قوانین صنعتی و اقتصادی باشیم تا به توسعه صنعتی برسیم.

تشکل‌ها بازوی اجرایی دولت هستند

حبیب‌الله انصاری، عضو انجمن لوازم خانگی نیز با بیان اینکه موانع زیادی پیش روی اقتصاد کشور وجود دارد و تنها عامل توسعه اقتصادی بخش صنعت است، افزود: پیشرفت جامعه در ابعاد اقتصادی و فرهنگی زمانی شکل می‌گیرد که تشکل‌ها در کنار دولت به‌عنوان بازوی اجرایی قرار گیرند و به قانون بهبود فضای کسب‌وکار با تکیه بر تشکل‌ها توجه شود.

وی گفت: باید بخشی از اختیارات دولت به تشکل‌ها تخصیص داده شود و در قانون‌گذاری از آنها نیز نظرخواهی شود. انصاری ادامه داد: تا زمانی که در مجموعه اطلاعات دولت چشم‌اندازی برای سال‌های آینده سرمایه‌گذاری در صنعت وجود نداشته باشد نمی‌توان انتظار ثبات داشت.

وی با بیان اینکه مهم‌ترین مشکل صنعت درحال‌حاضر نقدینگی است، گفت: متاسفانه این موضوع باعث شده نتوانیم تمام تعهدات خود را به‌درستی انجام دهیم.

انصاری درباره موازی‌کاری تشکل‌های بخش خصوصی نیز گفت: وجود تشکل‌های متنوع در کشور نه‌تنها اشکالی ایجاد نمی‌کند بلکه می‌تواند باعث هماهنگی آنها شود.

وی گفت: اگر موازی‌کاری‌ها در تناقض و تعارض با هم باشند ضرر می‌رساند پس باید با یکدیگر وحدت رویه داشت و متفق‌القول موضوعی را پیگیری کرد.

جایگاه کارآفرینان در اقتصاد

حسین اکبری یکی از اعضای شورای مرکزی کنفدراسیون ایران با اشاره به جایگاه کارآفرینی در اقتصاد عنوان کرد: در اسناد بالادستی کشور جایگاه مشخصی برای کارآفرینان درنظر گرفته نشده است، درحالی‌که باید حمایت‌های بیشتری از کارآفرینان کشور صورت گیرد.

وی گفت: تا زمانی که جایگاه کارآفرین در جامعه مشخص نشود نمی‌توان در حوزه صنعت موفق عمل کرد.

ثبات قوانین نیاز امروز بخش صنعت

اردشیر دادرس، عضو انجمن صنفی و مالیاتی کشور نیز معتقد است ثبات قوانین و تعرفه‌ها نیاز امروز بخش صنعت است.

وی با بیان اینکه تشکل‌ها به‌عنوان وزرای بخش خصوصی در سند چشم‌انداز و برنامه دولت و مجلس باید حضور داشته باشند، افزود: گفت‌وگوی هوشمندانه دولت با تشکل‌ها باید مورد توجه قرار گیرد. وی گفت: ما نیاز به هماهنگی بین صنعت و دانشگاه داریم و باید به ایجاد پارک‌های علمی و فناوری بیش از پیش توجه شود.

سخن پایانی

تشکل‌های اقتصادی از یک سو در شناسایی و انتقالات انتظارات و تلقی‌های مورد پذیرش بنگاه‌های اقتصادی به دولت به‌عنوان نهادهای رفتاری موثر در آثار سیاست‌گذاری‌ها نقش دارند و از سوی دیگر با حمایت از این نهادها منافع اعضا پیش می رود. تشکل‌ها قادرند مانع اتخاذ تصمیماتی شوند که به ضرر بخش‌خصوصی است. البته نباید فراموش کرد تشکل زمانی معنا پیدا می‌کند که اعضای آن روحیه مطالبه‌گری داشته باشند. اگر نقصی در فرآیند تجاری، تولید و کسب‌وکار بوجود آمد باید آن را با تشکل مربوطه در میان گذاشته و بخواهند راه‌حل‌های لازم در اختیار مسئولان و تصمیم‌سازان قرار گیرد. اما بیان صرف یک مسئله کافی نیست، تشکل‌ها در صورتی می‌توانند توانمندی خود را به اثبات برسانند که برای برون‌رفت از چالش‌ها راهکار عملیاتی ارائه دهند.

> باید بخشی از اختیارات دولت به تشکل‌ها تخصیص یابد و در قانون‌گذاری از آنها نیز نظرخواهی شود

صنعت مصرف‌کننده ۵۵ درصد برق اردکان

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان یزد گفت: رقم خاموشی به ازای هر مشترک در شهرستان اردکان ۸۱ دقیقه در سال و تلفات شبکه نیز ۶.۸ درصد است. همچنین ۵۵درصد از سهم مصرف برق این شهرستان به بخش صنعت اختصاص دارد.

به گزارش روابط‌عمومی توزیع برق یزد، شیاری مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان یزد گفت: ۵۵ درصد سهم مصرف برق شهرستان اردکان به صنعت اختصاص دارد و همکاری آنها در تابستان در برنامه‌های مدیریت اضطراری بار قابل قدردانی است.

عبدالحمید عباس شیاری در دیدار با نماینده مردم اردکان در مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه ۵۵ درصد از سهم مصرف برق این شهرستان به بخش صنعت اختصاص دارد، از اهمیت همکاری صنایع در گذر از پیک بار تابستان گفت و افزود: امسال صنایع استان به‌ویژه صنایع شهرستان اردکان با صنعت برق همکاری زیادی را در ساعت اوج بار روز و شب برای پایداری شبکه و جلوگیری از خاموشی به بخش خانگی داشته که جای قدردانی است. وی یادآور شد: رقم خاموشی به ازای هر مشترک در شهرستان اردکان ۸۱ دقیقه در سال و تلفات شبکه نیز ۶.۸ درصد است.

شیاری با اشاره به اینکه از ۲۷۵ هزار چراغ روشنایی در سطح استان ۲۵هزار دستگاه متعلق به شهرستان اردکان است، افزود: مجموع شبکه‌های روشنایی اردکان ۳۷ کیلومتر است و به ازای هر مشترک ۵۲ وات چراغ روشنایی در شهرستان وجود دارد که این رقم برای کل استان ۴۱ وات است. این مسئول خاطرنشان کرد: استان یزد به لحاظ متوسط خاموشی به ازای هر مشترک، درصد تلفات، تعداد مشترکان صنعتی و درصد مصرف صنعتی در کشور در جایگاه نخست قرار دارد. مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان یزد همه روستاهای اردکان را از نعمت برق برخوردار دانست و گفت: ۸۴ روستای برق‌دار در شهرستان اردکان وجود دارد که همه از نعمت برق بهره‌مند بوده و این در حالی است که ۹۹.۷ روستاهای استان از برق پایدار برخوردارند.

در اجلاس سراسری مدیران برتر و ارزش‌آفرین انجام شد

تجلیل از مدیرعامل پالایش نفت لاوان

مهین حیدری: اجلاس سراسری تجلیل از مدیران برتر و ارزش‌آفرین ملی در تحول و توسعه کسب‌وکارهای ایران با رویکرد معرفی چهره‌های نامی صنعت و اقتصاد کشور با حضور مدیران برگزیده بخش‌های دولتی و خصوصی در حوزه صنعت، تجارت و صادرات، نمایندگان محترم مجلس و استادان برجسته دانشگاه در مرکز همایش‌های بین‌المللی رایزن برگزار شد.

به گزارش صمت از هرمزگان، براساس ارزیابی‌های انجام‌شده و بررسی امتیازات کسب‌شده در دبیرخانه اجلاس، تندیس مدیران برتر و ارزش‌آفرین ملی در این مراسم به مهندس اخباری، مدیرعامل شرکت پالایش نفت لاوان و همچنین مهندس ترابی مدیر بازرگانی این شرکت اهدا شد.

توسعه کسب‌وکار در فضای ملی و بین‌المللی، اهمیت مدیریت استراتژیک در کسب‌وکارها، نقش مهارت، خلاقیت و نوآوری در توسعه کسب‌وکار و اقدامات ابتکاری مدیران در حوزه بازاریابی و فروش از جمله اهداف، رویکردها و محورهای ارزیابی برای انتخاب مدیران برتر در این اجلاس سراسری عنوان شده است. از دیگر محورهای ارزیابی مدیران در این اجلاس می‌توان به کارآفرینی، خلاقیت، استفاده از تکنولوژی برتر و بومی‌سازی، قابلیت تجاری‌سازی و خلق ثروت اشاره کرد.

نتایج بررسی‌ها و ارزیابی‌های اعلام‌شده در این اجلاس، بیانگر همت و اراده استوار مدیران شرکت پالایش نفت لاوان در مسیر دستیابی به شاخص‌های توسعه و تحقق استراتژی‌های مورد توجه در صنایع برتر کشور است.

افزایش پرونده‌های بازرسی در یزد

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد گفت: تعداد پرونده‌های متشکل در ۴ ماه ابتدای امسال ۵۱ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل در استان یزد افزایش داشته است. به گزارش روابط‌عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد، محمدرضا علمدار یزدی گفت: طی ۴ ماه ابتدای امسال بیش از ۴۲۹۹۰ مورد بازرسی و ۲۱۱۸ پرونده تخلف در زمینه تخلفات مختلف تشکیل شده که این تعداد نسبت به دوره مشابه سال گذشته ۵۱ درصد افزایش داشته است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد همچنین تاکید کرد: سامانه‌های الکترونیکی سازمان آماده دریافت گزارشات مردم، پاسخگویی و رسیدگی ویژه هستند.

افتتاح نخستین پایگاه انتقال خون بافق

مدیرکل سازمان انتقال خون استان یزد با بیان اینکه شهرستان بافق قابلیت برخورداری از یک مرکز انتقال خون ثابت را دارد، افزود: کاری که امروز در شهرستان انجام شده در استان بی‌نظیر است. بافق از ظرفیت‌های محلی در راستای بهره‌وری بهتر استفاده کرده است. به گزارش مرکز اطلاع‌رسانی شرکت، نخستین پایگاه انتقال خون در شهرستان بافق توسط شرکت سنگ آهن مرکزی با حضور تقوایی مدیرکل سازمان انتقال خون استان یزد، مسئول حراست سازمان، فلاحتی مسئول روابط‌عمومی سازمان انتقال خون ایران، فلاح مبارکه مدیرعامل شرکت سنگ آهن، غلامرضا پورمدیر، امیرسرداری مدیر حوزه مدیرعامل، فخری مدیر روابط‌عمومی، رضایی مسئول حراست، قاسمی رئیس شورای اسلامی کار شرکت و وحید رئیس بهداری آهنشهر در این مرکز افتتاح شد. غلامرضا پور مدیر HSE شرکت با توجه به وضعیت کرونا شهرستان که ممکن است نتوان بحث اهدای خون را درحال‌حاضر داشته باشیم، اظهار کرد: با بهبود شرایط و آموزش‌های لازم پایگاه انتقال خون فعالیت خود را آغاز خواهد کرد. سپس تقوایی، مدیرکل سازمان انتقال خون استان یزد با اشاره به همراهی شرکت سنگ آهن مرکزی با این سازمان در بحث‌های آموزش و تهیه تجهیزات و امکانات مرکز انتقال خون ثابت در شهرستان که مورد نیاز است، گفت: شهرستان بافق در بحث اهدای خون همیشه فعال بوده است و متقاضی برای استقرار پایگاه انتقال خون به‌صورت دائم بوده اما محدودیت هایی در این زمینه وجود داشت و اتفاق امروز کمک به سازمان انتقال خون می‌کند تا از امکانات محیطی به بهترین نحو ممکن استفاده کنیم. در ادامه فلاح مبارکه، مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی با اشاره به ظرفیت‌های شرکت سنگ آهن که بستر خوبی را برای سازمان انتقال خون استان فراهم کرده است، اظهار کرد: از این سازمان می‌خواهیم به رفع کمبودها کمک کند تا با بهبود وضعیت کرونا در شهرستان خون‌گیری انجام شود. نیروها نیز آموزش‌های لازم را دریافت کنند و با تجهیز امکانات این پایگاه به‌زودی فعالیت خود را آغاز کند و مجوز پایگاه دائمی اخذ شود.

سایت جدید پوشش تلفن همراه روستایی در مهریز

مدیرکل ارتباطات و فناوری اطلاعات استان یزد، از ایجاد سایت جدید تلفن همراه با تکنولوژی نسل دوم و سوم موبایل در روستای کریم‌آباد بهادران شهرستان مهریز خبر داد و گفت: با اجرای این پروژه، روستای کریم‌آباد بهادران با جمعیت بیش از ۱۴۰۰ نفر از پوشش تلفن همراه و اینترنت پرسرعت همراه باکیفیت و پایدار برخوردار شدند.

به گزارش روابط‌عمومی اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات استان یزد، مدیرکل ارتباطات و فناوری اطلاعات استان یزد با اعلام این خبر گفت: با توجه به افزایش مصرف داده ناشی از شرایط کرونایی به‌ویژه برای آموزش مجازی دانش‌آموزان، برای بهبود کیفیت دسترسی ساکنان این روستاها به اینترنت پرسرعت همراه، نیاز به ایجاد سایت جدید تلفن همراه بود، بنابراین سایت جدید تلفن همراه با تکنولوژی نسل دوم و سوم موبایل در روستای کریم‌آباد بهادران با اعتباری افزون‌بر ۳۰میلیارد ریال از محل اعتبارات توسعه ارتباطات روستایی (USO) برنامه‌ریزی و اجرا شد.

وی تصریح کرد: از مساعدت مجری طرح توسعه ارتباطات روستایی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و همراهی دفتر امور استان‌های وزارت و سایر مسئولان استانی، به‌ویژه نماینده مردم شهرستان مهریز در مجلس شورای اسلامی که ما را در اجرایی شدن این پروژه همراهی کردند قدردانی می‌کنم.

نظرگاه

کارکرد تشکل‌ها در اداره جامعه

ابراهیم نجفی/اداره تشکل‌های بخش کشاورزی خوزستان

در عصری که ارتباطات فردی جای خود را به ارتباطات گروهی سپرده است و جوامع براساس عقل و فکر جمعی اداره می‌شوند، می‌توان به نقش تشکل‌ها در اداره جامعه آگاهانه پی برد و جایگاه آنها را به‌درستی تعریف و تبیین کرد. در مدتی کمتر از دو قرن به این سو، تشکل‌های غیرسیاسی و حرفه‌ای به‌عنوان پدیده‌ای که می‌تواند کوشش‌ها و تلاش‌های صاحبان یک حرفه را نظم دهد و توانایی‌های آنها را سامان بخشد و در نهایت نیروی جامعه را برای مقصود و هدفی مشخص به حرکت درآورد، همواره مطرح بوده است. در جریان هر دگرگونی اجتماعی، درک و شناخت انتظارات مردم و سیاست‌گذاری و رهنمودهی برمبنای خواست‌ها از پیش‌فرض‌های تهیه و اجرای هر برنامه توسعه است. اگر چنین تفکری وارد فرآیند توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی شود به جهت‌گیری هوشمندانه و عقلایی منجر خواهد شد و جامعه با هزینه و مانع بسیار کمتری به اهداف مورد نظر خواهد رسید. تاکید بر مشارکت و همدلی در ساخت نظام سیاسی، اقتصادی و اجتماعی نه‌تنها موفقیت آن نظام را تضمین می‌کند بلکه محورهای نظام را بر پایه سلسله‌ای از واقعیت‌ها و حقیقت‌ها قرار می‌دهد و به‌تدریج پیرایه‌های احساسی و غیرعملی را از آن می‌زداید و از دیدگاه اقتصادی جلوی اسراف و تبذیر و فساد و انحراف گرفته می‌شود. تشکل‌ها به تعبیری در حوزه «هویت اجتماعی» یا به عبارت دیگر، «هویت جمعی» قرار می‌گیرند و نهادهایی هستند که در قالب «اهداف برگزیده» به اداره نظام یافته جامعه می‌پردازند.

کارکردهای اصلی نظام صنفی و تشکل‌های بخش کشاورزی:

۱- تسهیل ارتباط و تعامل بین‌بخش دولتی و تولیدکنندگان و بهره‌برداران بخش کشاورزی و ارتباط اعضای تشکل‌ها

۲- مشارکت نهادینه در تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری مربوط به بخش کشاورزی

۳- پذیرش برخی از وظایف تصدی گری دولت

۴- افزایش زمینه تولید و بهبود کیفیت زندگی کشاورزان

۵- تعیین استانداردهای شغلی برای بهره‌برداران عضو تشکل صنفی براساس قانون نظام صنفی کارهای کشاورزی و الزام افراد صنف به رعایت آن

۶- هویت بخشیدن به مشاغل مرتبط با بهره‌برداران کشاورزی

۷- صدور پروانه صنفی و بهره‌گیری از مزایای قانونی آن

۸- قابلیت نظارت بر نحوه تدوین قوانین و مقررات مرتبط با موضوع فعالیت براساس قانون

۹- حفظ حقوق اجتماعی و صنفی براساس شغل و نوع فعالیت

۱۰- امکان ایجاد ظرفیت لازم برای برعهده گرفتن مسئولیت‌های غیرحاکمیتی دولتی

۱۱- امکان برخورد قانونی با متخلفان صنف و ابطال پروانه و معرفی به مراجع حقوقی و قانونی

۱۲- امکان انتقال مناسب خواست‌های حرفه‌ای و تخصصی اعضای صنف به سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان دولتی و مدیران اجرایی

۱۳- ایجاد زمینه مناسب برای تدوین و تصویب قوانین و مقررات مناسب که ضامن حقوق اعضای صنف است

۱۴- رتبه‌بندی و درجه‌بندی فعالیت افراد صنف

۱۵- انتقال اطلاعات و تجارب تخصصی و ارتقای سطح دانش اعضای صنف

۱۶- کیفیت شغلی و اجتماعی تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان بخش

۱۷- آشنایی اعضای صنف با قوانین و مقررات حقوقی و اجتماعی و حقوق صنفی

۱۸- قابلیت و امکان پوشش تامین اجتماعی بهتر برای اعضا

موارد توانمندسازی تشکل‌های بخش کشاورزی با توجه به توضیح مختصر بر همین اساس درباره توانمندسازی تشکل‌های بخش کشاورزی ضروری است آموزش‌های ذیل به طور مستمر اجرا شود:

۱- آشنایی با مشاغل و فعالیت‌های کشاورزی

۲- آشنایی با تشکل‌های شاغل در بخش کشاورزی

۳- آشنایی با موارد کسب منابع مالی و کسب درآمد

۴- آشنایی با شیوه‌های جلب مشارکت مردمی

۵- آشنایی با بازاریابی محصولات کشاورزی

۶- آشنایی با قوانین و مقررات بخش کشاورزی

۷- آشنایی با شیوه توانمندسازی تشکل‌ها

۸- آشنایی با اصول مدیریت کشاورزی

۹- آشنایی با روش‌های نوین تولید، توزیع و مصرف

۱۰- آشنایی با روش‌های نوین کاشت، داشت و برداشت محصولات

۱۱- آشنایی با اصول تجارت کشاورزی

۱۲- آشنایی با روش‌های سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی

عکس: صمت

تصمیم‌گیری بی‌نتیجه پشت درهای بسته

گوش شنوایی برای تشکل‌های معدنی نیست

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

انجمن‌ها و تشکل‌های بخش خصوصی می‌توانند بلندگوی بخش خصوصی و واسط میان تصمیم‌گیران و فعالان صنعتی باشند؛ بنابراین توجه به جایگاه این نهادها و بهره‌مندی از نظرات تخصصی آنها ضروری به‌نظر می‌رسد. نظرخواهی از تشکل‌های بخش خصوصی به منزله اطلاع‌یافتن از ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و مسائل و مشکلات واحدهای تولیدی است و در همین حال می‌توان با بهره‌گیری از این نظرات و ارائه طرح‌های تخصصی، زمینه توسعه شاخص‌های صنعتی و اقتصادی را فراهم کرد. تشکل‌های بخش خصوصی برآمده از اقتصاد هستند و هیچ نهادی به‌اندازه آنها نمی‌تواند در شرایط حاکم بر آنها و سرنوشت‌شان اثرگذار باشد؛ درنتیجه انتظار می‌رود از ظرفیت این تشکل‌ها در راستای بهبود شرایط اقتصادی بهره گرفته شود.

تصمیمات اشتباه و ضدتولید

حسن حسینقلی، رئیس اتحادیه صادرکنندگان و واردکنندگان فرآورده‌های سرب و روی ایران در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: براساس ماده ۲ و ۳ قانون بهبود مستمر فضای کسب‌وکار، مراجع دولتی موظفند در تصمیم‌گیری‌های خود از نظرات انجمن‌ها و تشکل‌های بخش خصوصی استفاده کنند. بر همین اساس نیز در گذشته روند تصمیم‌گیری در حوزه صنعت و معدن بدین‌گونه بود که تشکل‌های فعال در بخش معدن و صنایع معدنی در وزارت صنعت، معدن و تجارت حضور می‌یافتند و بدین‌ترتیب زمینه تعامل میان نماینده تولیدکنندگان و مسئولان در وزارت صنعت، معدن و تجارت و همچنین نهادهای درگیر با تولید در حوزه‌های مختلف فراهم می‌شد. هر هفته جلسه‌ای برگزار و چالش‌های موجود موردبررسی و تعامل قرار می‌گرفتند و در نهایت اغلب چالش‌ها برطرف می‌شدند. رئیس اتحادیه صادرکنندگان و واردکنندگان فرآورده‌های سرب و روی ایران گفت: متاسفانه در دولت‌های یازدهم و دوازدهم جایگاه تشکل‌ها و انجمن‌ها که وجاهت قانونی هم داشت، نادیده گرفته شد. ستادهای یادشده میان تشکل‌ها و سیاست‌گذاران منحل شدند. در همین حال، وقت ملاقات به فعالان صنعتی و تشکل‌ها برای بررسی شرایط داده نمی‌شد. در حال حاضر از یک‌سو قانون یادشده در تبیین نقش و جایگاه تشکل‌ها دیگر اجرایی نمی‌شود و از سوی دیگر، معاونان معدنی وزارتخانه و سایر تصمیم‌گیران در این بخش، خود را متخصص می‌دانند و بدون هیچ کار کارشناسی و مشورت با فعالان حوزه، تصمیم‌گیری و دستورات جدید را مطابق سلیقه خود صادر می‌کنند. همین موضوعات نیز زمینه‌ساز تصمیمات اشتباه است و ضربه‌های متعددی به تولید و فعالیت در صنایع وارد خواهد کرد.

وی تاکید کرد: بهره‌گیری از نظرات تشکل‌ها، زمینه برطرف کردن برخی چالش‌های حاکم بر صنایع را فراهم می‌کند و به توسعه اقتصادی منجر خواهد شد؛ بنابراین از دولتمردان جدید انتظار می‌رود ضمن برقراری مجدد ستادهای سیاست‌گذاری با حضور فعالان بخش خصوصی و تشکل‌ها، شنونده صدای ما باشند.

تصمیم‌گیری پشت درهای بسته نتیجه‌بخش نیست. به‌علاوه آنکه فعالان بخش خصوصی ناچار هستند شکایت خود را به دیوان عدالت اداری ببرند و در نهایت متحمل ضررهای بسیاری خواهند شد. وقتی مسئولان از تجربه تشکل‌ها استفاده نمی‌کنند، تصمیمات غیرواقعی و به ضرر جامعه معدنی را اتخاذ می‌کنند.

وی در پایان تاکید کرد: هم‌اندیشی، تعامل و همفکری نزدیک‌تر میان نمایندگان تشکل‌های بخش‌خصوصی در عرصه صنایع معدنی با قانون‌گذاران و همچنین سیاست‌گذاران اهمیت ویژه‌ای دارد و بسیار ارزشمند و موثر خواهد بود؛ بنابراین برای افزایش کارآیی و اثربخشی سیاست‌گذاری در حوزه‌های گوناگون باید نمایندگان تشکل‌های حرفه‌ای و تخصصی بخش خصوصی در جلسات و تصمیم‌گیری‌های کلان حضور یابند و در نشست‌های تصمیم‌سازی و سیاست‌گذاری کمیسیون‌های تخصصی مجلس حاضر شوند تا امکان حل جامع و بهتر چالش‌های حاکم بر فضای کسب‌وکارها فراهم باشد. در واقع در فضای تعامل و همفکری دوجانبه گذر از موانع موجود با شتاب مضاعفی میسر می‌شود.

> انجمن‌ها و تشکل‌های بخش خصوصی می‌توانند بلندگوی بخش خصوصی واسط میان تصمیم‌گیران و فعالان صنعتی باشد

ضرورت رفع تضاد منافع

حمیدرضا رستگار، رئیس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: تشکل‌ها و انجمن‌های بخش خصوصی نقش اثرگذاری در اقتصاد کشور بر عهده دارند. با این وجود، انتقادهایی به عملکرد چنین رسته‌هایی وارد می‌شود. به‌عنوان مثال، در مواردی فعالیت این رسته‌ها در کنار یکدیگر با موازی‌کاری همراه است. در سایه تکثر در مراجع بخش خصوصی، تصمیم‌گیری‌ها سخت‌تر می‌شود و درنهایت نیز تمام گروه‌ها و فعالان اقتصادی متضرر خواهند شد. ضعف یادشده از آنجا نشأت می‌گیرد که تعریف قانونی دقیقی از جایگاه این تشکل‌ها و شرح وظایف آنها نشده است.

رستگار گفت: انتظار می‌رود برنامه درستی برای فعالیت صنوف، اتحادیه‌ها، تشکل‌ها و انجمن‌ها تدوین شود تا این فعالان اقتصادی به موازات یکدیگر فعالیت نکنند. درواقع، مسئولان و سیاست‌گذارانی که برای شکل‌گیری انواع انجمن‌ها و تشکل‌ها مجوز داده‌اند، اکنون باید به میدان بیایند و فکری به حال آینده صنعت یا روند اقتصادی کشور کنند.

این فعال بازار فولاد اظهارکرد: متاسفانه در مواردی شاهد هستیم که فعالان و اعضای صنوف، اتحادیه‌ها، تشکل‌ها و انجمن‌ها دید بلندمدتی ندارند و فقط به‌دنبال کسب منافع خود هستند. این درحالی است که فعالیت در بخش‌های گوناگون اقتصادی به‌هم وابسته است. یک گروه نمی‌تواند فقط به‌دنبال کسب سود برای خود بوده و نسبت به شرایط سایر فعالان بی‌تفاوت باشد. درواقع نمی‌توانیم بخش‌های گوناگون اقتصاد را از هم جدا کنیم و بگوییم کار گروه ما درست شد، برای بقیه هر اتفاقی افتاد، اهمیتی ندارد، چراکه همه ما منافع مشترکی داریم.

وی افزود: به‌عنوان نمونه، چنانچه انجمن‌ها و تشکل‌های مرتبط با زنجیره فولاد را موردبررسی قرار دهیم، مشاهده خواهیم کرد که این زنجیره از پراکندگی در تصمیم‌گیری یا تقاضا برخوردار است. هر گروهی فقط به‌دنبال کسب منفعت خود حتی برای کوتاه‌مدت است؛ در همین حال متاسفانه باید تاکید کرد که همه فعالان نیز خود را صاحب‌نظر می‌دانند.

رئیس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد خاطرنشان کرد: استراتژی‌های مشترک، زمینه‌ساز منافع مشترک است. توزیع‌کنندگان نباید نقش تولیدکننده‌ها را در صنعت فولاد ندیده بگیرند اما در همین حال از تولیدکننده نیز انتظار می‌رود به اهمیت جایگاه توزیع‌کننده واقف باشد. اینکه تولیدکننده بخواهد در امر توزیع دخالت کند، منطقی و قابل‌قبول نیست. با این وجود، گاهی شاهد هستیم که اعضای یک انجمن متعلق به تولیدکنندگان این‌گونه گمان می‌برند که حتی در توزیع نیز تصمیم‌گیر نهایی هستند. جالب آنکه این فرصت به آنها داده می‌شود. حال می‌توان گفت یا مسئولان از این شرایط بی‌خبر و بی‌اطلاع هستند یا رانتی در این میان وجود دارد. در واقع در شرایط کنونی توزیع‌کنندگان با قدمت و سابقه قابل‌توجه در بازار، نادیده گرفته می‌شوند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که اعضای این صنف نیز حق و حقوقی دارند.

این فعال بازار فولاد با اشاره به سبقه طولانی اتحادیه‌ها و اصناف در کشور گفت: با این وجود در طول چند سال گذشته، نقش آنها در اقتصاد کشور نادیده گرفته شده است. گویی انجمن‌ها و تشکل‌های مربوط به بخش خصوصی جای آنها را گرفته‌اند. این گروه مهم در اقتصاد ما به‌صورت مویرگی ریشه دارند؛ بنابراین شرایط آنها باید اصلاح و بازبینی شود. در همین حال گره‌زدن کل اقتصاد کشور به منافع یک گروه اشتباه است. هر تشکلی جایگاه خاص خود را دارد و باید بتواند از حقوق خود دفاع کند.

در گذشته میز فولادی در وزارت صنعت، معدن و تجارت وجود داشت و تولیدکنندگان در حلقه‌های گوناگون زنجیره فولاد و فروشندگان و توزیع‌کنندگان در این میز عضویت داشتند؛ در نتیجه در فضایی مشورتی درباره مسائل این صنعت تصمیم‌گیری می‌شد. اما متاسفانه این میز بهم خورد. درحال‌حاضر، هر تشکلی خود را محق به تصمیم‌گیری برای کل فعالان این صنعت می‌داند. بنابراین اکنون باید نظامی تدوین شود تا در سایه آن، گروه‌های گوناگون بتوانند در کنار یکدیگر فعالیت کنند و دولت نیز به‌صورت بی‌طرفانه بر عملکرد آنها نظارت کند تا حقی از صنفی ضایع نشود.

سخن پایانی

انجمن‌های صنفی و تشکل‌های وابسته به بخش خصوصی به‌عنوان موتور محرک تولید و اشتغال تلقی می‌شوند. با بکارگیری توان تشکل‌ها و بهره‌برداری از ظرفیت‌های آنها در اقتصاد، زمینه توسعه معدنی و صنعتی در کشور فراهم خواهد شد. بر همین اساس نیز انتظار می‌رود تشکل محوری در حوزه‌های گوناگون سیاست‌گذاری موردتوجه باشد تا بدین‌ترتیب شاهد توسعه اقتصادی و تولیدی باشیم.

یادداشت

تشکل‌هایی که قدرت اجرایی ندارند

سعید برزگر، کارشناس صنایع معدنی

سندیکا و تشکل به‌عنوان مجمع متخصص‌ترین افراد هر بخش و هر حوزه صنعتی می‌تواند نقش موثر و مفیدی در سیاست‌گذاری‌ها و وضع قوانین کشور داشته باشد. این تشکل‌ها با بهره‌گیری از تخصص و تجربه بالای اعضای خود می‌توانند بازوی مشورتی مناسبی برای مسئولان و دولتمردان به‌شمار آیند. اما شرط مهم و اصلی در استفاده از نظرات این افراد در سیاست‌گذاری‌هاست. متاسفانه باوجود تمامی نظرات و بررسی‌های کارشناسانه اعضای سندیکا، هیچ اهمیتی به نظرات آنها داده نشده که نتیجه این امر وضعیت آشفته و متشنج اقتصاد فعلی کشور است.

در کشور ما آنچنان که بایدوشاید اهمیتی به تشکل‌ها داده نمی‌شود و این تشکل‌ها از قدرت چندانی برخوردار نیستند. سیاست‌گذاری‌ها در ایران ازسوی افراد خاص و دولتی انجام و به قانون تبدیل می‌شود. در همین حال، این تصمیمات در لحظات آخر به کارشناسان و بازوهای مشورتی اطلاع داده می‌شود. حتی در مواقعی دیده‌شده که نظرات کارشناسان جنبه سلیقه‌ای پیدا کرده و در صورت تمایل، در سیاست‌گذاری‌ها ترتیب اثر داده می‌شوند. تشکل‌ها به‌تنهایی هیچ نقشی در وضع قوانین و سیاست نداشته و هیچ قدرتی نیز در انجام وظیفه تصمیم‌سازی خود ندارند؛ از این‌رو، سلیقه‌ای با آنها برخورد می‌شود.

تمام موارد یادشده در حالی هستند که طبق قانون بهبود فضای کسب‌وکار، دولت موظف به دخالت دادن نظرات تشکل‌ها در سیاست‌گذاری‌هاست. در واقع نظرخواهی از بخش خصوصی و تشکل‌ها تنها در حد حرف و شعار است. در همین حال کنار گذاشتن تشکل‌ها از تصمیم‌سازی‌ها و انجام رسالت مشورتی، موجب از بین رفتن ضمانت اجرایی سیاست‌گذاری‌ها خواهد شد. از مثال‌های بارز این امر می‌توان به تصمیم‌گیری‌های انجام‌شده در زمینه آلومینیوم کشور اشاره کرد که باوجود تمامی تلاش‌های تشکل و هماهنگی با شورای رقابت، عملیاتی نشده و دلیل آن ضمانت اجرایی نداشتن تصمیم‌گیری ازسوی تشکل‌هاست.

این تشکل‌ها و انجمن‌ها هیچ قدرت اجرایی ندارد و تنها در مواردی نظرات خود را به گوش دولتمردان می‌رساند؛ هرچند حتی پیگیری نیز برای بهبود شرایط ترتیب داده نمی‌شود. تاجایی‌که در مواردی شاهد از بین رفتن انگیزه فعالان صنعتی و اعضای این تشکل‌های تخصصی هستیم.

در موارد متعددی و با بروز مشکلات در بخش‌های گوناگون صنعتی و اقتصادی، راهکارهای گوناگونی ازسوی انجمن‌ها برای حل مشکلات ارائه می‌شود. تشکل‌ها با توجه به حضور اعضای متخصص و کارشناس خود قابلیت حل مسائل را به بهترین نحوه ممکن دارند اما بدون داشتن قدرت اجرایی امکان انجام این اقدامات ناممکن است.

خبر

۹۵ معدن کوچک‌مقیاس در تیرماه امسال احیا شد

آمارها حاکی است که در طرح احیا و فعال‌سازی معادن کوچک‌مقیاس، ۹۵ معدن طی تیرماه سال جاری فعال شده است.

به‌گزارش روابط‌عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، از ابتدای سال جاری تاکنون، ۱۹۶ معدن فعال شده است.

این گزارش می‌افزاید که از ابتدای اجرای طرح احیا و فعال‌سازی معادن کوچک تاکنون، ۵۹۵ معدن فعال شده است.

شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران به‌عنوان یکی از زیرمجموعه‌های ایمیدرو، عهده‌دار اجرای طرح احیا و فعال‌سازی معادن کوچک است.

دریافت نشان عالی مدیر ارزش‌آفرین و قدردانی از عملکرد مدیریتی فولاد مبارکه

همزمان با برگزاری اجلاس سراسری مدیران ارزش‌آفرین در تحول و توسعه کسب‌وکار کشور، از حمیدرضا عظیمیان، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه به‌عنوان مدیر ارزش‌آفرین در تحول و توسعه کسب‌وکار در کشور قدردانی شد.

به‌گزارش ایراسین، اجلاس سراسری مدیران ارزش‌آفرین در تحول و توسعه کسب‌وکار کشور در مرکز همایش‌های بین‌المللی رایزن برگزار شد. زهرا اربابی، معاون توسعه منابع انسانی سازمان برنامه‌وبودجه در ابتدای این اجلاس با اشاره به مسئله مدیریت ارزش گفت: در دهه نخست قرن ۲۱ شاهد دو بحران اقتصادی در جهان بودیم که منجر به نابودی برخی از شرکت‌های بزرگ و مهم در جهان شد. به‌دنبال آن مدیران و راهبران سازمان‌ها و شرکت‌های بزرگ به این فکر واداشته شدند که چگونه می‌توان در این شرایط بحرانی عملکرد اثربخشی داشت و با موفقیت به بقا ادامه داد.

اربابی به تعریفی از موفقیت اشاره کرد و گفت: آیا موفقیت به معنی بالارفتن سهام شرکت‌ها، ارزش سهام یا به معنای کارآمدتر بودن، آینده‌نگری و کار کردن به شیوه‌ای است که در شرایط بحرانی بقای سازمان را تضمین کند؟

استراتژی دستیابی به موفقیت بر پایه سود یعنی اینکه توجه به اتفاقات در بلندمدت وجود ندارد و این شیوه ممکن است آسیب‌هایی به کسب‌وکار شما وارد کند که جبران آن سخت باشد. معاون توسعه منابع انسانی سازمان برنامه‌وبودجه با بیان اینکه برای حفظ کارکنان، ارتقای کیفیت محصولات و توانایی در جذب مشتری‌های بالقوه بیشتر است، گفت: سازمان باید توانایی‌های خود را برای بلندمدت تقویت و از رویکردی دیگر با عنوان مدیریت مبتنی بر ارزش استفاده کند که هدف کلی در آن به حداکثر رساندن ارزش سازمان یا شرکت است و تصمیمات امروز فقط برای دستیابی به سود کوتاه‌مدت نیست.

در ادامه این اجلاس سراسری، سعید عمرانی، معاون قضایی دادستان کل کشور نیز به ایراد سخنرانی پرداخت و گفت: مدیریت میوه تدبیر است و در کنار آن ارزش‌آفرینی که قرار گیرد به غنای مدیر می‌افزاید. وی ادامه داد: ارزش ناظر بر خصیصه‌ها و شاخص‌هایی است که شاید ۸۰ درصد ارزش معنوی و فقط ۲۰ درصد جنبه مادی داشته باشد. عمرانی با بیان اینکه آنچه از مدیر ارزش‌آفرین انتظار می‌رود یک اثر هنرمندانه است، گفت: هر مدیری در کار خود یک هنرمند است و کار خوب از مدیران به‌مانند یک نقاشی فوق‌العاده می‌ماند. وی تاکید کرد: امروز مدیریت ما چه در جنبه برخوردی و چه در جنبه امتیازدادن و تعیین این شاخص‌ها و ارزش‌گذاری‌ها، از نقاشی‌های جاودانه بسیار زیباتر است.

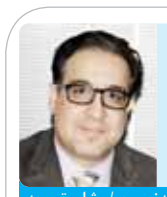
در ادامه این اجلاس، عباس تابش، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت به ایراد سخنانی پرداخت. وی با اشاره به موضوع مدیریت ارزش گفت: نگوییم که در کشور، مدیران ما از نوک دماغ خود بالاتر را نمی‌بینند یا در شهرک‌های صنعتی اطلاعات نیست، جمع نشده‌ایم که بگوییم اگر با یکدیگر جمع نمی‌شدیم نمی‌توانستیم در حاشیه ۱۲۰ کیلومتری شهرها توسعه صنعتی را به اجرا برسانیم. ما باید به این توجه کنیم که مهندسی ارزش به معنی این است که هر چیزی که حذف یا اضافه شدن آن هزینه‌ای نداشته باشد را شناسایی کنیم.

وی ادامه داد: اگر موردی را در مدیریت حذف یا اضافه کردیم باید درباره آن مطالعه کنیم و ۶ ماه بعد مشخص کنیم آیا هزینه‌ای داشته یا خیر. اینکه در زمینه‌ای موفق بوده‌ایم، به معنی مدیریت ارزش نیست، بلکه باید نتیجه آن را در بلندمدت دید و بعد به آن نسبت ارزش داد.

تابش در ادامه به ارزش کاذب در زمینه تولید و خدمات اشاره کرد و گفت: در زمینه تولید و خدمات ارزش کاذب داریم؛ در نتیجه باید ارزش را تعریف کرد. وی تاکید کرد که مدیران ارزش‌آفرین در تصمیم‌گیری‌های مدیریتی باید حضور داشته باشند و فرآیندی که هزینه مازاد را از جامعه هدف کم می‌کند، تعریف کنند. در پایان این اجلاس سراسری، از مدیران برتر کشور تقدیر به عمل آمد که یکی از این مدیران حمیدرضا عظیمیان، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه بود که به‌عنوان مدیر ارزش‌آفرین در تحول و توسعه کسب‌وکار در کشور موردتقدیر قرار گرفت.

یادداشت

قد کشیدن تجارت آزاد زیر لوای رفع موانع

هومان خواجه‌نصیری/مشاور توسعه بازار در حوزه صنایع معدنی

آزادبودن تجارت به مفهوم نبود هیچ‌گونه موانع از نـوع تعرفه‌های مانع‌زا و همچنین دخالت‌هـای دولتی در مراودات و تعاملات اقتصادی چه داخلی و چه خارجی است. اما متاسفانه چیزی که امروزه در کشور همواره مشـاهده می‌کنیـم، سیاسـت‌گذاری‌های محدودیت‌آفریـن در مسـیر فعالیت‌هـای بخـش معـدن و صنایـع معدنی اسـت. می‌تـوان گفت تا زمانی که شـریان اصلی فعالیت‌های عمده معدنی کشـور در دست دولت اسـت، تجـارت آزاد محقق نخواهد شد چراکه دخالت دولت در تمامی مسائل تخصصی بخـش معدن و صنایـع معدنی از جملـه سـهمیه‌بندی‌ها، قیمت‌گـذاری دستوری فروش داخلی محصولات معدنی و همچنیـن نحوه عرضه به بـازار تولیدات این بخش دیده می‌شود و حتی این حضور تا اعمال محدودیت‌هـای صادراتی و وضع مالیات‌های سنگین بر فعالیت‌های معدنی پیـش رفته اسـت. این تصمیمـات نیز به نـام توسـعه بخش معدن گرفته شـده اما در واقعیت سـد راه پیشرفت معادن است و در این شـرایط نمی‌تـوان انتظار تحقق یافتـن تجارت آزاد را داشـت. اخذ مالیات بر صـادرات مواد خـام و نیمه‌خام معدنی و همچنیـن محصولات فـولادی، یکی از چندین محدودیت‌های ایجاد شـده توسط دولت است که کارشناسان معتقدند با این اقدام بازارهای جهانی را برای بخش معدن و صنایـع معدنی خود از دسـت می‌دهیم. به این ترتیب هر سیاست‌گذاری و تصمیم غیرکارشناسـی و همچنین دخالت دولت در این حـوزه، تبعات مختلف متعددی در پی داشته و با حذف نشدن این تصمیمات، بـروز نتایج منفی برای بنگاه‌های اقتصادی کشور ادامه‌دار خواهد بود.

بنابرایـن یکی از مسـائلی کـه همواره باید در قدم نخسـت به آن رسیدگی شود، بررسـی و بازبینی کیفیت و کمیت حضور نهادهـای دولتـی در تصمیمـات معدنی اسـت. همچنین بایـد توجه کـرد که در نگاه بلندمدت تجـارت آزاد، لازمه جهانی شـدن شـرکت‌های حوزه صنایـع معدنی اسـت. بـه عبارتی دیگـر، با سـهولت در تعامـلات بین‌المللـی و همچنیـن حضور مـداوم در بازارهای جهانـی می‌توانیم به بخش از تجـارت آزاد در بخـش معدن و صنایع معدنی دسـت یابیـم. به‌عنوان یک کارشناس معتقدم برای رسیدن به توسعه پایـدار در بخـش معـدن و زنجیره‌هـای ارزش افزوده آن، باید از این مسـیر سخت کـه همان تجارت با بین‌الملل اسـت عبور کنیـم و جایگاه خود را در جهان به تثبیت برسـانیم. برای تعامـل با خـارج نیز باید مانع‌زدایی در وهله نخست تصمیمات قرار گیـرد و دولت سیاسـت‌گذاری‌های بخش معـدن و صنایع معدنی را بـه فعالان این حوزه واگذار کند چراکـه نهادهای دولتی با نیـت تنظیم بـازار و تامین مـاده اولیه صنایع داخلی، امکان قد کشـیدن تجارت آزاد را نمی‌دهنـد و ایـن اقـدام را به نفع بخش معدنی کشـور می‌داننـد. همچنین نباید شـرایط تحریم و روابط سیاسـی را نادیده گرفت؛ دستیابی به توسعه پایدار در بازارهای جهانـی با محدودیت‌های تجاری مختلف بین‌المللی بسـیار دشـوار است و از ایـن جهت باید سیاسـت‌های دولتی به سـمت مراودات بیشـتر با فعالان اقتصاد خارجی حرکت کند.

در میـان تمام موانـع موجود در تجارت آزاد کـه پیش‌تر به آن اشـاره شـد، نباید سـدهای گمرکی و اختلالاتـی را که برای تجـارت بخـش معـدن و صنایـع معدنی ایجـاد می‌کنند فراموش کرد. این سـدها را می‌تـوان در دو دسـته تعرفـه‌ای و غیرتعرفه‌ای (مجوزهای خاص) دسته‌بندی کرد.

بدیهی است که ریشه رانت و فساد در نوع دوم نهفته و منجر به بسـیاری از مشکلات در سـاختار فعالیت‌های تجاری می‌شـود چراکه در دسـته اول موانـع، تعرفه‌ها در تجارت آزاد بین کشورها با شفافیت تصریح می‌شوند و نقش سازمان‌دهی تخصصی به مراودات و تعاملات اقتصادی بین کشورها دارند.

نماینده اسبق مجلس در گفت‌وگو با صمت:

نیاز اقتصاد رشد فراگیر و پایدار است

دولت سـیزدهم خیلی سریع در حال تشکیل شدن اسـت. هر روز اسامی به شکل رسمی و غیررسمی به‌عنوان وزرای پیشنهادی رئیسی مطرح می‌شوند. پرواضح است که تا کابینه به شکل رسمی از سوی رئیس نهاد اجرایی معرفی نشود تمام این اسامی صرفا گمانه‌زنی خواهد بود. با این حال، مشـکلات اقتصاد کشـور چنان بزرگ است و معیشت خانوارهای کشـور چنان تضعیف شده که هم‌اکنون بسیاری را منتظر تعیین کابینه گذاشته شده است.

هادی حق‌شـناس، نماینده اسبق مجلس و کارشـناس اقتصاد، در این باره به صمت گفت: اقتصاد ایران بیش از هر چیز نیاز به یک رشد فراگیر و پایدار دارد. این رشد اگر یک ساله یا دوساله باشد هم کارساز نیست بلکه نیاز به تداوم این رشد برای سال‌های پی‌درپی وجود دارد.

مشروح این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید:

شنیده‌ها نشان می‌دهد برای برنامه هفتم توسعه هیچ گامی برداشته نشده است. به این ترتیب سازمان برنامه و بودجه نه‌تنها باید نوشتن لایحه پیشنهادی بودجه را آغاز کند بلکه تا پیش از پایان سال هم باید برنامه توسعه را آماده کند و برای تصویب به مجلس بفرستد

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

هادی حق‌شناس

اقتصاد ایران بیش از هر چیز نیاز به رشد پایدار دارد. ما به یک رشد اقتصادی فراگیر و پایدار در همه بخش‌ها نیاز داریم تا بتوانیم اقتصاد را دگرگون کنیم

◉ دولت سیزدهم در شرایط خاصی کار خود را شروع کرده است. فکر می‌کنید چقدر می‌توان به تحقق وعده‌های این دولت امیدوار بود؟

آنچه آقای رئیسـی از زمان تبلیغـات انتخاباتی و حتی پس از پیروزی در انتخابات مکرر به آن اشـاره کـرده، رفع مشـکلات اقتصادی مردم اسـت. البته که این وعده درسـتی اسـت و واقعا اقتصاد ایران با مشکلاتی با ابعاد بزرگ درگیر است. همین مشکلات نیز در عمل هم معیشـت خانوار و هم توان تولید را گرفته است. در این میان نه‌تنها ابراهیم رئیسی، بلکه رهبر معظم انقلاب هم در جلسـه تنفیذ به مشکلات اقتصادی موجود اشاره کردند و از دولت خواستند هم برای کوتاه‌مدت و هم برای بلندمدت، برنامه داشـته باشد و همچنین حرکت خود را برمبنای برنامه‌ای که برای رفع مشکلات آماده کردند، مبتنی باشد.

در ایـن میـان مـا در سـال‌های پـس از انقلاب دولت‌هـای مختلفی را تجربـه کردیم که هرکدام به درجه‌ای موفق یا ناموفق بودند. گاه فشارهای خارجی سـبب می‌شد عملکرد دو دولت یک رئیس‌جمهوری چنـان با هم متفاوت باشـد که تصـور اینکه هر دو محصول یک نفر اسـت، باورپذیر نیست. در هر حال برخـی از دولت‌های کشـور تن به اجـرای برنامه‌ها دادنـد و به درجاتـی اهداف آن را محقـق کردند و برخـی دولت‌ها هم حاضر به اجرای برنامه نشـدند. مانند برنامه چهارم توسعه که دولت وقت، دولت نهم، از نظـر فکری با آن مرزبندی داشـت و این برنامه را امریکایی خواند و کنار گذاشت.

همچنیـن ما باید به عامل مهـم و اثرگذاری چون تحریم‌های ظالمانه هم اشاره کنیم و آن را از دستور خـارج نکنیم. واقعـا تحریم‌ها تاثیرگذار هسـتند و فلسـفه ذاتی آنها هـم اثرگذاری منفی آنها اسـت. تحریـم را برخی مقامات کشـور به‌درسـتی جنگ اقتصادی نامیدند و این جنگ تحمیلی اقتصادی خود مسبب کنار گذاشتن برخی برنامه‌های توسعه‌ای در کشـور بوده است. یا هنگامی که یک بحران عمومی ایجاد می‌شود و زیست نرمال جامعه را ناممکن کرده، طبعـا برنامه‌ها و اهداف کنار می‌روند. مثلا زمانی که کرونا شایع شـد، مسائلی چون توسـعه موضوعیت خود را از دست می‌دهند و مسئله بازگرداندن حیات طبیعی به جامعه است.

◉ با توجه به این حجم از مشکلات که شما به طور اجمالی به آنها اشاره کردید، دولت ابراهیم رئیسی از چه طریقی می‌تواند مشکلات را حل کند؟

من فکر می‌کنم مسـئله اصلی برنامه است؛ یعنی دولت سـیزدهم حتما چون هر دولـت دیگری این شـانس را دارد که از مشـکلات بکاهد و شـرایط را روبراه کند اما این مهم بدون داشتن انواع برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت ممکن نخواهد بود.

دولت‌ها البته بـرای تصویب برنامه‌های کوتاه‌مدت مشکل چندانی نخواهند داشت و می‌توانند آن را در جلساتی چون شـورای وزیران به تصویب برسانند و برای اجـرا آن را ابلاغ کنند. با این حال، باید به این نکتـه توجه کنیم که تنها راه‌حـل واقع‌بینانه، پایدار و رو به توسـعه برای کشـور ما، داشـتن برنامه‌های میان‌مـدت و بلندمـدت واقع‌بینانه اسـت. من روی واقع‌بینانه بودن تاکید دارم چون نوشـتن برنامه‌های آرمانی تاکنون دستاورد چندانی برای کشور نداشته و فکر می‌کنم بهتر است از نگاه آرمانی دست بکشیم و براساس واقعیات، کم‌هزینه‌ترین تصمیمات را اتخاذ کنیم.

◉ نقـش مجریـان یـا همـان وزرا و روسـای نهادهای اقتصادی چیست؟

شـاید این پرسـش وجود داشـته باشـد که نهاد اجرایی اساسـا در تبیین برنامه‌ها چه نقشـی دارد؟ باید توجه کنیم دولت می‌تواند در نظام قانون‌گذاری کشـور مداخله کند. از سـوی دیگر اگـر مجری به برنامه یا سیاسـتی باور نداشته باشد، آن را به‌خوبی اجـرا نمی‌کنـد. به همین دلیل مهم اسـت چه وزرا یا روسـایی برای نهاد اقتصادی تعیین شدند چراکه براسـاس باورها و تجارب آنها می‌توانیم حدس بزنیم جهت‌گیری آنها به کدام سمت خواهد بود.

◉ در میان دستگاه‌های اقتصادی کدام‌یک از همه مهم‌تر هستند؟

به بـاور من، ماهیت تیـم اقتصادی دولـت را در تعیین سـه رئیـس و وزیر می‌توانیـم بهتر بفهمیم. درواقع مثلث طلایی تصمیم‌گیری در اقتصاد کشـور را سـازمان برنامه و بودجه، بانـک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی تشـکیل می‌دهند. این مثلث طلایی می‌توانـد ابزاری در دسـت رئیس‌جمهوری باشـد که از این طریق بتواند به نظام اقتصادی نظم دوباره ببخشد. البته می‌توان به این ابزار بی‌توجه بود یا آن را به شـکل اشتباه مورد اسـتفاده قرار داد که حتما تبعات خود را خواهد داشت.

وزارت امـور اقتصـادی و دارایـی موظـف اسـت سیاسـت‌های مالی دولت را تنظیم و آماده کند. این در حالی اسـت که سـازمان امور مالیاتی و سازمان خصوصی‌سازی در کنار بورس مهم‌ترین نهادهای زیر دست این وزارتخانه هسـتند. درواقع این وزارتخانه می‌تواند جهت‌گیـری مالیاتی دولت را تبیین کند و خصوصی‌سـازی با الگوی مدنظر دولت پیش ببرد و بازار سرمایه را به بازاری به سود اقتصاد تبدیل کند.

در طرف دیگر بانک مرکزی جمهوری اسلامی قرار دارد که وظیفه اصلی این نهاد تبیین سیاسـت‌های پولی کشـور اسـت. این نهـاد تنها مرجع رسـمی سیاست‌های پولی در کشور است و به طور کلی نظام پولی را باید در خدمت تولید و توسـعه کشـور قرار دهد. در نهایت هم سازمان برنامه و بودجه قرار دارد که وظیفه نوشـتن لوایح بودجه را برعهده دارد و در کنار آن برنامه‌های توسعه پنج ساله را آماده می‌کند. درواقع سازمان برنامه و بودجه موظف است براساس سیاسـت‌های مالـی و پولـی دولت‌هـا، برنامه‌های توسـعه را تدویـن و به مجلس ارسـال کند. به نظر من سـتاد فرماندهی اقتصادی تمام دولت‌های ایران در این مثلث اسـت و اگر این اضلاع با یکدیگر دچار اصطکاک شـوند یا نهادی اقدامات خودسرانه انجام دهد، ممکن اسـت تمام دسـتاوردهای یک دولت و یک کابینه را تحت‌الشعاع قرار دهد.

◉ فکـر می‌کنیـد چـه چیـزی ممکن اسـت عملکـرد دولت سـیزدهم را در خطر قرار دهد و کاری کند که به اهداف خود نرسد؟

نه برای دولت سـیزدهم بلکه بـرای همه دولت‌ها اینکه مسـائل درست فهم شوند، کلید حل مشکلات اسـت. درواقع بدون اینکه یک شـناخت درسـت از مسـئله وجود نداشـته باشـد، هیچ راهکار اصولی و علمی هم نخواهد بود. از سـوی دیگر، گاه دیده شده که یک مشکل به‌درستی شناخته شده اما اولویت‌ها و ضرورت‌ها درک نشـدند و بـه همین دلیل اقتصاد باز هم متضرر می‌شـود. بعضی وقت‌ها هم مشـاهده می‌کنیم مقام مسئول به راهکارهای ارائه‌شده تمایلی ندارد و به همین دلیل در زمان اجرا، مسئله را صرفا فیصله داده است.

به هـر حال من فکـر می‌کنم همـان نقطه قوت دولت سـیزدهم یعنی وعده بهبود وضعیت معیشتی و اقتصادی مردم، چنانچه به شـکل اصولی پیگیری نشـود، در نهایت بـه مهم‌ترین نقطـه ضعف دولت تبدیل می‌شود.

◉ نگرانی شما نسبت به آینده از چیست؟

نکته‌ای که در این روزها یا شاید بهتر باشد بگویم پس از داغ شدن رقابت انتخاباتی مشاهده کردم، این باور اسـت که برخی فکر می‌کنند مشکلات اقتصاد کشـور را می‌تـوان در کوتاه‌ترین زمـان ممکن حل کرد. بـه بیان دیگر گاه دیده می‌شـود برخی چنان مشـکلات را دسـت‌کم می‌گیرند که گویا مسئله را می‌تـوان با یکـی دو هفته کار فکـری و عملی رفع کرد.

امـا در واقعیـت این تصورات سـطحی هسـتند. به شـاخص‌های اصلـی و کلان اقتصاد کشـور نگاه کنید. شـاخص‌هایی چون رشـد اقتصـادی، تورم، کسـری بودجه، بدهی به نظام بانکی و صندوق‌های بازنشستگی، بیکاری و... هیچ‌کدام مشکلاتی نیستند که در یکی دو هفته ایجاد شـده باشـند. حتی این مشکلات نه نتیجه یک سال ناکارآمدی بلکه ماحصل سـال‌ها اشتباه است که بر هم انباشت شدند و امروز به این شـکل خود را نشـان می‌دهند. بسیار پیش‌پا افتاده و سـاده‌انگارانه اسـت که کسی فکر کند این مشـکلات تاریخی اقتصاد ایران را به‌راحتی می‌تواند حل کرد. این چیزی اسـت که من را گاه نسـبت به آینده نگران می‌کند.

◉ مهم‌تریـن و فوری‌ترین نیـاز اقتصاد ایران چیست؟

اقتصـاد ایران بیش از هر چیز نیاز به رشـد پایدار دارد. بگذارید این‌طور توضیح دهم که ما به یک رشد اقتصادی فراگیر، پایدار و در همه بخش‌ها نیاز داریم تا بتوانیم اقتصاد را دگرگون کنیم. این رشـد حتما باید در همه بخش‌های صنعت، کشاورزی و خدمات محسوس باشد و کمک کند که روند بازدهی در این بنگاه‌ها بهبود یابد.

اما این رشـد اقتصادی، نیاز یک سـال و دو سال کشـور نیست. اقتصاد ما نیاز دارد برای چندین سال به شکل پی‌درپی با رشدی پایدار مواجه باشد. توجه کنیم که ما گاه رشـد اقتصادی بالا و دو رقمی چون سـال ۹۵ را تجربـه کردیم و گاه رشـد منفی را؛ در نیمی از دهه ۹۰ اقتصاد کشـور با رشد منفی مواجه بود اما در میانه این دهه بالاترین رشد پس از انقلاب هم به دسـت آمد. نه اینکه بتوان ادعا کرد این رشد سینوسی هیچ فایده‌ای برای اقتصاد ایران نداشته اما حداقل می‌توانم بگویم رشـد سینوسـی ثبات‌آفرین نیست و به همین دلیل به بهبود فضای کسب‌وکار و جذب بیشتر سرمایه‌گذاری کمک نخواهد کرد. بلکه برعکس چشم‌اندازی مبهم و ناروشن از اقتصاد کشور نشان می‌دهد. سـرمایه‌گذار پیش از اینکه حاضر به سرمایه‌گذاری شود به شـاخص‌های مهم اقتصاد در بلندمدت می‌نگرد. میانگین رشـد اقتصادی دهه ۹۰ نزدیـک به صفـر و برای دو دهه گذشـته حدود دو درصد اسـت و این ارقام سیگنال مثبتی برای جذب سرمایه نیستند.

بـه همین دلیل من به دولت آینده توصیه می‌کنم حتما برای تحقق این مهم برنامه داشـته باشـند و تـلاش کنند موانع تولیـد را رفع کنند چراکه از این طریق می‌توانند به وعده‌های خود هم عمل و به‌واقع گرهی از مشکلات کشـور را باز کنند. نخستین گام برای دسـتیابی به اهداف انتخاباتی دولت رئیسی، به وجود آمدن رشدی پایدار است.

◉ نقش سـازمان برنامه را در این برهه زمانی چه می‌دانید؟

سازمان برنامه و بودجه موقعیت خاص‌تری نسبت به دیگر نهادهای دولتی در شـرایط فعلی دارد. جدا از اینکه رئیس آینده این سـازمان باید خیلی سریع مسـتقر شود تا کار تدوین لایحه بودجه ۱۴۰۱ را در مدت ۳ ماه به پایان برساند. مهلت تحویل بودجه به مجلس آذرماه اسـت و طبیعی است سازمان برنامه و بودجه باید خیلی سـریع شـروع به نوشتن بودجه سال آینده کند.

این در حالی است که شنیده‌ها نشان می‌دهد برای برنامه هفتم توسـعه هم هیچ گامی برداشـته نشده است. به این ترتیب سـازمان برنامه و بودجه نه‌تنها باید نوشتن لایحه پیشنهادی بودجه را آغاز کند بلکه تا پیش از پایان سـال هم باید برنامه توسعه را آماده کند و برای تصویب به مجلس بفرستد.

اینها البته وظایف عمومی هستند که این سازمان انجام می‌دهـد. نباید فراموش کرد بـه دلیل اعمال تحریم‌های ظالمانه امریکا، کشـور دچار مشـکلات فراوانـی به‌ویژه در بخش دخل و خرج دولت اسـت. هر سـال کسری بودجه‌های فراوانی به ثبت می‌رسد کـه همین نیز تبدیل به عاملی می‌شـود که تورم را سال به سـال بیشـتر می‌کند. پس علاوه‌بر وظایف روتین، از رئیس آینده سـازمان برنامه انتظار می‌رود بدنه کارشناسـی این سـازمان را، بـرای اصلاحات جـدی آماده کند. مثلا سال‌هاسـت ما در کشـور از نیاز به بودجه عملیاتـی صحبت می‌کنیم اما اصلاح سـاختار بودجه که عملیاتی کردن این مطالبه است را هیچ‌گاه محقق نکردیم. برای جبران کسری بودجه کشـور چاره‌ای نیست جز اینکه سازمان برنامه نظام بودجه‌ریزی کشور را تغییر دهد. البته که این کاری آسـان نیسـت و مدیری مقتدر و توانمند از پس آن برمی‌آید.

◉ در ایـن شـرایط بانـک مرکزی چه نقشـی می‌تواند ایفا کند؟

بانـک مرکزی همان‌طـور که می‌دانیـم، در همه کشـورهای جهان وظیفه حراست از ارزش پول ملی را برعهده دارد. در کشـور ما هـم این وظیفه اصلی نهاد مرجع پولی در کشـور اسـت. اما به دلیل عدم اسـتقلال این نهاد از نهاد اجرا، روسـای آن همواره مجبور بوده‌اند که به دسـتورات روسـای دولت تن دهنـد. این رویه همواره برای کشـور دردسرسـاز و هزینه‌آفرین بوده و در ادامه هم می‌تواند مشکل‌سـاز باشد. به هر حال باید منتظر ماند و دید رئیس آینده این نهاد کیسـت و چه رابطـه‌ای میان خود و دولت تنظیم خواهد کرد.

◉ در میـان وزارتخانه‌های اقتصـادی، به نظر می‌رسـد حساسـیت‌ها روی وزیـر کار بیش از گذشته شده است. انتظار شـما از وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی چیست؟

این وزارتخانـه از جمله مهم‌تریـن وزارتخانه‌های کشور اسـت که با توجه به حساسیت‌های اجتماعی بر مسائل معیشتی، فشار زیادی را مواجه است. حتی بازنشسـتگان هم به وضعیت خود معترض هستند. اهمیت ایـن وزارتخانه را با توجه به قانون اساسـی کشـور می‌توانیم درک کنیـم. تعاونی‌ها یک الگوی جدی در قانون اساسـی کشـور هسـتند و توسـعه تعاون و همـکاری جزو وظایف ذاتی همه دولت‌های جمهوری اسلامی اسـت و دولتی که چنین نکند از وظایف خود تخطی کرده است.

همچنین برمبنـای همین قانون اساسـی، دولت موظف است شرایط شاغل شدن برای همه را فراهم کند. همچنین دولت موظف است برای تامین مسکن عموم جامعه گام بـردارد و زمینه را برای تحصیلات رایگان در همه سطوح برای همه فراهم آورد. به باور من وزیر کار باید قبل از هر چیز به‌درستی مفاهیمی چـون تعاون، کار و رفاه اجتماعی و عدالت اجتماعی را درک کرده باشد و بشناسد زیرا در غیر این صورت احتمـالا تصـور می‌کند که تنها وظیفـه‌ای که دارد پیگیری مطالبات بازنشسـتگان یـا افزایش حداقل دسـتمزد نیروی کار اسـت. البته اینها همگی مهم هسـتند اما مسـئله این اسـت که این رویه تاکنون تجربه شـده و دستاوردی نداشته است. حتی کار به جایی رسـیده که یـک دوی ماراتن میان وزیر کار و معترضان به وجود آمده است. اگر رویه تاکنونی ادامه یابد این دوی ماراتن هم ادامه خواهد داشت.

وزیـر کار باید وظیفه خـود را صیانت از کار بداند؛ به این معنا که قبل از هر چیز از کم شـدن مشاغل کشـور نگران باشد و برای توسـعه اشتغال گام‌های مشـخص بردارد چراکه تنها با شاغل شدن بیکاران است که می‌توانیم امیدوار باشیم به هر حال حداقلی از امکانات زندگی فراهم آمده و اگر اصلاحات مزدی هم لازم باشـد می‌تـوان اعمال کرد. اما اگر شـغلی ایجاد نشود درواقع کاری نخواهد بود که بر سر قیمت آن چانه‌زنی صورت بگیرد. انتظار این است وزیر این وزارتخانه نگاهی اقتصادی و بلندمدت داشته باشد و تنها خود را وزیر کارگران یا بازنشسـتگان ندانند بلکه خود را وزیر کار بداند.

افزایش تولید پس از تکمیل فرآیند واکسیناسیون

بر اساس تفاهمنامه منعقدشده با وزارت بهداشت و درمان قرار است ۶۰۰ هزار دوز واکسن به حوزه صنعت خودرو اختصاص پیدا کند تا کارگران صنایع خودرو و قطعه‌سازی بدون دغدغه فعالیت کنند

در سالی که مزین به شعار «تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» است وزیر بهداشت و معاونان وی، همت به خرج دادند تا به نوبه خود در رفع یکی از موانع بزرگ در مسیر تولید ثمربخش باشند و بزرگ‌ترین دغدغه فکری، ذهنی و روحی کارکنان تولید در صنایع خودرو و قطعه را رفع کنند.

یکی از صنایع بزرگی که تعداد قابل‌توجهی نیروی انسانی در خطوط تولید آن مشغول به‌کار هستند، صنایع خودرو و قطعه کشور است که ناگزیر به فعالیت تجمعی در سالن‌های تولید هستند.

این حجم زیاد نیروی انسانی شاغل باوجود اجرای سختگیرانه پروتکل‌های بهداشتی از جمله فاصله‌گذاری‌های مهندسی در خطوط تولید، استفاده از ماسک و مواد ضدعفونی‌کننده و... همچنان در معرض ابتلا به این بیماری منحوس هستند.

▣ زمان‌بندی برای واکسیناسیون

پس از آنکه واکسیناسیون کادر درمان و در ادامه گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه انجام شد، لازم بود تا کارگران خطوط تولید صنایع بزرگ از جمله خودروسازی که در صف اول جنگ اقتصادی قرار دارند نیز با دریافت واکسن، بدون دغدغه و نگرانی، تلاش برای رونق اقتصاد و صنعت کشور را ادامه دهند.

سیدجواد سلیمانی، مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا با بیان اینکه امیدواریم به‌عنوان سربازان جنگ اقتصادی، بتوانیم وظایف‌مان را به‌نحو احسن انجام دهیم، گفت: ما در گروه خودروسازی سایپا برنامه‌ریزی دقیقی انجام داده‌ایم تا بتوانیم در یک زمان‌بندی مناسب و براساس تعداد واکسن‌هایی که تامین می‌شود و در اختیار ما قرار می‌گیرد، بتوانیم واکسیناسیون تعداد زیادی از کارگران و کارکنان صنایع خودرو و قطعه‌سازی کشور را مدیریت و عملیاتی کنیم.

▣ ۲۰۰ هزار دوز واکسن

مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا گفت: وزارت بهداشت و درمان، برای گام نخست واکسیناسیون کارگران صنایع خودرو و قطعه‌سازی کشور، ۲۰۰ هزار دوز واکسن اختصاص داد. به‌گزارش سایپانیوز، سیدجواد سلیمانی در ادامه واکسیناسیون کارگران و کارکنان صنایع خودرو و قطعه‌سازی کشور که با مدیریت سایپا در حال انجام است، درباره نحوه تخصیص واکسن به خط مقدم تولید اظهارکرد: براساس تفاهمنامه منعقدشده با وزارت بهداشت و درمان قرار است تا ۶۰۰ هزار دوز واکسن به حوزه صنعت خودرو اختصاص پیدا کند تا کارگران صنایع خودرو و قطعه‌سازی بدون دغدغه فعالیت کنند. مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا با بیان اینکه کارگران خط تولید خودرو و قطعه‌سازی کشور، سربازان خط مقدم تولید هستند و واکسیناسیون آنها ضرورت داشت، افزود: همه فعالان این عرصه واکسینه خواهند شد و بر این اساس در گام نخست وزارت بهداشت و درمان ۲۰۰ هزار دوز تخصیص داده که بیماران زمینه‌ای و کارگران خطوط تولید برای دریافت واکسن در اولویت قرار گرفتند. وی تصریح کرد: با واکسیناسیون کامل فعالان این عرصه، نگرانی‌های روحی و روانی کارگران به جهت شیوع ویروس کرونا، کاهش پیدا خواهد کرد و فعالیت‌ها با شرایط بهتری دنبال خواهد شد. مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا با تاکید بر اینکه شیوع ویروس کرونا بر فرآیند تولید خودرو اثر گذاشت و اجازه نداد تولید براساس برنامه‌ریزی انجام‌شده جلو برود، گفت: در ابتدای شیوع ویروس کرونا، تولید خودرو با یک فاصله زمانی شروع شد تا نسبت به فاصله‌گذاری اجتماعی بین کارگران خطوط تولید اقدام شود؛ بدین‌جهت با تغییر و بازنگری فرآیند تولید و تامین و تدارک ماسک و محلول‌های ضدعفونی‌کننده، تولید خودرو آغاز شد. وی افزود: از ابتدای شیوع ویروس کرونا تاکنون ۱۴۰۰ نفر مبتلا شدند و درحال‌حاضر ۱۲۰ نفر در قرنطینه به‌سر می‌برند که به‌زودی به خانواده سایپا برمی‌گردند. سلیمانی با بیان اینکه با واکسیناسیون کامل فعالان صنعت خودرو، تولید افزایش پیدا خواهد کرد، اظهارکرد: از این پس، سربازان خط مقدم تولید، با خیال راحت ادامه خدمت می‌دهند و امیدواریم دوز موردنیاز برای واکسیناسیون کامل فعالان صنعت خودرو و قطعه‌سازی از سوی وزارت بهداشت و درمان تامین شود.

سخن پایانی

خط تولید بیشتر صنایع امکان رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی وجود ندارد و اینکه خط تولید هم تعطیل شود ممکن نیست؛ از این‌رو حدود ۲ سال اخیر صنایع با نیروی کمتر فعالیت خود را ادامه داده و اجازه توقف تولید ندادند.

مدتی است با دسته‌بندی مشاغل، واکسینه شدن افراد در حوزه‌های گوناگون آغاز شده است. در این راستا، صنعت خودرو و قطعه هم واکسینه کردن نیروهای انسانی خود را آغاز کرده‌اند.

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

سیدجواد سلیمانی: با انجام واکسیناسیون واحدهای صنعتی نگرانی‌های روحی کارگران به جهت شیوع ویروس کرونا، کاهش پیدا خواهد کرد

پیشنهاد برای تعیین تکلیف خودروهای لوکس

معاون سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی از رشد ۲۶ درصدی تعیین‌تکلیف پرونده‌های تملیکی خبر داد و گفت: پیشنهادهایی برای تعیین‌تکلیف خودروهای مانده در سازمان به هیات‌دولت ارائه‌شده و باید در این‌باره تصمیم‌گیری شود.

به‌گزارش روابط‌عمومی سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی، نشست خبری سیدحسین میرمعینی، عضو هیات‌مدیره و معاون بهره‌برداری و فروش سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی برگزار شد. وی با بیان اینکه این سازمان تعیین‌تکلیف‌کننده اموال بیت‌المال است، اظهارکرد: این سازمان از سال ۱۳۷۱ در مجلس شورای اسلامی به‌عنوان نهاد اجرایی تعیین‌تکلیف اموال بیت‌المال شناخته شد و از آن زمان تاکنون انجام وظیفه می‌کند. این سازمان مکلف است، هر کالایی که به تملک دولت در می‌آید و حکم قضایی دارد را به صورت انهدام، فروش به شرط صادرات و فروش داخلی تعیین‌تکلیف کند.

▣ انجام تکالیف از سوی سازمان

میرمعینی افزود: تقریبا ۳۰ سال از مصوب شدن قانون سازمان گذشته است اما این قانون با توجه به شرایط روز و قوانین اصلاح نشده، درحالی‌که قانون امور گمرکی و مبارزه با قاچاق کالا و ارز جدید هستند و اصلاح شدند. این سازمان باوجود نیروی انسانی محدود و ساختار نامناسب به تکالیف خود به‌نحو احسن پرداخته است.

عضو هیات‌مدیره سازمان اموال تملیکی با اشاره به جلسه اسفند سال ۹۹ اعضای مجمع، دادستان‌ها و هیات‌مدیره با حضور ریاست‌وقت قوه قضاییه در مورد رسوب کانتینرهای کالا در گمرک عنوان کرد: این سازمان مکلف شد، در اسرع وقت کالاها را تعیین‌تکلیف کند. طبق ماده ۲۴ و ۳۳ امور گمرکی اگر کالایی بیش از مهلت قانونی در گمرک بماند، گمرک موظف است اظهارنامه متروکه ارائه دهد و حاکم شرع آن را تایید و در نهایت سازمان اموال تملیکی این کالاها را به‌فروش برساند. گفته می‌شد ۱۱ هزار کانتینر کالای متروکه در گمرک شهیدرجایی وجود دارد که مشاهده شد تعداد آنها ۷۰۰ کانتینر است و از این میزان نیز ۳۰۰ کانتینر آن تعیین‌تکلیف شد.

میرمعینی با اشاره به اینکه کالاهای سازمان، مربوط به صاحبان کالا بوده که حق‌الناس است و بخشی از آن نیز بیت‌المال به‌شمار می‌رود، تصریح کرد: بعد از جلسه با ریاست قوه قضاییه، معاون دادستان کل کشور پایکار آمد و مشکلاتی که مربوط به پرونده‌های قضایی و متروکه و سایر مباحث بود را به جد پیگیری کرد که باعث شد در روند تعیین‌تکلیف بسیاری از کالاها سرعت ایجاد شود. در همین راستا نیز سازمان اموال تملیکی کارگروه‌های مختلفی را تشکیل داد که یکی از مهم‌ترین آنها کارگروه تعیین‌تکلیف اموال در ستاد و مدیریت‌های استانی بود تا با شناسایی گلوگاه‌ها، هرچه سریع‌تر کالاهای رسوبی تعیین‌تکلیف شوند.

▣ آمار خودروهای بلاتکلیف

معاون سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی درباره خودروهای مانده در سازمان اموال تملیکی نیز گفت: خودروهای رسوبی مانده در گمرک و سازمان که با حجم موتور زیر CC ۲۵۰۰ و فاقد رای قضایی هستند ۱۴۶۳ خودرو بوده و درخواست داریم هرچه سریع‌تر تعیین‌تکلیف شوند. ۳۵۲ خودرو با حجم موتور زیر CC ۲۵۰۰ دارای رای قطعی هستند. همچنین ۳۵۰ خودرو با حجم موتور بالای CC ۲۵۰۰ وجود دارد که در مجموع ۲۲۰۰ خودرو می‌شوند.

وی تاکید کرد: برای به نتیجه رسیدن وضعیت خودروها ۳ جلسه در کمیسیون اقتصادی دولت برگزار شد و در نهایت ۴ جدول به هیات‌دولت پیشنهاد شده است. یک جدول خودروهای امریکایی هستند که فاقد نمایندگی بوده و باید امحای فنی شوند. همچنین برای خودروهای با حجم موتور زیر CC ۲۵۰۰ که دارای نمایندگی هستند باید با فروش آنها به خزانه دولت کمک شود و با دریافت استاندارد به‌شرط فروش داخلی شماره‌گذاری شوند تا علاوه‌بر شکسته‌شدن نرخ خودروهای خارجی در کشور، تعیین‌تکلیف آنها نیز قطعی شود. براساس مصوبه سال ۹۳ هیات‌وزیران خودروهای لوکسی که در سازمان وجود دارد به مناطق آزاد برود، این خودروها بدون انتقال ارز بوده، جاذبه‌های گردشگری داشته و نیازهای منطقه نیز رفع می‌شود. یکسری از خودروهای بالای CC ۲۵۰۰ که امکان استفاده آنها برای آمبولانس اورژانس نیروی انتظامی و آتش‌نشانی نیز وجود دارد، تعیین‌تکلیف شود. همه این پیشنهادها در هیات‌دولت است و نیاز به مصوبه شدن دارد.

▣ بزرگ‌ترین برگزارکننده مزایده

وی با اشاره به اینکه سازمان اموال تملیکی بزرگ‌ترین برگزارکننده مزایده در کشور به‌شمار می‌رود، عنوان کرد: این سازمان در مزایده‌های سراسری پیش‌رو بوده و از بستر سامانه الکترونیک دولت استفاده می‌کند و شفاف‌ترین مزایده‌ها را برگزار کرده، بدون آنکه دخل و تصرفی در آن وجود داشته باشد.

میرمعینی درباره حراجی الکترونیکی سازمان نیز گفت: برای این منظور نرم‌افزار موبایلی طراحی و مجوز آن نیز از خزانه گرفته شده، فقط مجوزهای مربوط به بانک مرکزی باقیمانده است. تمام اموال قاچاق مکشوفه به صورت خرد و برای مصرف خانگی یا جهیزیه هستند، این نرم‌افزار در حال آماده‌سازی بوده و امید است تا ماه آینده عملیاتی شود.

میرمعینی با اشاره به دیگر اقدامات سازمان تصریح کرد: تمامی پرونده‌های اموال الکترونیکی شده و این ارتباط سیستمی موجب شده تایید حاکم شرع که در گذشته ۴۵ روز زمان می‌برد اکنون به دو روز برسد. همچنین صدور قبض انبار به صورت الکترونیکی صادر می‌شود.

▣ عملکرد سازمان

میرمعینی ادامه داد: سازمان اموال تملیکی زیرمجموعه مجمع عمومی بوده که اعضای آن وزیر اقتصاد، کشور، دادگستری، رئیس سازمان برنامه بودجه و دادستان کل کشور تشکیل می‌دهند. اعضا سازمان را مکلف کردند که پیش‌نویسی از قانون تهیه شود، ۶ ماه روی آن کار شد و به مرکز پژوهش‌های مجلس، مجمع و نمایندگان مجلس ارائه‌شده است. به جرأت می‌گویم با توجه به کمبودهایی که در بخش نیروی انسانی، ساختار و منابع مالی وجود دارد اما در میان تمام سازمان‌های مبارزه با قاچاق کالا و ارز، سازمان اموال تملیکی عملکرد مناسبی داشته است. تمامی پرونده‌ها و ارتباطات برخط شده و یک سازمان چابک و پیش‌رو هستیم.

وی درباره آتش‌سوزی انبار اموال تملیکی استان تهران بیان کرد: سازمان اموال تملیکی امانت‌دار بیت‌المال است، شاید کالایی در آتش بسوزد اما پرونده فیزیکی و سیستمی آن وجود دارد. مورخ ۱۴ تیر امسال در ساعت ۱۸ و ۴۹ دقیقه سیستم دوربین انبارها نخستین شعله‌های آتش را در انبار شماره ۵ که شامل مواد غذایی، آرایشی و بهداشتی است نشان داد، اما نمی‌دانیم علت روشن شدن آتش چیست. تمام تصاویر دوربین‌ها به نهادهای انتظامی، امنیتی، بیمه و سایر نهادها ارائه شد.

به گفته وی، در برخی از این انبارها ادکلن، مواد روغنی، آرایشی و بهداشتی وجود داشت که قابل اشتعال است. دقیقا ۵ دقیقه بعد از روشن شدن آتش به‌واسطه آنکه در پیک قطعی برق بودیم برق انبارها قطع شده بود و صدای آژیر شنیده نشد. بلافاصله در ساعت ۱۹ و ۱۰ دقیقه نخستین ایستگاه آتش‌نشانی وارد سازمان شد، اینکه یکی از نماینده مجلس شورای اسلامی عنوان کرد آتش‌سوزی عمدی بوده می‌تواند نظر شخصی باشد اما مکلف هستیم علت قطعی آتش‌سوزی را از سازمان آتش‌نشانی دریافت کنیم.

وی تصریح کرد: منتظر نظر نهایی آتش‌نشانی درباره علت وقوع آتش‌سوزی هستیم. انبار شماره ۵ شامل خوراکی مواد خوراکی بهداشتی و غذایی و انبار شماره ۳ شامل منسوجات و کیف و کفش بوده است. کالاهایی که در آتش سوخته شامل کالاهای انهدامی بود که مجوز فروش آنها تایید نشده و نمی‌شود؛ به‌ویژه درباره داروها که طبق‌نظر سازمان غذا و دارو شرایط نگهداری آنها احراز نشده و باید منهدم شود. بخشی از آنها نیز مواد شیمیایی تاریخ مصرف گذشته بوده که در گمرک بود. اگر آتش‌سوزی عمدی باشد چرا کالاهای بی‌ارزش سوخته است که باید انهدام می‌شد.

میرمعینی تاکید کرد: ۱۶ ایستگاه آتش‌نشانی در برای مهار آتش مشارکت داشتند و همچنین معاون امنیتی و سیاسی استانداری تهران و سایر مسئولان در شب حادثه حضور داشتند. کارگر انبار با لیفتراک از دل آتش کانتینر بیرون می‌آورد به‌طوری که لاستیک لیفتراک آتش‌گرفته بود با این وجود نگذاشتیم ۷۰ درصد کالاها بسوزد. برخی کالاها مانند روغن، لاستیک و کولر گازی را دست‌به‌دست از دل آتش بیرون آوردیم. تمامی پرونده مربوط به آتش‌سوزی مدون بوده و اسناد آن جمع‌آوری شده است. ۱۳ کارشناس دادگستری به صورت ۲۴ ساعته در جریان پرونده‌ها قرار گرفتند و نسبت به تک‌تک آنها کارشناسی انجام شد. در مجموع ۳۲۷ میلیارد تومان ارزش کالاهای سوخته شده است و هزار میلیارد تومان کالا نیز نجات یافت.

معاون سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی درباره درآمدهای سازمان اموال تملیکی گفت: براساس ماده ۹ قانون تاسیس، ۵ درصد حاصل فروش اموال غیرمنقول و ۱۰ درصد اموال منقول به سازمان اختصاص دارد. از سال چهارم شروع قانون تاسیس، برای سازمان بودجه تعیین‌شده درحالی‌که این سازمان شرکت درآمد هزینه است. کالاهایی که انهدام و استرداد می‌شود هزینه آن را سازمان می‌دهد. بعد به استان تهران انتقاد وارد می‌شود که چرا سیستم اعلام حریق نداشته است، اساسا در مکان استیجاری اجازه و بودجه‌ای برای نصب تجهیزات داده نمی‌شود. اگر زمین آن و انبار متعلق به سازمان بود، به‌طور قطع بهترین سیستم‌ها و تجهیزات نصب می‌شد.

میرمعینی بیان کرد: براساس ماده ۵۳ قانون مبارزه با قاچاق کالا، تکالیف گمرک به این سازمان محول‌شده بدون آنکه یک نیرو از گمرک به این سازمان واگذار شود. حتی انبارهای گمرک نیز در اختیار ما قرار نگرفت. با این وجود در بخش‌های مختلفی اعم از فروش، اعاده، انهدام، کمک به تولید و تعیین کالاهای متروکه به صورت جهادی اقدام شد و آمارها نشان می‌دهد، درآمد سازمان در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ معادل ۱۷۶ درصد رشد داشته و در ۴ ماه نخست امسال نیز نسبت به مدت مشابه سال قبل ۸۰ درصد افزایش یافته است.

دریچه

مردم برای تنظیم سند خودرو به دو جا مراجعه نکنند

رئیس کانون سردفتران و دفتریاران با اشاره به اختلاف‌نظرها درباره بحث تنظیم سند خودرو گفت: ما طرحی را به مجلس در راستای مباحث مطرح‌شده ارائه کردیم تا مردم برای تنظیم سند به دو جا مراجعه نکنند. به‌گزارش ایسنا، علی خندانی در پاسخ به پرسشی مبنی بر آخرین وضعیت قانون الزام به تنظیم سند رسمی و تصویب و عدم‌تصویب آن چه پیامدهایی خواهد داشت، اظهارکرد: لایحه جدید الزام به تنظیم سند رسمی لایحه‌ای کامل، حقوقی و متقن است، آنچه در مجلس در ابتدا مصوب شد و به شورای نگهبان برای تایید ارسال و ایراداتی به آن گرفته شد که دوباره به کمیسیون قضایی مجلس برگشت داده شد و این کمیسیون اقدام به رفع ایرادات کرد. در نتیجه این لایحه به صحن مجلس رفت و مورد تایید نمایندگان قرار گرفت و مجدد برای تایید به شورای نگهبان رفت اما شورای نگهبان نیز باز هم ایراداتی به آن گرفت و پرسش‌هایی را مطرح کرد. وی تصریح کرد: امیدواریم با تغییراتی که برای تامین نظر شورای نگهبان و نمایندگان مجلس انجام می‌شود، شاکله این طرح حفظ شود، چراکه برخی از مواد این طرح از جمله ماده یک آن موادی هستند که انقلابی را در حوزه اعتبار سند رسمی ایجاد می‌کند.

رئیس کانون سردفتران و دفتریاران ادامه داد: به‌نظر می‌رسد این لایحه می‌تواند از بسیاری از معضلات و مشکلات کشور در این حوزه جلوگیری کند از جمله پرونده‌های قضایی که درباره بحث اسناد عادی ایجاد شد و مشکلاتی را برای مردم به‌وجود آورد که امید داریم با اجرایی شدن این طرح در آینده مشکلات رفع شود.

خندانی در پاسخ به پرسشی مبنی بر موضوع سند خودرو و اختلافات در این حوزه بین راهور و نیروی انتظامی بیان کرد: همواره تاکید داشتیم ماده ۲۹ قانون تخلفات راهنمایی و رانندگی قانون شفاف و مشخصی به‌شمار می‌رود و الزام به تنظیم سند در دفاتر اسناد رسمی در این قانون کاملا دیده شده است. وی افزود: الزام به تنظیم در دفاتر اسناد رسمی دارای مقدماتی است که این مقدمات رفتن به مراکز تعویض پلاک، انجام مراحل مقدماتی و در نهایت مراجعه به دفاتر اسناد رسمی برای تنظیم سند را شامل می‌شود.

رئیس کانون سردفتران و دفتریاران تصریح کرد: در این زمینه اختلاف‌نظری نداریم، البته بعضی موضوعاتی مطرح کردند که پاسخ داده شد. تاکید می‌کنم که مردم حتما برای تنظیم سند خودرو به دفاتر اسناد رسمی مراجعه کنند و اگر مراجعه نکنند با مشکلاتی مواجه خواهند شد و این مشکلات ممکن است مالکیت آنها را در بحث خودرو خریداری‌شده تحت‌تاثیر قرار دهد.

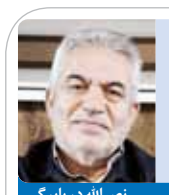
وی درباره آخرین وضعیت طرح مجلس در راستای اصلاح ماده ۲۹ گفت: ما طرحی را به مجلس در راستای مباحث مطرح‌شده ارائه کردیم تا مردم به دو جا مراجعه نکنند. درحال‌حاضر چنین امکانی فراهم است و سازمان ثبت زیرساخت‌های ثبت سند الکترونیک را ایجاد کرده و راهنمایی و رانندگی و نیروی انتظامی نیز اکنون مجهز هستند و فقط کافی است دو سامانه الکترونیک با یکدیگر ارتباط برقرار کنند تا این موضوع محقق شود. خندانی تاکید کرد: امید است با تایید و تصویب نمایندگان مجلس به این طرح، کاهش رفت‌وآمد در بحث تعویض پلاک محقق شود. خندانی در ادامه در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه آیا در سال ۱۴۰۰ تعرفه دفاتر اسناد رسمی تغییر داشته، گفت: براساس قانون تعرفه دفاتر اسناد رسمی هر ۴ سال یک‌بار تغییر می‌کند؛ بنابراین در سال ۱۴۰۰ تغییر تعرفه نداشتیم. رئیس کانون سردفتران و دفتریاران ادامه داد: البته این به معنای آن نیست که مبلغ پرداختی در دفاتر اسناد رسمی افزایش پیدا نکرده باشد، بلکه این موضوع براساس قیمت‌های منطقه‌ای، مبالغی که وزارت دارایی و سازمان امور مالیاتی هرساله به دفاتر بابت وصول هزینه‌ها ابلاغ می‌کند، ممکن است در همان راستا افزایشی وجود داشته باشد. خندان در پاسخ به این پرسش که اگر کانون اعتقاد به شفافیت ماده ۲۹ دارد پس چرا طرح اصلاحیه آن را به مجلس ارائه داده، گفت: اگرچه اعتقاد داریم این ماده شفاف است اما طرح ارائه‌شده به مجلس در راستای آن بود که رفتن به دو مرجع ازسوی مردم برای انجام یک کار، مشکلاتی را ایجاد خواهد کرد. رئیس کانون سردفتران و دفتریاران افزود: با توجه به اینکه در دفاتر اسناد رسمی اسناد به‌صورت الکترونیکی تنظیم می‌شود و زیرساخت‌های لازم در سازمان ثبت و کانون سردفتران فراهم است، نیروی انتظامی نیز زیرساخت‌های لازم را تهیه کردند؛ بنابراین ارتباط بین این دو نهاد می‌تواند باعث کاهش رفت‌وآمد شود. خندانی اظهارکرد: ما اعتقاد داریم دفاتر این قابلیت را دارند که هم وظیفه مراکز تعویض پلاک را به‌خوبی انجام دهند و هم وظیفه ذاتی خود را، بنابراین طرح اصلاحی که به مجلس داده شد در همین راستا بود.

وی افزود: باید تلاش شود اسناد را در دفاتر اسناد رسمی ثبت کنیم، چراکه تنظیم ثبت اسناد در دفاتر کمک بسیار شایانی به مردم خواهد کرد. با اجرایی شدن قانون کاداستر (قانون جامع حدنگار) و طرح الزام به تنظیم سند رسمی، انقلابی در کشور در این زمینه محقق خواهد شد.

یادداشت

تورم، دستمزد کارگران را می‌بلعد

نصرالله دریابیگی
دبیر خانه کارگر استان مازندران

یکی از مسائلی که در مبحث حمایت از حقوق کارگران همواره مطرح می‌شود، مقوله دستمزد است؛ مسئله‌ای که همه شمول زندگی یک کارگر متاثر از آن بوده و با اندکی بالا یا پایین شدن آن به‌راحتی می‌توان تغییر کیفی زندگی این طبقه را دید. از همین‌رو فعالان حوزه کارگری در سراسر جهان از جمله کشور ما، بر افزایش قدرت خرید کارگران تمرکز کرده و این مقوله را کلید حل مشکلات معیشتی این طبقه می‌دانند. مسئله دستمزد کارگران در ایران نیز که هر سال در روزهای پایانی سال از سوی شورای‌عالی کار در وزارت کار و رفاه اجتماعی تعیین می‌شود، همواره مورد مناقشه بوده اما یکی از مهم‌ترین انتقادهایی که به نحوه تعیین حداقل دستمزد در وزارت رفاه وارد می‌شود، مسئله تورم است، چراکه محور جلسات شورای‌عالی کار نیز نرخ تورم است و این شاخص اقتصادی را معیاری برای تعیین دستمزد سال بعد در نظر می‌گیرند اما کارشناسان و فعالان کارگری بر این باورند که نرخ تورم در ایران همواره در حال افزایش است و به‌ویژه در سال‌های اخیر شاهد تورم افسارگسیخته‌ای بوده‌ایم که هزینه‌های زندگی کارگران را تا چندین برابر افزایش داده است. باتوجه به این مسئله وقتی حداقل دستمزد سال براساس نرخ تورم سال قبل تعیین می‌شود، به‌طور طبیعی باید شاهد کاهش مداوم قدرت خرید کارگران باشیم، به همین دلیل در همه ادوار گذشته شاهد اعتراض فعالان کارگری به نحوه تعیین دستمزد و افزایش همه ساله هزینه‌ها در برابر حداقل دستمزد هستیم. دستمزد فقط یک مقوله اقتصادی نیست، بلکه از جهات گوناگونی اهمیت دارد که تنها یکی از جوانب آن اقتصادی است. باید توجه داشت مسئله دستمزد در ارتباط مستقیم با رشد و رونق اقتصادی است؛ یعنی مزدبگیران که حدود ۵۰ درصد مردم ایران را تشکیل می‌دهند اگر درآمد کافی داشته باشند، حتما اقتصاد کشور نیز شکوفاست. ماده ۴۱ قانون کار که به تعیین حداقل حقوق کارگران مربوط است، بر سه‌جانبه بودن دستمزد تاکید کرده که شامل دولت، کارگر و کارفرما می‌شود. یعنی در نشست‌های شورای‌عالی کار این سه طرف ماجرا هستند که حداقل دستمزد را برای سال بعد تعیین می‌کنند. در این ماده بر دو شاخص تورم و سبد هزینه تاکید شده تا طرفین با توجه به آن دستمزد حداقلی را تعیین کنند اما در سال‌های اخیر متاسفانه این دو مورد درست لحاظ نشده‌اند. در سال ۹۹ که دستمزد امسال تعیین شد، وزیر کار تلاش‌های بسیاری کردند و بالاترین میزان افزایش دستمزد را بعد از انقلاب اسلامی به تصویب رساندند اما متاسفانه حتی همین افزایش دستمزد نیز به‌دلیل تورم شدیدی که وجود دارد، کفاف حداقل نیازهای کارگران و خانواده‌های‌شان را نمی‌دهد، چه برسد به اینکه بتوانند با این دستمزد یک زندگی معمولی و راحت داشته باشند.

به‌نظر می‌رسد تورم در سال جاری رشد داشته باشد که این مسئله نیز به‌معنای کاهش دوباره قدرت خرید کارگران و مزدبگیران است. در واقع تا پایان سال شکافی که بین دستمزد کارگران و هزینه‌های حداقلی وجود دارد از آنچه در روزهای پایانی سال ۹۹ بود بیشتر خواهد شد و فشار بر کارگران نیز افزایش خواهد یافت. کارگران بارها در مقاطع زمانی گوناگون بر این نکته تاکید داشته‌اند که حاضر هستند هیچ افزایش دستمزدی در کار نباشد اما دولت تورم را مهار کند اما می‌دانیم که چنین اتفاقی ممکن نیست و ما مشکلات اقتصادی عدیده‌ای داریم که حل آنها کار سختی است و دولت به‌جای این کار هر سال مقدار بسیار کمی بر دستمزد کارگران اضافه می‌کند که در نهایت هم تاثیر آن بعد از چند ماه از بین می‌رود. یارانه‌های معیشتی که دولت پرداخت می‌کند هم مشمول کاهش ارزش ناشی از تورم می‌شود، به همین دلیل بارها تاکید کرده‌ایم دولت باید به‌جای پرداخت پول نقد، سبدهای معیشتی مانند گوشت و برنج را به کارگران بدهد تا سفره کارگر خالی نباشد اما متاسفانه یارانه‌ای که پرداخت می‌شود در ۱۰ سال گذشته هیچ تغییری نکرده و دیگر نمی‌تواند تاثیری بر زندگی اقشار کم‌درآمد داشته باشد اما اگر این کمک‌ها به‌صورت اقلام معیشتی باشد حداقل سفره کارگران کمتر خالی می‌ماند.

صمت علت رواج نیافتن تشکل‌های صنفی در ایران را ریشه‌یابی کرد

جای خالی مشارکت صنفی در بازار کار

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

تشکل‌های صنفی در جهان به‌عنوان یکی از ابزارهای تحکیم بنیان‌های جامعه مدنی شناخته می‌شوند، چراکه فعالیت در قالب تشکل‌های صنفی می‌تواند منجر به تقویت عنصر «هم‌سرنوشتی» بین شهروندان و در نهایت تحکیم پایه‌های جامعه مدنی و همبستگی ملی شود. اما متاسفانه این نوع سازمان‌های مردم‌نهاد (سمن) و غیردولتی در ایران از گستردگی و توسعه کافی و لازم برخوردار نیستند و این در حالی است که تقریبا هیچ‌گونه مانع حقوقی و قانونی پیش‌پای طیف‌های مختلف صنفی وجود نداشته و ظاهرا مسیر برای تشکیل سمن‌ها کاملا هموار است. کارشناسان اما معتقدند نه‌تنها اتحادیه‌های کارگری از جایگاه مستحکمی در کشورمان برخوردار نیستند، بلکه تمایل به ایجاد تشکل‌های صنفی در بین کارفرمایان نیز بسیار کمرنگ بوده و به نظر می‌رسد احساس نیازی برای چنین اقداماتی در بین بخش خصوصی وجود ندارد. از سویی هم، شاهد تشکیل شوراهای اسلامی کار در کشور هستیم که قرار بود جایگزین تشکل‌ها و انجمن‌های صنفی شوند اما این شوراها از مهم‌ترین ویژگی که سمن‌ها دارند و آن‌هم استقلال از دولت‌هاست، برخوردار نیستند، زیرا این شوراها کاملا تحت‌نظر دولت به فعالیت می‌پردازند و حتی کادر اجرایی آن بودجه دولتی دریافت می‌کنند. از همین‌رو صاحب‌نظران باور دارند فقدان بخش خصوصی مستقل باعث‌شده تشکل‌های صنفی مستقل نیز امکان بروز و ظهور نداشته باشند. در صورتی هم که مجموعه‌های هم‌ارز با اتحادیه‌های صنفی تشکیل شوند به دلایلی که ذکر شد کارآمدی لازم را ندارند. از همین‌رو کارگران در اغلب موارد نسبت به پیگیری مطالبات خود ازجمله موضوع تعیین دستمزدها گلایه‌مند هستند.

گام نخست

گفته می‌شود نخستین گام برای تشکیل اتحادیه‌های صنفی مستقل، میدان دادن به بخش خصوصی واقعی در عرصه تولید و خدمات است تا بتواند سهم بیشتری در بازار کار را به خود اختصاص دهد. سپس دولت می‌تواند با اعمال نظارت بر این دسته از مشاغل، کارفرمایان را برای پذیرش فعالیت‌های صنفی متقاعد کند. با این اوصاف کارشناسان امیدوارند با توجه به تغییر دولت و وعده بهبود معیشت و سطح زندگی کارگران و اقشار کم‌درآمد توسط رئیس دولت سیزدهم زمینه برای تشکیل چنین گروه‌هایی که هیچ دخلی به فعالیت‌های سیاسی هم ندارند، فراهم شود و از سویی هم باید توجه داشت که این اقدامات می‌تواند همبستگی ملی را در شرایطی که بیش از هر زمان دیگری نیاز است، تقویت کند تا کشور بتواند از زیر بار فشاری که تحریم‌های ناجوانمردانه ایالات‌متحده امریکا به مردم وارد کرده، خلاصی یابد.

مانع ایجاد تشکل‌های صنفی چیست؟

حمید حاج‌اسماعیلی، کارشناس بازار کار و فعال کارگری با اشاره به رویکرد نهادهای حاکمیتی به مقوله تشکیل سازمان‌های مردم‌نهاد صنفی به صمت گفت: رواج نیافتن تشکل‌های صنفی در ایران به‌دلایل زیادی مربوط می‌شود که یکی از مهم‌ترین آنها، نگاه حاکمیت به مسئله حقوق مردم است. وی در ادامه افزود: بخشی از این مسئله به سیاست‌گذاری‌ها مربوط است و بخشی هم ریشه در فرهنگ جامعه دارد، زیرا نه‌تنها نگاه حاکمیت باید نسبت به موضوع تشکل‌های صنفی تغییر کند، بلکه باید فرهنگ مشارکت اجتماعی در کشورمان نیز تقویت شود.

▣ مشکل حقوقی وجود ندارد

حاج‌اسماعیلی ضمن یادآوری اصل ۲۶ قانون اساسی عنوان کرد: خوشبختانه برای تشکیل انجمن‌ها و تشکل‌های صنفی، مشکل قانونی نداریم و در اصل ۲۶ قانون اساسی این اجازه صادر شده و جمعیت‌های مختلف، کارگران و کارکنان صنایع و مشاغل می‌توانند گروه‌های مستقل خودشان را تشکیل دهند. تشکل‌های صنفی نیز برگرفته از اصل ۲۶ قانون اساسی هستند و همان‌طور که گفته شد هیچ مانعی از دید قانون و اسناد بالادستی برای ایجاد چنین تشکل‌هایی وجود ندارد.

این فعال کارگری به نحوه تغییر رویه در اجرای قانون اشاره کرد و یادآور شد: از سویی هم در ماده ۱۳۱ قانون کار جمهوری اسلامی ایران با وجود تمام انتقادهایی که به آن وارد می‌شود، صراحتا موضوع حق تشکل‌های صنفی را تعریف کرده اما متاسفانه به‌دلایل مختلف در اوایل انقلاب این موضوع نادیده گرفته شده و عده‌ای در همان ابتدا با رفتن به خانه کارگر روند را تغییر دادند و از همان روز تاکنون روال کار به گونه دیگری بوده که باعث شده حتی طبق آنچه قانون هم ذکر کرده، امکان ایجاد نهادهای صنفی برای کارگران و کارکنان مشاغل وجود نداشته باشد.

وی در ادامه یادآور شد: البته فعالیت برخی از گروه‌های سیاسی در سال‌های نخست انقلاب با عنوان گروه‌های کارگری باعث شد حاکمیت محدودیت‌های زیادی در این زمینه ایجاد کند. بعدها این گروه‌های سیاسی که مهم‌ترین آنها حزب توده بود به کلی از عرصه سیاسی و اجتماعی کشور حذف شدند اما روال کار همچنان به همان شکل باقی مانده است.

▣ شوراهای اسلامی کار

این کارشناس بازار کار و فعال کارگری با یادآوری نحوه تصویب قانون شوراهای اسلامی کار به صمت گفت: قانون شوراهای اسلامی کار که در سال ۶۳ تهیه و تصویب شده، برگرفته از اصل ۱۰۴ قانون اساسی بوده و پیش از قانون کار به تصویب رسیده است. این قانون هیچ ارتباطی با تشکل‌های کارگری نداشته و ندارد. البته نقش بسیار مهمی در تحکیم و تقویت نقش‌آفرینی مردم در اداره کشور دارد که ذیل قانون شوراهای اسلامی شهر و روستا از اواخر دهه ۷۰ می‌آید. اما همان‌طور که اشاره شد این قانون ارتباطی با تشکل‌ها و نهادهای صنفی ندارد.

وی ادامه داد: افرادی بعدها آمدند و دستورالعمل‌هایی را تدوین و طبق آنها شوراها را به‌عنوان تشکل‌های صنفی تلقی کردند، این در حالی است که شوراهای کار به لحاظ استاندارد مشکلات عدیده‌ای داشته و با سازکار و رسالت تشکل‌های صنفی کارگری قرابتی ندارند.

▣ شوراها استقلال ندارند

این کارشناس بازار ضمن تاکید بر اهمیت مستقل بودن تشکل‌های صنفی بیان کرد: کانون‌های شوراهای اسلامی کار هم می‌توانند در سازمان‌های دولتی و بخش‌های خصوصی ایجاد شوند، البته بخش خصوصی به هیچ عنوان تمایلی به پذیرش چنین امری نبود اما دولت به هر نحوی بود این قانون را به بخش خصوصی تحمیل کرد. این در حالی است که با توجه به قانون شوراهای اسلامی کار، این تشکل‌ها باید در بخش دولتی تشکیل می‌شدند اما همان‌طور که گفته شد دولت بخش خصوصی را مجبور به اجرای این قانون کرد. حاج‌اسماعیلی در پایان گفت: این شرایط در حالی بود که شوراهای اسلامی کار به‌طور کامل تحت نظارت دولت‌ها اداره می‌شوند و منابعی که مورداستفاده این تشکل‌ها قرار می‌گیرد نیز از سوی دولت تامین می‌شود. در حالی که تشکل‌های صنفی باید از استقلال کامل برخوردار باشند و توسط نیروی کار تشکیل شوند. این در حالی است که شاهد انتصاب اعضای شوراها از سوی دولت هستیم که به‌طور کلی در مغایرت با ماهیت تشکل‌های صنفی است.

> در ماده ۱۳۱ قانون کار جمهوری اسلامی ایران با وجود تمام انتقادهایی که به آن وارد می‌شود، صراحتا موضوع حق داشتن تشکل‌های صنفی تعریف شده است

دولت چشمش را بسته است

فرامرز توفیقی، رئیس کمیته دستمزد کانون عالی شوراهای اسلامی کار کشور با اشاره به فعالیت برخی از انواع تشکل‌ها در مشاغل گوناگون به صمت گفت: یکسری از تشکل‌ها را حاکمیت به رسمیت می‌شناسد اما با توجه به سیاست‌گذاری‌هایی که انجام می‌شود، امکان حضور نیروهای مستقل و کارآمد در این تشکل‌ها بسیار اندک است. وی در ادامه افزود: در روند تشکیل همین انجمن‌ها نیز اخلال ایجاد می‌شود و موانع زیادی برای تشکیل آنها وجود دارد.

توفیقی به دخالت‌ها و اخلالگری برخی عناصر در اجرای قانون اشاره کرد و یادآور شد: بسیاری از کارگاه‌ها، صنوف و مشاغل رسمی کشور به‌دلیل کارشکنی‌ها در اجرای قانون و اهمال برخی از نهادها، هنوز که هنوز است دارای تشکل‌های نیم‌بند کارگری هم نیستند و دولت هم چشمش را به روی این کارشکنی‌ها بسته است. وی ادامه داد: قوه مقننه هم فارغ از اینکه نزدیک به کدام‌یک از جناح‌های سیاسی باشد در برخی موارد نسبت به این موضوع به‌طور کامل بی‌تفاوت است، گاهی قوه مجریه نیز همان‌طور که گفته شد، چشمش را به روی تخلفات و سنگ‌اندازی‌ها می‌بندد و نتیجه این می‌شود که بسیاری از مشاغل به کلی فاقد هرگونه تشکلی هستند.

▣ فرض کنیم تشکل مستقل هم داریم...

رئیس کمیته دستمزد کانون عالی شوراهای اسلامی کار در ادامه بیان کرد: فرض کنیم که فردی می‌خواهد برای عضویت در همین تشکل‌هایی که امروز داریم نامزد شود، متاسفانه نگاهی که کارفرما و دولت به این فرد دارند، مانند کسی است که افکار نامطلوبی دارد و دردسرساز خواهد بود. از همین‌رو همان نیروی کار که نگاه نادرستی را به خود جلب کرده، دچار مشکلات عدیده‌ای خواهد شد که می‌تواند معیشت خانواده‌اش را به‌خطر بیندازد. این فعال حوزه کارگری با ذکر مثالی به صمت گفت: به‌عنوان مثال، کارگری که می‌خواهد برای عضویت در کانون‌های شورای اسلامی کار داوطلب شود، به‌احتمال زیاد استخدامی نیست و یک قرارداد ۶ ماهه دارد. با توجه به نگاهی که وجود دارد کارفرما از طریق تهدید به تمدید نشدن قرارداد، این کارگر را تحت‌فشار قرار می‌دهد تا هرگونه اعتراضی انجام نشود. نمونه‌هایی داشته‌ایم که کارگری در این شوراها مثلا به کیفیت نانی که برای وعده صبحانه داده به کارگران داده می‌شد، اعتراض کرده اما کارفرما قرارداد او را تمدید نکرده است. به همین سادگی امکان اعتراض و پیگیری مطالبات کارگران برای اعضای شوراهای اسلامی کار شدیدا محدود می‌شود، از همین‌رو عملا دست این شوراها بسته است.

رئیس کمیته دستمزد شوراهای اسلامی کار با انتقاد از رویه احراز صلاحیت اعضای شوراهای کار، تاکید کرد: این در حالی است که موانع دیگری هم ازجمله تایید صلاحیت توسط همان کارفرما بر سر راه انتخاب شدن این اعضا وجود دارد، یعنی یک کارگر که می‌خواهد در شورا مطالبات کارگران را از کارفرما (دولت یا بخش خصوصی) طلب کند، توسط همان کارفرما تایید صلاحیت می‌شود و به همین دلیل کارفرماها نیز افرادی را که ممکن است در پی عملکرد مستقل باشند، رد کرده و گاهی تنها به افرادی مجوز حضور می‌دهند که تمام‌وکمال گوش به فرمان آنها هستند. توفیقی در پایان خاطرنشان کرد: مواردی داریم که اعضای شورا نه‌تنها همیشه دست‌به‌سینه در حضور کارفرما می‌ایستند که حتی در شأن خود نمی‌بینند، جواب سلام کارگران را بدهند، چه برسد به اینکه برای مطالبات کارگر در برابر کارفرما بایستند. این مشکل که ریشه در مستقل نبودن شوراها دارد، باعث‌شده مطالبات کارگران روی زمین مانده و عملیاتی نشود، در حالی‌که وضعیت معیشتی کارگران روزبه‌روز دشوارتر می‌شود و تشکل‌ها نیز نمی‌توانند وظیفه ذاتی خود را ادا کنند.

سخن پایانی...

به اعتقاد برخی از کارشناسان دلیل اصلی رواج نیافتن ایجاد تشکل‌های صنفی و مشارکت اجتماعی شهروندان در کشورمان، مستقل نبودن بخش خصوصی است، زیرا دولت به‌عنوان مهم‌ترین و قدرتمندترین بازیگر در عرصه صنایع کشور ایفای نقش کرده و طبیعتا بازار کار نیز شدیدا تحت‌تاثیر شرایط کار در بخش‌های دولتی قرار دارد. از سویی هم، صاحبان مشاغل که با عنوان بخش خصوصی شناخته می‌شوند از استقلال کافی برخوردار نیستند، زیرا تعریفی که ما از بخش خصوصی در ذهن داریم بیشتر به مجموعه‌های خصولتی و نیمه‌دولتی شباهت داشته و نمی‌توان صفت طبقه متوسط و مولد مستقل را اطلاق کرد، زیرا یا به نحوی از منابع دولتی بهره‌مند می‌شوند یا اینکه مدیران سابق دولتی و حاکمیتی در هیات مدیره‌ها حضوری موثر دارند که منجر به فراهم شدن رانت اطلاعاتی و امضاهای طلایی در این نوع شرکت‌ها و واحدهای تولیدی می‌شود. به همین دلیل است که بخش خصوصی نیز مانند دولت امکان ایجاد تشکل‌های صنفی مستقل را به نیروی کار نمی‌دهد، البته در مواردی دولت بخش خصوصی را مجبور به پذیرش حق ایجاد تشکل کرده اما همان‌طور که پیش‌تر نیز به آن اشاره شد مجموعه‌هایی با عنوان شوراهای اسلامی کار تشکیل می‌شوند که ماهیتی دولتی داشته و از استقلال مالی و حقوقی برخوردار نیستند تا بتوانند به شکلی که موردقبول کارگران و کارمندان باشد از حق‌وحقوق آنها حراست کنند.

باجه خبر

▣ استقبال مدیران بانک گردشگری از تیم ملی والیبال

در مراسم استقبال از سروقامتان بازگشته از توکیو، علاوه بر مسئولان فدراسیون والیبال، قائم‌مقام، معاونان و مدیران بانک گردشگری به همراه جمعی از پیشکسوتان و مدیران این فدراسیون نیز حضور داشتند و با اهدای گل به استقبال آنها رفتند. به گزارش روابط‌عمومی بانک گردشگری، شاگردان ولادیمیر آلکنو که با هدف حضور در جمع ۴ تیم برتر، راهی توکیو شده بودند، در نهایت با قبول ۳ شکست و کسب ۲ پیروزی و قرارگرفتن در رده نهم به پایان خط رسیدند. بانک گردشگری که از سال ۱۳۹۶ حامی مالی والیبال ایران است، با هدف توسعه ورزش و حمایت از ورزش قهرمانی، حامی تیم‌های ملی والیبال در تمام رده‌های سنی است.

▣ درخشش بیمه ایران در یک جشنواره ملی

بیمه ایران در هشتمین «جشنواره ملی برند محبوب مصرف‌کنندگان» به‌عنوان محبوب‌ترین برند ایرانی در گروه بیمه حائز رتبه نخست و کسب تندیس زرین برند محبوب ایرانی شد.

به گزارش روابط‌عمومی بیمه ایران، جشنواره ملی برند محبوب مصرف‌کنندگان به‌عنوان گسترده‌ترین نظرسنجی مردمی در زمینه محبوبیت برندها، بستری برای شناسایی برندهای محبوب مردم فراهم کرده تا ضمن شناسایی برندهای خوشنام ایرانی از سوی مردم، زمینه قدردانی از این برندهای خوشنام و معتبر را فراهم آورد. گفتنی است شرکت سهامی بیمه ایران در همه ادوار قبلی این جشنواره در گروه خدمات بیمه‌ای رتبه اول را کسب کرده است.

▣ رونمایی از طرح جامع بیمه اصحاب رسانه و هنرمندان

برای نخستین‌بار در کشور از طرح جامع بیمه اصحاب رسانه و هنرمندان رونمایی شد. همزمان با روز خبرنگار و برای نخستین‌بار در کشور، طرح جامع اصحاب رسانه و هنرمندان در راستای حمایت از اهالی فرهنگ و هنر در بیمه رازی رونمایی شد. به گزارش روابط‌عمومی و امور بین‌الملل بیمه رازی در این مراسم با حضور مصطفی قمری‌وفا مدیرکل خبرگزاری صداوسیما، مصطفی خادم‌الملله مدیرعامل هنرکارت، مصطفی زندی مدیرکل روابط‌عمومی بیمه مرکزی و محسن حدادی مدیرکل تبلیغات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، طرح جامع بیمه اصحاب رسانه و هنرمندان و تمبر اختصاصی روز خبرنگار بیمه رازی رونمایی شد. علی جباری، مدیرعامل بیمه رازی در این مراسم با اشاره به اینکه رسانه‌ها نماد توسعه همه‌جانبه و پایدار بوده و به‌دلیل مسئولیت اجتماعی خاص‌شان، همیشه در معرض خطرات گوناگون هستند، افزود: صنعت بیمه به‌عنوان یکی از نهادهای حمایتی، وظیفه ذاتی ایجاد آرامش فکری برای جامعه خبرنگاران را دارد تا دغدغه ریسک‌های ناشی از فعالیت خبرنگاری را برای ایشان کمتر کند و موجب تسریع و تسهیل در امر خطیر اطلاع‌رسانی شود. وی تصریح کرد: این بسته بیمه‌ای علاوه بر تقسیط و تخفیف بیمه شخص ثالث و بدنه اتومبیل، حوادث، آتش‌سوزی و عمر شامل پوشش بیمه تجهیزات الکترونیک خبرنگاران نیز می‌شود که اهمیت آن با توجه به افزایش نرخ تجهیزات و لوازم الکترونیک ناشی از تحریم‌ها و نوسانات ارز طی سال‌های گذشته دوچندان است. گفتنی است شرایط استفاده هنرمندان و خبرنگاران از این طرح به‌زودی اطلاع‌رسانی می‌شود.

سرآغاز تشکل‌های صنفی از انگلستان

نگاهی به اتحادیه‌های صنفی در جهان

ترجمه و تدوین
سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

تاریخچه اتحادیه‌های صنفی در جهان به زمانی بازمی‌گردد که انقلاب صنعتی در انگلستان رخ داد و دوره‌ای که با عنوان مرکانتالیسم شناخته می‌شود، سرآغازی برای ایجاد تشکل‌های صنفی بود. صنایعی مانند ریسندگی و بافندگی، ساختمان‌سازی، تولیدی‌های لباس و... نیز از نخستین حوزه‌هایی بودند که شاهد ایجاد تشکل‌های صنفی کارگری و اتحادیه‌های کارفرمایی بودند که با جنبش‌های اعتراضی ایجادشده بود. طولی نکشید که الگوی تشکیل اتحادیه‌های صنفی از انگلستان به سراسر اروپا و از اروپا به نقاط گوناگون جهان از جمله آسیا و امریکای شمالی تسری یافت. این اتحادیه‌ها نیز در خاورمیانه پس از انقلاب مشروطه در دهه آخر قرن سیزدهم خورشیدی پایشان به ایران باز شد و در دهه‌های میانی قرن چهاردهم خورشیدی نضج یافتند. از سویی هم نهضت ماشینیسم با چنان سرعتی در جهان گسترش یافت که طولی نکشید تشکل‌های صنفی نقش بسیار مهمی در زندگی بشر مدرن قرن بیستمی ایفا کردند تا جایی‌که در انقلاب اکتبر روسیه نیز که به تشکیل اتحاد جماهیر شوری ختم شد نمی‌توان به‌هیچ وجه نقش این اتحادیه‌ها را نادیده گرفت. اما در عصر حاضر الگوی تشکیل اتحادیه‌های صنفی از حوزه بازار کار نیز خارج‌شده و پا را به عرصه‌های گوناگون اجتماعی گذاشته به‌گونه‌ای که شاهد تشکیل سازمان‌های مردم‌نهاد در اغلب کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه هستیم.

اتحادیه صنفی چیست؟

اتحادیه‌های صنفی سازمان‌هایی مردم‌نهاد و غیردولتی هستند که برای حفاظت از منافع جمعی از افراد که در یکی از فاکتورهای اجتماعی (عمدتا کار) با یکدیگر اشتراکات زیادی دارند، تشکیل می‌شوند.

اساس این نوع سازمان‌های مردمی در محل کار تشکیل شده و برای احقاق حقوق دسته‌های گوناگون اعم از کارگران، پیمانکاران، کارفرمایان و... به فعالیت می‌پردازند. اتحادیه‌ها معمولا با هدف تحقق مطالبات معیشتی، حرفه‌ای و اجتماعی نیروی کار یا کارفرمایان شکل می‌گیرند که به‌دنبال مکانیسم مشورتی بین اعضای تشکل فعالیت می‌کنند. به‌عنوان مثال، یکی از موارد مورد مطالبه تشکل‌های صنفی نیروی کار در اروپا و امریکا، افزایش دستمزد کارگران و کارمندان در بخش‌های غیردولتی است که با توجه به سبقه این سازمان‌ها، نتایج شگرفی نیز کسب کرده‌اند.

همان‌طور که گفته شد رایج‌ترین شیوه‌ای که در تشکل‌های صنفی برای بهبود شرایط و فضای کسب‌وکار موردتوجه قرار می‌گیرد، مذاکره و مشورت جمعی است. در این فرآیند، مذاکرات و مشورت‌هایی بین گروه‌هایی از کارفرمایان و کارکنان انجام می‌شود که در راستای رسیدن به یک توافق بر سر موضوع‌های گوناگون فعال هستند و در نهایت آنچه به‌عنوان نتیجه اعلام می‌شود، ضمانت اجرایی از سوی اعضای تشکل‌های یادشده را دارد. البته این سازمان‌ها به‌دلیل غیردولتی بودن، خارج از مجموعه خصوصی و فضای کار خصوصی لازم‌الاجرا نیستند و اصلا فضای عمومی کسب‌وکار کشورها را شامل نمی‌شود.

انواع تشکل‌های صنفی

اغلب تشکل‌های صنفی در سراسر جهان مربوط به حوزه مشاغل هستند که کارفرمایان یا کارگران را شامل می‌شوند.

در ادامه مهم‌ترین انواع تشکل‌های صنفی را در جهان مورداشاره قرار می‌دهیم:

نیروی کار ماهر: نیروی کار ماهر شامل فعالان در بخش‌های تجارت و کار شامل برق، لوله‌کشی، مکانیکی، نجاری، آجرسازی و لوله‌سازی می‌شود که هم کارگران و هم کارفرمایان را در برمی‌گیرد.

ساخت‌وساز: نیروی کار مشغول در ساختمان‌سازی‌های بزرگ و کوچک شامل کارگران، آهنگران و نقاشان می‌شود.

تولید: مشاغل تولیدی شامل مهندسان، مدیران صنعتی، تکنسین‌ها و اپراتورهای ماشین‌آلات است.

کادر بهداشت و درمان: نیروی کار فعال در این حوزه پزشکان، پرستاران، بهیاران، خدمات و تکنسین‌ها را شامل می‌شود.

آموزش: فعالان حوزه آموزش و پروش شامل معلمان، معلمان کمکی، معلمان آموزش‌وپرورش ویژه، مشاوران، مربیان و... می‌شود.

دولت: نیروی کار مشغول در مشاغل دولتی شامل مدیران، نمایندگان، تحلیلگران و افسران است.

حمل‌ونقل: رانندگان، مهندسان، ترابری و اپراتورهای حمل‌ونقل از جمله فعالان این بخش به‌شمار می‌روند.

بخش نیمه‌دولتی و نظامی: مشاغل بخش نیمه‌دولتی و نظامی شامل آتش‌نشانان، افسران پلیس و مددکاران اجتماعی می‌شود.

۱۷اتحادیه صنعتی

اتحادیه‌های صنعتی در سراسر جهان به ۷ دسته مختلف تقسیم می‌شوند که در کشورهایی مانند امریکا، انگلستان، آلمان، فرانسه و... حدود ۲۰۰ سال سابقه فعالیت دارند. در ادامه به معرفی این ۷ گروه می‌پردازیم:

▣ اتحادیه کارگران

این نوع اتحادیه‌ها زمانی تشکیل می‌شوند که نیروی کار با یک مهارت خاص که در بخش‌های صنعت فعالیت می‌کنند، ایجاد می‌شود. این نیروی کار در دسته کارگران ماهر تقسیم‌بندی نمی‌شوند، بلکه کارگرانی را شامل می‌شود که آموزش‌های اندکی دیده‌اند و فقط با اتکا به تجارب و ممارست، حرفه‌ای را آموخته‌اند. این نوع اتحادیه‌ها که قدیمی‌ترین نوع تشکل‌های صنفی در جهان هستند، از همان روزهای نخست انقلاب صنعتی در بریتانیا تا به امروز به فعالیت خود ادامه داده و همچنان بیشترین تعداد تشکل‌های صنفی در جهان را نیز به خود اختصاص داده‌اند.

یکی از وظایف این اتحادیه‌ها درحال‌حاضر ممانعت از بیکار شدن یا بیکار ماندن اعضاست؛ یعنی تشکل‌های صنفی کارگری در کشورهای توسعه‌یافته تمام تلاش خود را از طریق مذاکره با کارفرمایان انجام می‌دهند تا یک کارگر غیرماهر از محل کار خود اخراج نشود و در صورت موفقیت‌آمیز نبودن این مذاکرات سعی در یافتن شغلی جایگزین برای همان فرد دارند. این نوع اتحادیه‌ها با برگزاری دوره‌های کارآموزی سعی می‌کنند کارگران نیمه‌ماهر و غیرماهر را از طریق آموزش‌های کوتاه‌مدت و میان‌مدت صاحب مهارتی خاص در حوزه صنایع کنند تا موقعیت بهتری در بازار کار به‌دست آورده و شرایط زندگی خود را بهبود بخشند.

از جمله اتحادیه‌هایی که در سراسر جهان به فعالیت می‌پردازند می‌توان به انجمن متحد نجاران امریکا، اتحادیه بین‌المللی کارگران برق، اتحادیه بین‌المللی کارگران امریکای شمالی، انجمن پرستاران امریکا، اتحادیه بازیکنان لیگ برتر فوتبال در بریتانیا، اتحادیه بین‌المللی نقاشان، انجمن بین‌المللی گچبری و سیمان و... اشاره کرد.

▣ اتحادیه نیروی کار ماهر

اتحادیه‌های نیروی کار ماهر فعال در بخش‌های مختلف صنایع، سازمان‌هایی هستند که اعضای آن همگی در یک صنعت یا یک نوع خدمات صنعتی فعالیت می‌کنند اما پیش از شروع به فعالیت از آموزش‌های آکادمیک یا دوره‌های فنی‌وحرفه‌ای بهره برده‌اند و مشاغلی تخصصی‌تر را بر عهده می‌گیرند. گاهی این اتحادیه‌ها در جهان با توجه به وضعیت اقتصادی کارگران و نیروی کار فعال در بازار کار را نیز شامل می‌شود اما روی‌هم‌رفته می‌توان گفت بیشتر قریب به‌اتفاق این نوع تشکل‌ها در گروه کارگران ماهر دسته‌بندی می‌شوند. یکی از مشکلات این نوع اتحادیه‌ها اعضای به‌مراتب کمتر آنها در برابر اتحادیه‌های کارگری است که در برخی موارد باعث می‌شود در مذاکرات دست بالا را نداشته باشند. یکی از خواسته‌های اصلی این تشکل‌ها مسئله امنیت شغلی، بهداشت محیط کار، مزایای رفاهی، امنیت فیزیکی و... است.

از جمله این تشکل‌ها می‌توان به مواردی مانند اتحادیه بین‌المللی مهندسان عامل، تشکل بین‌المللی صاحبان باشگاه‌های ورزشی، انجمن بین‌المللی کارگران ماشین‌سازی و هوافضا، تشکل صنفی کارگران معدن در امریکا، کارگران ارتباطات امریکا، کارگران فولاد اتحادیه اروپا، اتحادیه بین‌المللی کارگران صنایع غذایی انگلستان و... اشاره کرد.

▣ اتحادیه خدمات عمومی

اتحادیه خدمات عمومی گروهی، متشکل از افرادی است که دارای مشاغلی هستند که به عموم مردم خدمات‌رسانی می‌کنند.

این اتحادیه‌ها معمولا متشکل از اعضایی با شغل مشابه در بخش خدمات هستند و آموزش‌های لازم برای فعالیت در این حوزه را پیش از آغاز به‌کار دیده‌اند. این نوع تشکل‌ها عموما در کشورهای توسعه‌یافته که بخش‌های دانش‌بنیان اقتصادشان بزرگ‌تر و مستحکم‌تر است، تشکیل می‌شوند، زیرا بخش خدمات در این کشورها به‌دلیل نیازمندی استارت‌آپ‌ها توسعه‌یافته است.

در حال‌حاضر می‌توان به ۶ مورد از مهم‌ترین و معروف‌ترین اتحادیه‌های خدمات عمومی که امروزه در سراسر جهان فعال هستند، اشاره کرد که شامل موارد زیر هستند؛

انجمن ملی آموزش امریکا، فدراسیون کارمندان ایالتی و شهرداری‌های امریکا، اتحادیه کارگران پست امریکا، کارفرمایان صنعت پست الکترونیکی آلمان، انجمن بین‌المللی سازمان‌های پلیس و انجمن بین‌المللی آتش‌نشانان.

▣ فدراسیون‌ها

فدراسیون، گروهی متشکل از یک یا چند اتحادیه است که حول محور یک مطالبه صنفی به فعالیت می‌پردازند. این نوع تشکل‌ها، طیف وسیعی از خدمات و حمایت‌ها را به اتحادیه‌های درون‌فدراسیونی یا انجمن‌ها ارائه می‌کنند و می‌توانند حمایت‌ها و مزایای بیشتری را برای اعضای خود از طریق چانه‌زنی‌های دیپلماتیک و بین‌المللی فراهم کنند. این نوع فدراسیون‌ها معمولا بین‌المللی بوده و نقش بسیار مهمی در مجامع جهانی هم ایفا می‌کنند. از مهم‌ترین فدراسیون‌های صنفی در ایالات‌متحده امریکا می‌توان به انجمن ملی تولیدکنندگان امریکا، فدراسیون معلمان امریکا و فدراسیون کار امریکا اشاره کرد.

▣ اتحادیه‌های رفاهی

اتحادیه‌های ارتقادهنده یا رفاهی به‌عنوان اتحادیه‌هایی شناخته می‌شوند که در راستای افزایش سطح رفاه عمومی در جوامع تلاش می‌کنند و عمدتا محدود به یک صنف خاص نمی‌شوند. به‌عنوان مثال می‌توان به اتحادیه‌ها یا تشکل‌های محیط زیستی در جهان اشاره کرد که از جمله اتحادیه‌های رفاهی به‌شمار می‌روند. این سازمان‌ها از چانه‌زنی جمعی و گاه ملی برای خدمات‌رسانی به جامعه استفاده می‌کنند. اتحادیه‌های ارتقادهنده در اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم میلادی با هدف ارتقای کیفیت زندگی، روشنفکری و اخلاق اجتماعی تشکیل شدند.

▣ اتحادیه هویتی

اتحادیه هویتی گروهی از افراد را شامل می‌شود که دارای هویت اجتماعی، فرهنگی یا مذهبی مشترک هستند. مانند اتحادیه‌های کارگری، این گروه‌ها برای تأمین دستمزد عادلانه، غرامت و حمایت از اعضای خود تلاش می‌کنند اما ماهیتی معرفتی و هویتی دارند و چندان اشتراک صنفی با یکدیگر ندارند. عضویت اندک در اتحادیه‌های منحصربه‌فرد هویت، گاهی قدرت چانه‌زنی آنها را کاهش داده و باعث شده از قدرت کمتری در جوامع غربی بهره‌مند شوند از همین‌رو در بسیاری از موارد این نوع اتحادیه‌ها در همکاری با تشکل‌های صنفی کارگری تلاش می‌کنند تا مطالبات خود را به‌دست آورند.

▣ اتحادیه سازمانی

اتحادیه سازمانی، مجموعه‌ای از گفت‌وگوکننده‌هایی است که برای بهبود شرایط کلی جامعه در حوزه‌های مختلف به چانه‌زنی می‌پردازند. این اتحادیه‌ها بیشتر در کشورهایی مانند ژاپن و چین رایج هستند و تمرکز آنها بر ایجاد ثبات شغلی و بهبود روابط کارفرمایان با کارکنان است. با توجه به ماهیت کارفرمایان این نوع سازمان‌ها، قانون ملی کار ایالات‌متحده امریکا را در سال ۱۹۳۵ ممنوع کرد، این قانون یکی از نقاط سیاه جوامع غربی در زمینه توسعه برده‌داری بود که با لغو آن، زمینه برای فعالیت گروه‌های برابری‌نژادی فراهم شد.

منبع: www.indeed.com

رایج‌ترین شیوه‌ای که در تشکل‌های صنفی برای بهبود شرایط و فضای کسب‌وکار موردتوجه قرار می‌گیرد، مذاکره و مشورت جمعی است

پرستاران امریکایی، کرونا و تشکل‌های صنفی

کارگران سلامت و پرستاران سراسر جهان که در بخش خصوصی شاغل هستند، شرایط نامساعدی دارند. آنها در ایالات‌متحده هم وضعیت مطلوبی ندارند و خواهان رسیدگی به مطالبات خود و ایجاد همبستگی میان هم هستند. به گزارش ایلنا به نقل از Health Affairs، اگرچه پرستاران در دوران پاندمی کرونا موردتوجه قرارگرفته‌اند اما همچنان حقایق ناراحت‌کننده‌ای درباره این گروه شغلی وجود دارد. این روزها، شرایط کار بسیار اسفناک است و حقوق کار آنها به معنای واقعی اجرا نمی‌شود. در این میان، پرستارانی که در بخش خصوصی اشتغال دارند، وضعیت به‌مراتب بغرنج‌تری دارند و این موضوع در تمامی نقاط جهان رواج دارد. بر همین اساس، پرستاران بیمارستانی در ماساچوست که متعلق به مراکز درمانی زنجیره‌ای «تنت» است، نسبت به وضعیت شغلی خود اعتراض دارند. بیش از ۹۰۰ پرستار در شیکاگو و کارکنان مراقبت‌های پزشکی در «مریلند» هم خواهان بهبود شرایط کاری هستند. به‌گفته پرستاران شاغل در بخش خصوصی بیمارستان‌های ایالات‌متحده، پس از شیوع ویروس کووید ۱۹، پرستاران در کانون توجهات قرار گرفتند. شرایط به نحوی توصیف می‌شود که بدون این گروه شغلی، زندگی ممکن نخواهد بود. با تمام این تفاسیر، پرستاران معتقدند مشکلات آن‌چنان زیاد است که شناسایی و رسیدگی به برخی موارد غیرممکن خواهد بود. به‌گفته آنها، همبستگی در این شرایط حلال مشکلات خواهد بود اما این موضوع نیازمند محاسبه جدی‌تر شرایط کاری است. از زمان آغاز پاندمی تا امروز، بیش از ۳۵۰۰ نفر از پرستاران بخش خصوصی در کام مرگ فرورفته‌اند و به‌طورقطع، بی‌توجهی به مطالبات آنها تعداد قربانیان را افزایش خواهد داد. در این میان، اگرچه اقدامات متعددی در زمینه ارائه تجهیزات حفاظت شخصی انجام‌شده اما به‌دلیل گستردگی عوامل اثرگذار بر سلامت و ایمنی کارکنان سلامت، این اقدامات تاثیر چندانی نخواهد داشت. کارگران بخش سلامت در معرض بیشترین خطرات ناشی از کرونا قرار دارند. کارگران سلامت که در بخش خصوصی اشتغال دارند، اغلب در موسساتی کار می‌کنند که نمی‌توانند مراقبت از کارگران را در اولویت خود قرار دهند. همچنین قدرت چانه‌زنی این افراد پایین است و توانایی انجام کار را نخواهند داشت. نه‌تنها کارگران و پرستاران بخش خصوصی، بلکه تمامی شاغلان سیستم بهداشت و درمان، حمل‌ونقل، فلبوتومی، آزمایشگاه، رادیولوژی و بهداشت عمومی از زمان شیوع کرونا در معرض سوءاستفاده کارفرما قرار گفته‌اند. این گروه معمولا در گفتمان عمومی و مذاکرات درباره حقوق کار خود به‌دلیل قدرت پایین چانه‌زنی، شکست می‌خورند. از نگاه آنها، وضع موجود غیرقابل تحمل است. علائم استرس پس از سانحه در میان اغلب پرستاران و سایر کارکنان بخش درمان بسیار شایع بوده و همچنین فرسودگی شغلی به بالاترین میزان خود رسیده است. پرداخت دستمزد هیچ سنخیتی با میزان ساعات کاری کارگران ندارد و رضایت شغلی به پایین‌ترین خود رسیده است.

نگاه روز

الگوی تشکل‌های صنفی در جهان

ترجمه و تدوین-سهند اینانلو: در دهه اخیر تعداد زیادی از اتحادیه‌های کارفرمایی در کشورهای گوناگون جهان ظهور و بروز یافته‌اند اما این اتفاق در هر نقطه از کره خاکی با اهداف متفاوتی روی داده است. قدیمی‌ترین ساختارهای اتحادیه‌ای در کشورهای غربی اروپا پدید آمده‌اند و حتی برخی مطالعات نشان می‌دهند ایجاد اتحادیه‌های کارفرمایی به اوایل قرن بیستم میلادی بازمی‌گردد، در حالی‌که همین ساختار در امریکا حدود ۳۰ تا ۴۰ سال سابقه فعالیت داشته و می‌توان آنها را نوپا دانست. سازمان کارفرمایی اتحادیه اروپا در مطالعه‌ای تطبیقی اقدام به بررسی عملکرد ۳ عضو خود کرده که مجارستان، اسلوونی و نروژ را شامل می‌شود. این پژوهش که تمرکز خود را بر نهادهای بین‌سازمانی گذاشته که «انجمن‌های ملی کارفرمایان» نامیده می‌شوند، در هر یک از این ۳ کشور فاکتورهایی مانند عضویت، وظایف و مسئولیت‌ها، نوع ساختارها و... را موردبررسی قرار داده است. مهم‌ترین نتیجه این تحقیق این است که سازمان‌های کارفرمایی از طریق مذاکرات جمعی، لابی‌های سیاسی و مشارکت در نهادهای قانونی می‌توانند اثربخشی قابل‌توجهی بر مسائل صنفی داشته باشند. البته ساختار این نهادها در کشورهای موردبحث به میزان چشمگیری با یکدیگر متفاوت است. به‌عنوان‌مثال در برخی کشورها فقط یک انجمن کارفرمایی وجود دارد اما در برخی دیگر بیش از ۷ انجمن در زمینه‌های صنفی و اتحادیه‌ای فعال هستند. نقطه اشتراک بین هر ۳ ساختار اتحادیه‌های صنفی این است که عضویت در آنها هیچ محدودیت خاصی نداشته و مشاغل گوناگون می‌توانند بدون مانع عضو این اتحادیه‌ها شوند. همین مسئله باعث‌شده سطح عضویت در اتحادیه‌های کارفرمایی به نسبت پایدار و کارآیی این نهاد بسیار بالا باشد، زیرا اعضا می‌توانند در زمینه‌های گوناگونی مانند حفاظت از محیط‌زیست، افزایش بهره‌وری و سودآوری بیشتر با یکدیگر به تعامل بپردازند.

به‌طورکلی در کشورهایی که دولت‌ها سیاست‌های رفاهی را سرلوحه کار خود قرار می‌دهند، فعالیت اتحادیه‌های کارفرمایی بسیار محدودتر از اتحادیه‌های کارگری است و به همین دلیل، تفاوت زیادی بین کشورهای حوزه اسکاندیناوی (نروژ) با اعضای باشگاه اروپای شرقی (مجارستان و اسلوونی) وجود دارد. اتحادیه‌های کارفرمایی سازمان‌هایی هستند که برای ساماندهی و پیشبرد منافع جمعی کارفرمایان در بازار کار طراحی‌شده‌اند. البته دامنه و محتوای این منافع جمعی در مقایسه با منافع فردی کارفرما، چندان ملموس و قابل‌درک نیست و در اغلب ساختارهای یادشده قابل‌تفسیر است. به همین دلیل گفته می‌شود ساختار، اساسنامه عضویت و وظایف سازمان‌های کارفرمایی به‌طور گسترده‌ای در کشورهای گوناگون از جمله اعضای اتحادیه اروپا متفاوت است. یکی از تفاوت‌ها در تضاد منافع بین کارفرمایان خرد و کلان است. به‌عنوان‌مثال، شرکت‌های بزرگ به‌راحتی قادر به تصمیم‌گیری آگاهانه درباره منافع مجموعه خود در بازار کار هستند و به همین دلیل مایلند به‌طور جداگانه و راسا منافع خود را تبیین و پیگیری کنند. این ویژگی کارفرمایان در مجموعه‌های بزرگ و کلان باعث‌شده صاحبان مشاغل بزرگ علاقه چندانی به عضویت در اتحادیه‌های کارفرمایی نداشته باشند، زیرا خود به‌عنوان یک وزنه سنگین در بازار کار می‌توانند نقش‌آفرینی کنند. در مقابل این دسته از کارفرمایان، صاحبان کسب‌وکارهای کوچک را داریم که برای دستیابی به منافع خود ترجیح می‌دهند به عضویت اتحادیه‌های کارفرمایی درآیند تا بتوانند مطالبات خود را پیگیری کنند. الگوهای مختلفی در سطح جهان وجود دارد که کارفرمایان بخواهند در قالب یک اتحادیه گردهم جمع شوند. به‌عنوان‌مثال می‌توان به اتحادیه‌های کارفرمایی در ایالات‌متحده امریکا اشاره کرد که به‌طورکلی با نسخه اروپایی آن در تعارض است. همان‌طورکه گفته شد، رویکرد خاص فردگرایانه در ایالات‌متحده امریکا در تضاد با ساختارهای اروپایی است که سعی در محوریت‌بخشی به جمع دارند. در کشورهای اروپایی عاملیت اتحادیه‌های کارفرمایی به‌مراتب بیش از مجموعه‌های تولیدی کلان است که قصد دارند به‌تنهایی و با اتکا به ثروت خود اقدام به لابی‌گری و گرفتن امتیاز از دولت و سایر نهادهای قدرت کنند.

منبع:سازمان بین‌المللی کار

شنبه
۲۳ مرداد ۱۴۰۰- ۵ محرم ۱۴۴۳ - ۱۴ اوت۲۰۲۱-شماره۱۸۶۱-پیاپی۳۱۷۹

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ -نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی -کوچه آزادگان شماره ۲۶-کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

در بررسی جایگاه تشکل‌ها در اقتصاد مطرح شد

اجرای سیاست‌های کلان با دخالت بخش خصوصی

امروز این جمله که «از ظرفیت تشکل‌ها باید در اقتصاد بهره برد» را زیاد می‌شنویم؛ اما در این مسیر یک پرسش اساسی مطرح است: اساسا چگونه می‌توان از تشکل‌ها و ظرفیت‌های آنها، در وضعیت حساس اقتصادی و در اصلاح فرآیند تولید و ارتقای جایگاه بخش خصوصی و تولید ملی بهره برد؟ در حال حاضر در شرایط پیچیده‌ای که اقتصاد توان بازیابی خود را ندارد، لزوم توجه به همگرایی و تفکر جمعی بیش از پیش احساس می‌شود. تشکل‌ها به‌عنوان واسط بین بنگاه‌های کوچک و متوسط و دولت برای انتقال و انعکاس نظرات، طرح‌ها، ایده‌ها، ایجاد همبستگی و یکپارچگی بین بنگاه‌ها، ارائه خدمات مشاوره‌ای و مطالعاتی، کمک به بهبود قوانین و مقررات و شناسایی موانع قانونی گسترش فعالیت‌های اقتصادی و تجاری ایفای نقش می‌کند.

این‌گونه به نظر می‌رسد که هیچ نهادی مثل نهادهایی که برآمده از خود اقتصاد هستند، نمی‌توانند در سرنوشت بنگاه‌های اقتصادی آن حوزه، تاثیرگذار باشند. دستیابی به بهبود شاخص‌های مهم اقتصادی ایران ازجمله رقابت‌پذیری، بهبود فضای کسب‌وکار، شفافیت، مالکیت معنوی، آزادی اقتصادی، اجرای درست قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار، تلاش برای جلوگیری از انحصار و گسترش رقابت‌پذیری از طریق ممانعت از مداخله دولت در بازار و جلوگیری از توسعه شرکت‌های خصولتی، حمایت از شرکت‌های کوچک و متوسط، تنها و تنها از طریق تشکل‌های منسجم و قدرتمند و دریافت نظرات آنها پیش از تدوین مقررات دولتی میسر خواهد بود.

تعبیر دموکراسی با توسعه تشکل‌ها

امروز تعبیر دموکراسی یا مردم سالاری از یک روش حکومت‌داری یا یک نگاه سیاسی فراتر و در حوزه اقتصاد نیز می‌توان از خصوصی و مردمی‌سازی اقتصاد به‌عنوان دموکراسی تعبیر کرد؛ موضوع پراهمیتی که حداقل در اقتصاد کشوری چون ایران که سهم دولت چندین برابر بخش خصوصی است تنها راه تحقق آن از مسیر تشکل‌های بخش خصوصی است. تشکل‌ها به منزله یک رکن اثرگذار می‌توانند در تجمیع آرا فعالان اقتصاد، تامین حقوق صنفی و نظام‌مند کردن فعالیت‌های اقتصادی نقش اثرگذاری برعهده گرفته و در نهادهای عالی دولتی و بخش خصوصی در حوزه‌های تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی نمایندگی گروه‌های فعال در حوزه‌های مختلف اقتصادی را برعهده بگیرند. تشکل‌ها هم در سطح ملی و هم در سطح بین‌المللی می‌توانند به ترویج یک رویکرد پایدار و مسئولانه به فعالیت‌های مربوط به امور توسعه در سطح اجتماعات محلی کمک کنند. به هر جهت تجارب تشکل‌ها در فرآیند توسعه مناطق مختلف جهان در حال توسعه گوناگون است. اگرچه این سازمان‌ها یک مجموعه از اصول و رویکردهای تقریبا مشابهی برای ترویج و ارتقای توسعه در سطوح محلی به کار می‌برند اما عملکرد آنها متفاوت است. بنابراین ضروری است تا رویکردهای متفاوت همکاری تشکل‌ها و دولت در بهبود و پیشرفت فرآیند توسعه و کاهش فقر همچنین عامل‌های هدایت‌کننده همکاری موفقیت‌آمیز دولت و تشکل‌ها، بررسی و تجزیه و تحلیل شود. ارزیابی دقیق آثار اقتصادی تشکل‌ها به لحاظ دخیل بودن عوامل سیاسی اقتصادی و محیط سازمانی متعدد در عملکرد اقتصادی کشورها، متفاوت بودن شرایط سیاسی و اقتصادی کشورهای مختلف، کار مشکلی است و نمی‌توان انتظار نتیجه چندان ثابت و قابل تعمیمی برای تمام کشورها داشت. اما در عین حال امر مهمی است زیرا تشکل‌ها می‌توانند شکل روابط صنعتی حاکم بر بازار کشورها را تغییر داده و در صورت موفقیت در عملکرد خود، موجد روابط صنعتی سالم در بازار شوند. این امر به نوبه خود منجر به ایجاد اقتصاد باثبات شود و در نهایت به توافقات و پیمان‌های دسته‌جمعی معطوف به سلامت اقتصادی بیشتر بینجامد.

تشکل‌ها عامل تسهیل

تشکل‌ها به‌عنوان تسهیل کننده عمل کرده و با جلب مشارکت مردمی و جذب سرمایه‌های کوچک و هدایت آنها علاوه‌بر ایجاد تفاهم اجتماعی، اجرای پروژه‌های محلی و ملی را تسریع می‌کنند. از سوی دیگر این سازمان‌ها با اعمال نظارت و ارزیابی فرآیند انجام فعالیت‌ها مردم را از پیشرفت کار مسائل و مشکلات و امثال آن آگاه می‌کنند. در سالی که به نام اقتصاد مقاومتی تولید و اشتغال نام‌گذاری شده است، بهره‌گیری از همکاری و همراهی تشکل‌ها که مهم‌ترین حلقه رابط بین تولیدکنندگان، دولت و مصرف‌کنندگان هستند، گامی نخست در دستیابی به اقتصاد مقاومتی از طریق شناسایی و اولویت‌بندی ریسک و مخاطرات پیش روی اقتصاد است. اهمیت تشکل‌ها در ایران نیز در سال‌های اخیر به وضوح درک شده و این موضوع را می‌توان در توجه جدی به بحث تشکل‌ها در قوانین مصوب چندین سال اخیر از جمله قانون برنامه پنج‌ساله توسعه اقتصادی و قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار مشاهده کرد. هر اندازه تشکل‌های اقتصادی نمایندگی متنوع‌تر و گسترده‌تری داشته باشند، قدرت آنها برای گسترش اصلاحات اقتصادی افزایش می‌یابد. همواره می‌توان مشاهده کرد هرجا تشکل‌ها حضور یافته‌اند به توفیقات خوبی دست پیدا کرده‌ایم.

نقش تشکل‌ها در توسعه بازار

در حوزه تجارت خارجی و توسعه بازارها هم نقش تشکل‌ها بسیار مهم است؛ بنگاه‌ها به‌تنهایی توانایی شناخت دقیق بازارها و ورود قدرتمند به تجارت خارجی را ندارند. بنابراین برقراری ارتباط موثر بین تشکل‌های کشورهای مختلف در حوزه بازاریابی از طریق دریافت اطلاعات تجاری و اطلاعات شرکت‌ها، حضور در نمایشگاه‌ها و تبلیغات محیطی این امکان را فراهم می‌سازد تا بنگاه‌ها با شرایط اقتصادی و بازرگانی کشورهای هدف آشنا شده و از طریق برطرف کردن خلأهای مدیریتی، استفاده از تفکر خلاقانه و بهره‌گیری از تجربه‌های ارزشمند این کشورها، جایگاه خود را بهبود بخشند و چشم‌انداز توسعه روابط تجاری با سایر کشورها را ترسیم کند. مشکلاتی که درحال‌حاضر دامن‌گیر کشور شده است، حاکم بودن تمرکزگرایی شدید، نبود شفافیت اختیارات و وضع قوانین و مقررات متعدد، رقابتی نبودن تولید و عدم تامین نقدینگی و تسهیلات در امر تولید است. عمدتا عملی نشدن اصل ۴۴ قانون اساسی و خصوصی‌سازی شاکله دولت را قوی‌تر و دخالت در بخش خصوصی را بیشتر کرده است؛ این خود مانعی بزرگ بر سر راه عملکرد بخش خصوصی و فعالیت تشکل‌هاست که باعث شده اقتصاد به اهداف واقعی دست نیابد. برای تحقق این اهداف، تقویت تشکل‌های تولیدی و اقتصادی در کشور ضروری به نظر می‌رسد و اصولا حضور تشکل‌ها در کلان اقتصاد کشور و «تشکل‌محوری» در تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری‌ها، استفاده از سیستم مشارکتی و ایجاد انگیزه در تشکل‌ها، کاهش فاصله دولت و بخش خصوصی و بکارگیری نخبگان اقتصادی در تصمیم‌گیری‌ها و جلوگیری از موازی‌کاری‌ها، باید از اولویت‌های کاری وزارتخانه‌های اقتصادی دولت باشد تا وزن تشکل‌ها در حوزه‌های اقتصادی بیشتر شود، موانع حضور آنها در مراجع تصمیم‌گیری از سوی دولت کاهش یابد و تشکل‌ها به‌عنوان موتور محرکه تولید و اشتغال تلقی شوند. با توجه به اینکه تشکل‌ها ارتباط بیشتر و نزدیک‌تری با فعالان اقتصاد دارند بهتر از مشکلات و معضلات موجود آگاه هستند. از این رو، می‌توان از ظرفیت‌های این بازوی توانمند حداکثر استفاده را برده و از پیشنهادات آنها برای بهبود شرایط اقتصادی بهره‌برداری کرد تا از این طریق از آشفتگی اقتصادی خارج شده و به ثبات برسیم.

میزان نقش‌آفرینی تشکل‌ها

اکنون که جایگاه تشکل‌ها و میزان نقش‌آفرینی آنها جدی‌تر شده است، بخش خصوصی باید همگرایی بیشتری به‌ویژه در این برهه زمانی داشته باشد تا بتواند از یک سو به دنبال اجرای سیاست‌های کلان کشور باشد و از سوی دیگر مطالبات خود را مطرح کرده و نتیجه مطلوبی بگیرد. لازمه چنین تصمیم‌سازی کم کردن بخشی از مسئولیت‌های دولتی است. فراهم کردن امکان مشارکت تشکل‌ها در زمینه‌های مختلف ازجمله تنظیم قوانین و مقررات مربوط به کار و تامین اجتماعی و حضور در مجامع تخصصی، حمایت از توسعه و ایجاد شبکه‌های کسب‌وکار، جلوگیری از ایجاد تشکل‌های موازی، توسعه و تقویت ارتباط فعال اتحادیه‌ها و تشکل‌ها با نهادهای رسمی و تخصصی و شناسایی موانع قانونی گسترش فعالیت‌های اقتصادی باعث خواهد شد که مشارکت تشکل‌ها و حضورشان در عرصه‌های مختلف ملی و بین‌المللی بیشتر شود و دانش و تجربه آنها به همان میزان افزایش یابد.

سخن پایانی

به نظر می‌رسد تهیه چشم‌انداز، اهداف، فرصت‌ها و مزیت‌های همکاری تشکل‌ها از رهیافت‌هایی است که می‌تواند بسترساز موفقیت بالای مشارکت آنها در روند فعالیت‌های اقتصادی باشد. تمسک به قوانین شفاف یا تدوین قوانین جدید در زمینه‌های مختلف در روند همکاری‌های جدید، شناسایی ظرفیت‌های مختلف در جهت‌دهی به نیروی فعال مبتنی بر تولید، ایجاد مراکز دانش‌محور در کنار کارگاه‌ها و کارخانه‌های تولیدی از جمله راهبردهای دیگر در زمینه نیل به اهداف اقتصاد مقاومتی است که نیاز امروز کشور است. سازمان‌ها و تشکل‌های غیردولتی به اعتقاد بسیاری از صاحب‌نظران اقتصادی دارای ویژگی‌هایی هستند که می‌توانند آنها را از نهادهای دولتی متمایز و ممتاز کند. از جمله این ویژگی‌ها خودجوش بودن، تخصص‌گرایی، کاهش هزینه‌ها در اجرای پروژه‌ها، وجود بینش خلاقانه و مبتکرانه درباره اتخاذ تصمیمات متناسب با نیاز، نبود ساختارهای دست‌وپاگیر اداری در ارکان و انعطاف‌پذیری بسیار بالای این تشکل‌ها که باعث می‌شود تا آنها بتوانند در یک بستر مناسب و عادلانه و وجود یک فضای رقابتی منطقی فعالیت‌هایی به مراتب سریع‌تر و دقیق‌تر از دولت انجام دهند.

نظرگاه

حمایت از کالای ایرانی با توسعه تشکل‌ها

نادر سیف-عضو تشکل‌های اتاق ایران: به نظر می‌رسد حمایت از تولید داخلی یکی از محورهای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی است که در سال ۱۳۹۲ برمبنای بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی تعیین و ابلاغ شده است. چنانکه در بند هشتم ابلاغیه آن بر مدیریت و اصلاح الگوی مصرف و ترویج مصرف کالاهای داخلی همراه با برنامه‌ریزی برای ارتقای کیفیت و رقابت‌پذیری در تولید تاکید شده است. رقابت‌پذیر کردن کالای ایرانی با اجناس خارجی، انطباق تولیدات داخلی با نیازهای روز، ارتقای کیفیت تولید داخلی، افزایش تولید، کاهش قیمت تمام‌شده رعایت ظرافت‌های لازم در تولید و رویکردهای صادراتی وظایفی است که در راستای حمایت از کالای ایرانی برای مسئولان و تولیدکنندگان تعیین شده است. یادآوری این نکته ضروری است که حمایت‌ها صرفا نباید معطوف به کالا باشد و به یقین سایر محصولات و خدمات به‌ویژه، در حوزه‌های فنی، مهندسی و های‌تک استارت‌آپ‌ها و... را نیز دربر می‌گیرد. تشکل‌های اقتصادی نیز به‌عنوان یکی از تاثیرگذارترین ارکان و در جایگاه سازمان‌های میانجی میان دولت و بخش خصوصی (یا همان مردم) در قبال این هدف‌گذاری مسئول هستند و نقش مهمی در حمایت از کالا و خدمات داخلی دارند. نکته قابل توجه اینجاست که وظایف تعیین‌شده برای مسئولان و تولیدکنندگان برای تحقق شعار سال و حمایت از تولیدات داخلی عمدتا در اهداف و وظایف مندرج در اساسنامه تشکل‌های اقتصادی نیز وجود دارد و تقریبا همه تشکل‌های اقتصادی بر این مهم تاکید داشته‌اند. مشارکت گروهی در تصمیم‌سازی‌ها و تصمیم‌گیری‌ها، تهیه و تنظیم پیش‌نویس و مصوبات مرتبط با تولید کالاهای مربوطه، تلاش برای ساماندهی فعالیت اعضا و بهبود کیفیت تولیدات، تلاش برای ساماندهی و توسعه صادرات کالا و خدمات، بازاریابی مستمر با کسب اطلاعات مربوط به بازارهای مصرف و تولید برای عرضه به اعضا با بهره‌گیری از آخرین رهیافت‌های جهانی برای رسیدن به اهداف قانونی توسعه صنعتی و جهش صادراتی، فراهم‌سازی زمینه تسهیلات مالی در جهت توسعه فعالیت‌های اعضا و نیز تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری در آن بخش از تولید که زمینه افزایش صدور کالا یا خدمات را فراهم می‌کند جزو وظایف ذاتی تشکل‌های اقتصادی است که غالبا در اساسنامه آنها عنوان شده است.

در این بزنگاه تشکل‌های اقتصادی علاوه‌بر اینکه باید درباره ارتقای فرهنگ مصرف کالا و خدمات تولید داخل برنامه‌ریزی و اقدام موثر داشته باشند، مسئولیت مهم‌تری نیز پیرامون ارتقا و بهبود کیفیت کالا و خدمات تولید داخل برعهده دارند. البته به این فهرست وظایف می‌توان انجام تحقیقات علمی، صنعتی و تجارتی مورد نیاز اعضا با محوریت تقویت و توسعه صادرات و شکوفایی اقتصاد ملی، کوشش برای جذب سرمایه، تکنولوژی، مدیریت، دانش فنی و نیروی انسانی ماهر در جهت رشد و توسعه صادرات و تقویت اقتصاد ملی کشور، جلوگیری از رقابت‌های ناسالم اعضا و ایجاد ارتباط با نهادهای اجرایی و مراکز قانون‌گذاری و سایر سازمان‌ها و نهادهای ذی‌ربط به منظور خصوصی‌سازی و... را نیز افزود. بنابراین تشکل‌های اقتصادی با تمرکز بر اهداف اساسنامه‌ای خود و تقویت ارتباط با نهادهای اجرایی و مراکز قانون‌گذاری در جهت کاهش ریسک و اتفاقات ناگهانی بازار، ارتقای کیفیت محصولات تولید داخل، پایش و پیگیری، کاهش قیمت تمام‌شده برای تحقق قوانین حمایتی، حذف مقررات دست‌وپاگیر، ایجاد شفافیت، بسترسازی برای توسعه روابط بین‌المللی در جهت انتقال دانش و توسعه صادرات، حذف زمینه‌های فساد، تسهیل دریافت حمایت‌های نظام بانکی از تولید و تامین منابع پولی مورد نیاز اعضا، می‌توانند بستر حمایت از کالا و ایرانی را فراهم کنند. به علاوه بررسی تشکل‌های اقتصادی کشور نشان می‌دهد درصد حائز اهمیتی از اعضای انجمن‌های کارفرمایی را شرکت‌های کوچک و متوسط تشکیل می‌دهند؛ شرکت‌هایی که در اقتصاد تمامی کشورها به‌ویژه کشورهای در حال توسعه نقش مهم و حیاتی دارند. ویژگی‌هایی از قبیل انعطاف‌پذیری در مقابل تغییرات بازار و محیط، به نتیجه رسیدن سریع فعالیت‌ها، برخورداری از کارکنانی با انگیزه بالا و همچنین سرمایه اولیه اندک مورد نیاز، این نوع بنگاه‌ها را به مهم‌ترین عامل رشد و تحرک و توسعه اقتصادی کشورها و یاری‌دهنده آنها در مرحله گذار اقتصادی تبدیل کرده است. از این رو، تشکل‌های اقتصادی می‌توانند علاوه‌بر مواردی که به آن اشاره شد با شناسایی نیازها و راهبردهای بهبود کسب‌وکار اعضای کوچک و متوسط خود، با استفاده از ظرفیت‌های اتاق بازرگانی و ارائه پیشنهادهای کارشناسی به قوای سه‌گانه، برای اتخاذ سیاست‌های حمایتی از آنها و نیز ایجاد بسترهای لازم برای ارتقای توانمندی این بخش از فعالان اقتصاد، نقش موثری در حمایت از ساخت داخل و کالای ایرانی و همچنین افزایش اشتغال پایدار و توسعه اقتصادی کشور ایفا کنند.

دریچه

نقش تشکل‌های توانمند در بهبود فضای کسب‌وکار

در شرایط فعلی از هر منظری که به آینده اقتصاد و صنعت کشورها نگاه کنیم، راه ادامه حیات و تعالی و پیشرفت آنها، حضور و مشارکت فعال مردم در چارچوب نهادهای مدنی و تشکل‌های صنفی-تخصصی، اقتصادی و اجتماعی است. هیچ نظام سیاسی پایا و مانا نیست، مگر پایه‌های ماندگاری و بالندگی خود را بر نهادهای اقتصادی و اجتماعی مدنی و مردمی مستقر کرده باشد. تشکل‌های صنعتی مستقل و برخوردار از دانش روز و آینده‌نگر، از مهم‌ترین نهادهای پایایی و مانایی نظام‌ها در جهان معاصر هستند.

در حوزه اقتصادی از جمله کسب‌وکار نیز، تشکل‌ها همواره جایگاه خاصی دارند و می‌توانند فضای مساعدی برای تعامل مناسب و سازمان‌یافته بین بنگاه‌های اقتصادی و حاکمیت به وجود آورند. اتحادیه‌ها و تشکل‌ها، مهم‌ترین حلقه رابط بین تولیدکنندگان، دولت، مصرف‌کنندگان بوده و در این میان اتحادیه‌های کارفرمایی بازوی توانمند تولیدکنندگان و صادرکنندگان هستند. این تشکل‌ها با جمع‌آوری اطلاعات لازم و بهنگام و ارائه آنها به اعضا، قدرت تصمیم‌گیری‌های مدیریتی را برای تولیدکنندگان و صادرکنندگان بالا می‌برند. از طرف دیگر، می‌توانند نقش حلقه واسط بین بنگاه‌های کوچک و متوسط و دولت را برای انتقال و انعکاس نظرات، طرح‌ها، ایده‌ها، موانع و مشکلات ایفا کنند. در این صورت اعضا می‌توانند حضور قوی و موثر در مراجع تصمیم‌گیری دولتی داشته باشند. در حوزه تجارت خارجی و توسعه بازارها هم نقش تشکل‌ها بسیار مهم است؛ بنگاه‌ها به‌تنهایی توانایی شناخت دقیق بازارها و ورود قدرتمند به تجارت خارجی را ندارند و تشکل‌ها با ارتباطات موثر و حضور در نمایشگاه‌ها و تبلیغات محیطی امکان حضور بهتر بنگاه‌ها را در حوزه تجارت خارجی فراهم می‌آورند. علاوه‌بر این، با تبیین اهداف و استراتژی‌های مدون و همسو از رقابت منفی اعضای خود جلوگیری کرده و در بلندمدت از طریق آموزش مستمر و بکارگیری ابزارهای مدیریت بازاریابی و ارائه اطلاعات شفاف و مدون از بازار به همراه آنالیز تقاضای محصول در آینده آن بازار، به‌خوبی می‌تواند زمینه رشد و توانمندسازی بنگاه‌ها را فراهم آورد.

اهمیت تشکل‌ها در ایران نیز در سال‌های اخیر به وضوح درک شده و این موضوع را می‌توان در توجه جدی به بحث تشکل‌ها در قوانین مصوب چندین سال اخیر از جمله قانون برنامه پنج ساله توسعه اقتصادی و قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار مشاهده کرد؛ به‌عنوان مثال، از مجموع ۲۹ ماده قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار، ۲۶ ماده، به طور مستقیم، به وظایف دولت و نهادهای اجرایی کشور توجه کرده است. در ۱۴ ماده، وظایف اتاق ایران ذکر شده، در ۷ ماده وظایف مستقیم تشکل‌های اقتصادی بیان شده و ۶ ماده نیز ناظر به وظایف مستقیم شورای گفت‌وگوی دولت و بخش‌خصوصی به‌عنوان پل ارتباطی برای بحث و تبادل‌نظر درباره موضوعات و خواسته‌های متقابل تشکل‌های اقتصادی و سایر نهادهاست.

درباره ارتقای دانش و مهارت تشکل‌ها می‌توان سه نکته مهم را مدنظر قرار داد:

نخست اینکه شرایط عضویت در این تشکل‌ها باید به گونه‌ای باشد که استانداردها رعایت شود؛ به‌عنوان مثال، افراد برای عضویت در این تشکل‌ها باید از حداقل تحصیلات آکادمیک برخوردار و تجارب اجتماعی داشته باشند. به عبارت دیگر، این موارد باید در شرایط احراز و انتخاب اعضای تشکل‌ها رعایت شود. نکته دوم ارائه آموزش‌های هدفمند و مناسب بر پایه نیازسنجی واقعی اعضای تشکل‌ها و متناسب با استانداردهای بین‌المللی و دانش روز جهان است؛ در این زمینه تشکل‌ها می‌توانند از ظرفیت‌های آموزشی موسسه کار و تامین اجتماعی در زمینه‌های مختلف دانش اجتماعی کار بهره‌مند شوند.

نکته سوم فراهم کردن امکان مشارکت تشکل‌ها در زمینه‌های مختلف از جمله تنظیم قوانین و مقررات مربوط به کار و تامین اجتماعی و حضور در مجامع تخصصی است چراکه هرچه امکان مشارکت تشکل‌ها و حضورشان در عرصه‌های مختلف ملی و بین‌المللی بیشتر شود، دانش و تجربه آنها به همان میزان افزایش خواهد یافت. از این رو، در تصمیمات و گفت‌وگوهای مربوط به مسائل نیروی انسانی شایسته است از نمایندگان تشکل‌های فراگیر و حائز اکثریت کارفرمایی و کارگری دعوت شود و کوشش لازم در جهت بالا بردن سطح آموزش کارفرمایان و کارگران و سطح دانش اجتماعی آنها انجام شود تا تشکل‌ها از لحاظ کیفی ارتقا یابد و بتواند در مسائل مهم و اساسی کشور ایفای نقش کنند.

از سوی دیگر، گفت‌وگوی اجتماعی شیوه‌ای برای ارتقای سطح سیاست‌گذاری است که می‌تواند جامعه را در یافتن مسائل واقعی خود و دستیابی به راه‌حل‌های مطلوب و ممکن، کمک کند. در این شیوه سیاست‌گذاری، مسئله‌ها در یک فرآیند تعاملی میان دولت با صاحب‌نظران و همه کسانی که از اجرای یک سیاست متاثر می‌شوند، شناخته شده و راه‌حل‌ها به جای آنکه صرفا توسط گروهی خاص طراحی شوند در همفکری با صاحب‌نظران استخراج می‌شود. در گفت‌وگوی اجتماعی نه‌تنها در شناخت مسئله‌ها و دستیابی به راهکارها به منابع دانش اجتماعی متفاوت دست می‌یابیم بلکه این ارتباط قدرت لازم برای تغییر را فراهم می‌سازد.

گفت‌وگوی اجتماعی ابزاری است برای شناخت مسئله‌های مهم، اولویت‌بندی آنها، یافتن راه‌حل‌های مورد توافق، سازماندهی برای تغییر و اجرای سیاست‌ها و در آخر ارزیابی و بازنگری آنها و موجب همگرایی نیروی اجتماعی می‌شود و انسجام اجتماعی را تقویت می‌کند.

از این رو، گفت‌وگوی اجتماعی جزء جدایی‌ناپذیر دولت تدبیر به شمار می‌رود چراکه تدبیر در اداره امور کشور یعنی تکیه بر عقل جمعی و بهره‌مندی از نیروهای مردمی و کارشناسان که این همان خروجی مطلوب گفت‌وگوی اجتماعی‌است.

در حوزه روابط کار، گفت‌وگوی اجتماعی اصطلاحی است برای مشارکت کارگران، کارفرمایان و دولت برای تصمیم‌گیری درباره اشتغال و مسائل محیط کار که در سال ۱۹۹۶ میلادی در سازمان بین‌المللی کار عنوان شد و یکی از اصول بنیادین این سازمان و از مولفه‌های اصلی پارادایم نوین عرصه کار یعنی کار شایسته است و شیوه‌ای برای ترویج عدالت اجتماعی، روابط منصفانه محیط کار، توسعه پایدار و ثبات سیاسی و اجتماعی به شمار می‌رود.

از نظر سازمان بین‌المللی کار، گفت‌وگوی اجتماعی شامل مذاکره، مشاوره یا تبادل اطلاعات بین نمایندگان دولت‌ها، کارفرمایان و کارگران است و دامنه شمول آن پیرامون موضوعات و مسائل و منافع مشترک و مورد علاقه طرفین گفت‌وگو در ارتباط با سیاست‌های اقتصادی اجتماعی است، که می‌تواند منجر به عقد پیمان یا قرارداد دسته‌جمعی یا موافقتنامه‌ای می‌شود.

دولت تدبیر و امید نیز با تکیه بر گفت‌وگوی اجتماعی، امیدهای تازه‌ای را در جامعه ایران زنده کرده است و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به‌عنوان یکی از اعضای فعال سازمان بین‌المللی کار، تلاش خود را جهت شکل‌گیری و بسط گفت‌وگوی اجتماعی در حوزه‌های مختلف به کار گرفته تا شرکای اجتماعی دولت (نمایندگان کارفرمایان و کارگران) از این طریق در تمشیت امور مشارکت کنند.

به همین دلیل همایش ملی کار به‌عنوان یکی از ارکانی که می‌تواند گفت‌وگوهای اجتماعی را بین شرکای اجتماعی نهادینه سازد دوباره فعالیت خود را سر گرفته و امیدواریم سرفصل نوینی برای همگرایی دولت و شرکای اجتماعی باشد.